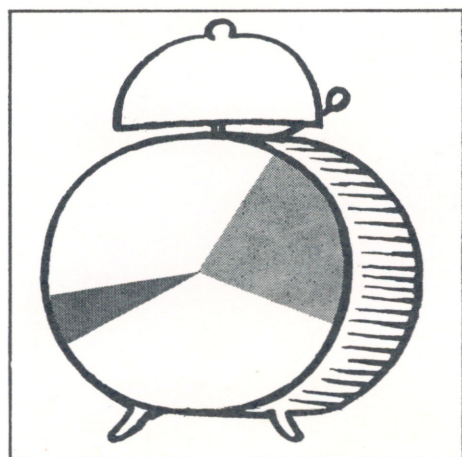


STATISTISKE ANALYSER



TID NYTTET TIL EGENARBEID

TIME SPENT ON HOUSEHOLD WORK
AND FAMILY CARE

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS
OSLO - NORWAY

STATISTISKE ANALYSER NR. 19



TID NYTTET TIL EGENARBEID

TIME SPENT ON HOUSEHOLD WORK
AND FAMILY CARE

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1975

ISBN 82-537-0521-2

FORORD

I denne publikasjon legger Statistisk Sentralbyrå fram en analyse av tid nyttet til egenarbeid og av sammenhengen mellom egenarbeid og andre aktiviteter. Analysen er basert på data fra Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72. For nærmere opplysninger om denne undersøkelse viser en til NOS A 692 Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72, Hefte I.

Analysen er utarbeidd av konsulent Susan Lingsom.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 3. oktober 1975

Petter Jakob Bjerve

Sverre Hove

PREFACE

In this publication the Central Bureau of Statistics presents an analysis of time spent on household work and family care and of the relationship between this and other types of activities. The analysis is based on data from the Time Budget Survey 1971-72. Further information on the survey and its findings is presented in the publication NOS A 692 The Time Budget Survey 1971-72, Volume I.

The analysis has been done by Mrs. Susan Lingsom.

Central Bureau of Statistics, Oslo, 3 October 1975

Petter Jakob Bjerve

Sverre Hove

INNHold

	Side
T a b e l l r e g i s t e r	
1. Teksttabeller	7
2. Vedleggstabeller	8
F i g u r r e g i s t e r	11
I. Innledning	13
II. Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72	17
1. Formål	17
2. Opplegg av undersøkelsen og konsekvensene for en analyse av egenarbeid	17
3. Koding av aktiviteter	18
4. Usikkerhet med resultatene	18
5. Merknader til noen kjennemerker	21
III. Tolking av tid nyttet til egenarbeid	23
1. Arbeidsmengden	23
2. Balanse mellom hjemme- og uteproduksjon	23
3. Arbeidsdeling innen husholdningen	24
4. Tolking av forskjeller i tidsbruk	24
IV. Sammenheng mellom familie- og yrkessituasjoner m.v. og tid nyttet til egenarbeid	25
1. Indikatorer på arbeidsmengde	25
2. Tidsnytting i forskjellige familietyper	28
3. Yrkesaktivitet og tidsnytting	34
4. Inntekt, husholdningsutstyr og hushjelp	38
5. Arbeidsdeling innen husholdningen	43
V. Variasjoner i tidsnytting etter dag i uken, tid på døgnet og årstid	50
1. Dag i uken	50
2. Tid på døgnet	53
3. Årstid	57
VI. Generelle aktivitetsmønstre og samlet arbeidstid	58
1. Generelle aktivitetsmønstre	58
2. Samlet arbeidstid	59
VII. Sammendrag og konklusjoner	63
Sammendrag på engelsk	66
T a b e l l v e d l e g g	68
V e d l e g g	
1. Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå siden 1. juli 1974	73
2. Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)	77

S t a n d a r d t e g n

- Null

0 Mindre enn 0,5 av den brukte
enhet

: Tall kan ikke offentliggjøres

CONTENTS

	Page
Index of tables	
1. Tables in the text	9
2. Tables in the appendix	10
Index of figures	12
I. Introduction	13
II. The Time Budget Survey 1971-72	17
1. Purpose	17
2. Survey design and design effects	17
3. Coding of activities	18
4. Reliability of the findings	18
5. Definitions of some variables	21
III. Interpreting time used on household work and family care	23
1. The perceived work load	23
2. Division of labour between the household and the society	23
3. Division of labour within the household	24
4. Explaining time use differences	24
IV. The effect of family and employment situations etc. on time spent on household work and family care	25
1. Indicators of work load	25
2. Time use in different types of families	28
3. Employment and time use	34
4. Income, household equipment, househelp	38
5. Division of labour within the household	43
V. Activity rhythms	50
1. Day in the week	50
2. Time of the day	53
3. Season of the year	57
VI. General time use patterns and total work loads	58
1. General time use patterns	58
2. Total work loads	59
VII. Summary and conclusion	63
English summary	66
Appendix of tables	68
Appendices	
1. Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 July 1974	73
2. Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)	77

Explanation of Symbols

- Nil
- 0 Less than 0.5 of the unit employed
- : Not for publication

TABELLREGISTER
1. Teksttabeller

	Side
<u>Innledning</u>	
1. Menn og kvinner etter tid nyttet til forskjellige hovedaktivitetsgrupper. Gjennomsnitt for forskjellige dager i uken. Timer	15
2. Tid nyttet til egenarbeid i forskjellige land. Gjennomsnitt for alle personer. Timer	16
<u>Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72</u>	
3. Gjennomsnittlig tid nyttet til egenarbeid av personer i grupper for husholdningsstørrelse og stilling i husholdningen. Standardavvik. Timer	19
4. Personer som svarte, frafall, personer i hele utvalget og den totale folkemengde 15-74 år, etter alder/kjønn. Prosent	20
5. Undersøkte dager etter årstid og dag i uken	20
<u>Sammenheng mellom familie- og yrkessituasjoner m.v. og tid nyttet til egenarbeid</u>	
<u>Indikatorer på arbeidsmengde</u>	
5. Tid nyttet til egenarbeid av personer i grupper for husholdningsstørrelse og stilling i husholdningen. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	25
7. Tid nyttet til egenarbeid av ektepar med barn i grupper for alder på yngste barn og antall barn i husholdningen. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	26
3. Gifte kvinner i grupper for antall barn i husholdningen, etter tid nyttet til forskjellige typer husarbeid. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	27
9. Tid nyttet til rengjøring, rydding og vedlikehold av boligen av ektepar i grupper for antall rom og husholdningsstørrelse. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	27
<u>Tidsnytting i forskjellige familietyper</u>	
10. Tid nyttet til egenarbeid av personer i grupper for kjønn og familiefase. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	28
11. Personer i grupper for kjønn og familiefase, etter tid nyttet til forskjellige typer egenarbeid. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	30
12. Enslige personer i grupper for ekteskapeleg status og kjønn, etter om de bor alene eller sammen med andre. Prosent	31
13. Andel av enslige menn og kvinner som vanligvis spiser middag ute/sender bort vasken. Prosent	31
14. Tid nyttet til arbeid og sosialt samvær med barn av gifte menn og kvinner med barn i grupper for yngste barns alder. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	32
15. Tid tilbrakt utenfor hjemmet av menn og kvinner under 45 år i forskjellige familiefaser. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	33
16. Kvinner i grupper for familiefase, etter tid nyttet til egenarbeid på hverdager. Prosent ..	34
<u>Yrkesaktivitet</u>	
17. Tid nyttet til egenarbeid av personer i grupper for yrkesaktivitet og kjønn. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	34
18. Andel av gifte kvinner i grupper for alder på yngste barn og kvinnens alder, som hadde inntektsgivende arbeid. Prosent	35
19. Andel av gifte kvinner i grupper for tallet på hjemmeboende barn og kvinnens alder, som hadde inntektsgivende arbeid	35
20. Yngre og eldre ektepar uten barn, etter om de har hatt hjelp til arbeid i husholdningen i løpet av måneden før intervjuet. Prosent	37
21. Tid nyttet til egenarbeid av personer i grupper for kjønn, yrkesstatus og familiefase. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	37
<u>Inntekt, husholdningsutstyr, hushjelp</u>	
22. Tid nyttet til egenarbeid av ektepar i grupper for hovedforsørgerens inntekt, husholdningsstørrelse og yrkesforhold. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	39
23. Andel av husholdninger i forskjellige familiefaser, som eier ulike typer husholdningsutstyr. Prosent	40
24. Andel av husholdninger i forskjellige inntektsgrupper, som eier ulike typer husholdningsutstyr. Prosent	40
25. Tid nyttet til oppvask og rydding av bord av gifte kvinner i grupper for tilgang til vaskemaskiner og husholdningsstørrelse. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	41

1. Teksttabeller (forts.)

	Side
26. Tid nyttet til vask og stryking av tøy av gifte kvinner i grupper for tilgang til hel-automatisk vaskemaskin og husholdningsstørrelse. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	41
27. Tid nyttet til matlaging, kjøp av dagligvarer og egenproduksjon av matvarer av gifte kvinner i grupper for tilgang til dypfryser og husholdningsstørrelse. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	42
28. Husholdninger i grupper for familiefase/inntekt, etter om de har mottatt hjelp til arbeid i husholdningen i løpet av måneden før intervjuet. Prosent	42
29. Tid nyttet til egenarbeid av gifte kvinner med og uten regelmessig hushjelp og i grupper for husholdningsstørrelse. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	43
 <u>Arbeidsdeling innen husholdningen</u>	
30. Personer i grupper for kjønn og husholdningstype, etter tid nyttet til forskjellige typer husarbeid. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	44
31. Menn og kvinner etterforskjell i tiden nyttet til egenarbeid fra en hverdag til den neste. Prosent	47
32. Tid nyttet til egenarbeid av gifte menn og kvinner i grupper for egen og ektefellens yrkesaktivitet. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	47
33. Tid nyttet til forskjellige typer husarbeid av gifte menn i grupper for ektefelles yrkesaktivitet og andel som har utført aktivitetene i løpet av en dag. Gjennomsnitt for alle dager	48
34. Tid nyttet til egenarbeid av yrkesaktive menn i grupper for yrke og ekteskapelig status. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	48
 <u>Variasjoner i tidsnytting etter dag i uken, tid på døgnet og årstid</u>	
35. Personer i grupper for kjønn og yrkesaktivitet, etter tid nyttet til forskjellige typer egenarbeid. Gjennomsnitt for forskjellige dager i uken. Timer	50
36. Tid nyttet til bestemte typer husarbeid av personer i grupper for kjønn og yrkesaktivitet. Gjennomsnitt for forskjellige dager i uken. Timer	51
37. Andel av yrkesaktive menn og kvinner som hadde inntektsgivende arbeid i løpet av de forskjellige dager i uken. Prosent	52
38. Andel av yrkesaktive menn og kvinner i forskjellige yrker, som hadde inntektsgivende arbeid i løpet av de forskjellige dager i uken. Prosent	52
39. Tid nyttet til egenproduksjon av matvarer og andel av personer som utførte slikt arbeid i løpet av en dag. Gjennomsnitt for forskjellige årstider	57
40. Tid nyttet til stell av hage, tomt og kjæledyr og andel av personer som har utført slikt arbeid i løpet av en dag. Gjennomsnitt for forskjellige årstider	58
 <u>Generelle aktivitetsmønstre og samlet arbeidstid</u>	
41. Menn og kvinner etter samlet arbeidstid i løpet av en dag. Prosent	60
42. Personer i grupper for kjønn og yrkesaktivitet, etter samlet arbeidstid for forskjellige dager i uken	60
43. Gifte personer i grupper for kjønn, egen og ektefellens yrkesaktivitet og alder på yngste barn, etter samlet arbeidstid på hverdager	61
44. Yrkesaktive ugifte og før gifte menn og kvinner uten barn og ikke boende i foreldres husholdning, etter samlet arbeidstid på hverdager. Prosent	62
45. Personer i grupper for kjønn og yrke, etter samlet arbeidstid for hverdager. Prosent	63
 <u>Sammendrag og konklusjoner</u>	
46. Samlet arbeidstid for personer i grupper for kjønn og familiefase. Gjennomsnitt for forskjellige dager i uken. Timer	65
47. Samlet arbeidstid for gifte personer i husholdninger hvor kona er yrkesaktiv, i grupper for alder på yngste barn og kjønn. Gjennomsnitt pr. uke. Timer	65

2. Vedleggstabeller

I. Menn og kvinner etter tid nyttet til forskjellige typer egenarbeid. Gjennomsnitt for alle dager	68
II. Tid nyttet til forskjellige typer egenarbeid. Gjennomsnitt for forskjellige årstider. Timer	70

INDEX OF TABLES

1. Tables in the text

	Page
<u>Introduction</u>	
1. Men and women by time spent on different major activities. Averages for different days in the week. Hours	15
2. Time spent on household work and family care in different countries. Average for all persons. Hours	16
<u>The Time Budget Survey 1971-72</u>	
3. Average time spent on household work and family care by persons in groups for household size and position in the household. Standard deviation. Hours	19
4. Respondents, non-respondents, the total sample and the population 15-74 years of age, by age/sex. Percentages	20
5. Days studied by time of the year and day in the week	20
<u>The effect of family and employment situations on time spent on household work and family care</u>	
<u>Indicators of work load</u>	
6. Time spent on household work and family care by persons in groups for household size and position in the household. Average for all days. Hours	25
7. Time spent on household work and family care by married couples with children in groups for the age of youngest child and the number of children in the household. Average for all days. Hours	26
8. Married women in groups for the number of children in the household by time spent on selected types of housework. Average for all days. Hours	27
9. Time spent on house cleaning and dwelling maintenance by married couples in groups for number of rooms and household size. Average for all days. Hours	27
<u>Time use in different types of families</u>	
10. Time spent on household work and family care by persons in groups for sex and life cycle phase. Average for all days. Hours	23
11. Persons in groups for sex and life cycle phase by time spent on different types of household work and family care. Average for all days. Hours	30
12. Single persons in groups for marital status and sex by whether they live alone or together with other persons. Percentages	31
13. Percentage of single men and women who eat dinner out regularly/send out their laundry ...	31
14. Time spent on activities with children by married men and women with children in groups for age of youngest child. Average for all days. Hours	32
15. Time spent away from the home by men and women under 45 years of age in different life cycle phases. Average for all days. Hours	33
16. Women in groups for life cycle phase by time spent on household work and family care on weekdays. Percentages	34
<u>Employment status</u>	
17. Time spent on household work and family care by persons in groups for employment status and sex. Average for all days. Hours	34
18. Percentage of married women in groups for age of youngest child and woman's age having income producing work	35
19. Percentage of married women in groups for number of children living at home and woman's age having income producing work	35
20. Younger and older married couples without children by whether they have received help with household work in the month prior to interviewing. Percentages	37
21. Time spent on household work and family care by persons in groups for sex, employment status and life cycle phase. Average for all days. Hours	37
<u>Income, household equipment, househelp</u>	
22. Time spent on household work and family care by married couples in groups for income of main income earner, household size and employment situation. Average for all days. Hours.	39
23. Percentage of households in different life cycle phases owning different types of household equipment	40
24. Percentage of households in different income groups owning different types of household equipment	40
25. Time spent on dishwashing and clearing the table by married women in groups for access to dishwasher and household size. Average for all days. Hours	41

1. Tables in the text (cont.)

	Page
26. Time spent on washing and ironing clothes by married women in groups for access to automatic washing machine and household size. Average for all days. Hours	41
27. Time spent on food preparation, grocery shopping and private production of food by married women in groups for access to deep freezer and household size. Average for all days. Hours	42
28. Households in groups for life cycle phase/income by whether they have received help with household work in the month prior to interviewing. Percentages	42
29. Time spent on household work and family care by married women with and without regular househelp and in groups for household size. Average for all days. Hours	43

Division of labour within the household

30. Persons in groups for sex and type of household by time spent on different types of housework. Average for all days. Hours	44
31. Men and women by differences in time spent on household work and family care from one week-day to the next. Percentages	47
32. Time spent on household work and family care by married men and women in groups for own and spouse's employment status. Average for all days. Hours	47
33. Time spent on different types of housework by married men in groups for spouse's employment status and percentage participating in the activities in the course of a day. Average for all days	48
34. Time spent on household work and family care by employed men in groups for occupation and marital status. Average for all days. Hours	48

Activity rhythms

35. Persons in groups for sex and employment status by time spent on different types of household work and family care. Averages for different days in the week. Hours	50
36. Time spent on selected types of housework by persons in groups for sex and employment status. Averages for different days in the week. Hours	51
37. Percentage of employed men and women reporting income producing work on different days of the week	52
38. Percentage of employed men and women in different occupations reporting income producing work on different days of the week	52
39. Time spent on and percentage participating in the private production of food. Averages for different times of the year	57
40. Time spent on and percentage participating in care of garden, lot and animals. Averages for different times of the year	58

General time use patterns and total work loads

41. Men and women by total hours of work in the course of a day. Percentages	60
42. Persons in groups for sex and employment status by total hours of work on different days of the week	60
43. Married persons in groups for sex, own and spouse's employment status and age of youngest child, by total hours of work on weekdays	61
44. Employed single men and women without children and not living in parents' household by total hours of work on weekdays. Percentages	62
45. Persons in groups for sex and occupation by total hours of work on weekdays. Percentages ..	63

Summary and conclusions

46. Total hours of work for persons in groups for sex and life cycle phase. Averages for different days of the week. Hours	65
47. Total hours of work for married persons in households where the wife is employed, in groups for age of youngest child and sex. Average per week. Hours	65

2. Tables in the appendix

I. Men and women by time spent on different types of household work and family care. Average for all days	68
II. Time spent on different types of household work and family care. Average for different times of the year. Hours	70

FIGURREGISTER

	Side
<u>Innledning</u>	
1. Tid nyttet til forskjellige typer av egenarbeid. Gjennomsnitt for alle personer, alle dager. Timer	13
2. Tid nyttet til forskjellige hovedaktiviteter. Gjennomsnitt for alle personer, alle dager. Timer	14
<u>Sammenheng mellom familie- og yrkessituasjoner m.v. og tid nyttet til egenarbeid</u>	
3. Tid nyttet til egenarbeid av menn i prosent av tid nyttet til egenarbeid av kvinner i samme familiefase. Gjennomsnitt for alle dager	29
4. Menn etter tid nyttet til egenarbeid på hverdager. Prosent	33
5. Andel av kvinner i forskjellige familiefaser med inntektsgivende arbeid. Prosent	36
6. Sammenheng mellom tid nyttet til inntektsgivende arbeid og til egenarbeid. Gjennomsnitt for alle dager	38
7. Gjennomsnittlig varighet og hyppighet av forskjellige aktiviteter. Tall for alle menn, alle dager	45
8. Gjennomsnittlig varighet og hyppighet av forskjellige aktiviteter. Tall for alle kvinner, alle dager	46
9. Tid nyttet til egenarbeid av menn i prosent av tid nyttet til egenarbeid av kvinner i husholdninger med hovedforsørger i samme yrke. Gjennomsnitt for alle dager	49
<u>Variasjoner i tidsnytting etter dag i uken og tid av døgnet</u>	
10. Andel av personer som har utført egenarbeid til forskjellige tider av døgnet, på forskjellige dager i uken. Prosent	53
11. Andel av yrkesaktive menn som har utført egenarbeid til forskjellige tider av døgnet, på forskjellige dager i uken. Prosent	54
12. Andel av yrkesaktive kvinner som har utført egenarbeid til forskjellige tider av døgnet, på forskjellige dager i uken. Prosent	55
13. Andel av husmødre som har utført egenarbeid til forskjellige tider av døgnet, på forskjellige dager i uken. Prosent	55
14. Andel av husmødre som har utført arbeid med barn til forskjellige tider av døgnet, på hverdager. Prosent	56
15. Andel av husmødre som har utført kjøp av varer og tjenester til forskjellige tider av døgnet, på hverdager. Prosent	56
16. Andel av husmødre som har utført husarbeid til forskjellige tider av døgnet, på hverdager. Prosent	57
<u>Generelle aktivitetsmønstre</u>	
17. Tid nyttet til inntektsgivende arbeid, fritid og personlige behov av menn og kvinner i grupper for tid nyttet til egenarbeid. Gjennomsnitt for alle dager. Timer	59

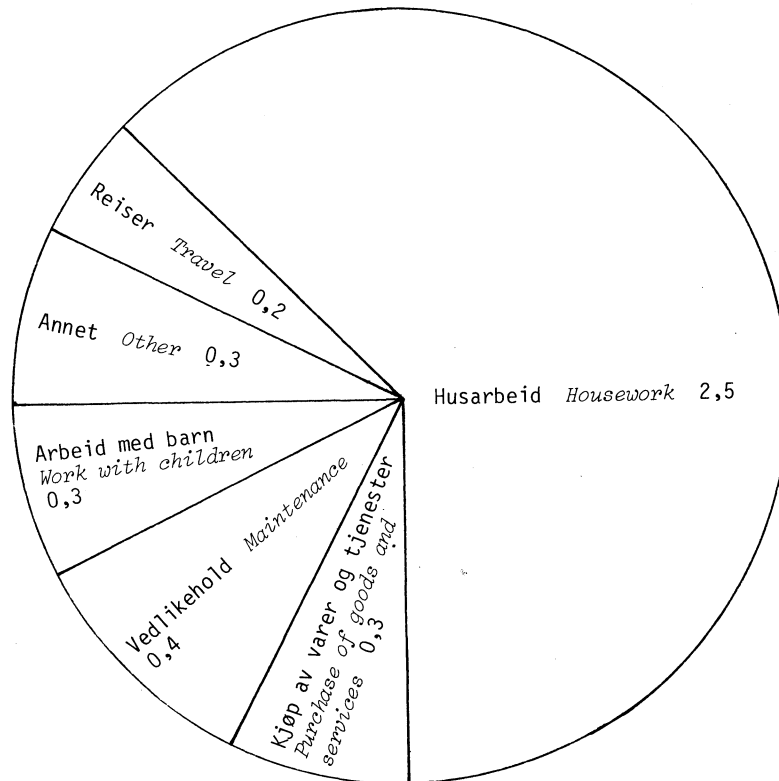
INDEX OF FIGURES

	Page
<u>Introduction</u>	
1. Time spent on different types of household work and family care. Average for all persons, all days. Hours	13
2. Time spent on different major activities. Average for all persons, all days. Hours	14
<u>The effect of family and employment situations on time spent on household work and family care</u>	
3. Time spent on household work and family care by men in per cent of time spent by women in similar life cycle phases. Average for all days	29
4. Men by time spent on household work and family care on weekdays. Percentages	33
5. Percentage of women in different life cycle phases with income producing work	36
6. Relationship between time spent on income producing work and on household work and family care. Average for all days	38
7. Average duration and frequency of different activities. Figures for all men, all days	45
8. Average duration and frequency of different activities. Figures for all women, all days ..	46
9. Time spent on household work and family care by men in per cent of time spent by women in households where the main income earner has the same occupation. Average for all days	49
<u>Activity rhythms</u>	
10. Percentage of persons reporting household work and family care at different times of the day, on different days of the week	53
11. Percentage of employed men reporting household work and family care at different times of the day, on different days of the week	54
12. Percentage of employed women reporting household work and family care at different times of the day, on different days of the week	55
13. Percentage of housewives reporting household work and family care at different times of the day, on different days of the week	55
14. Percentage of housewives reporting work with children at different times of the day on weekdays	56
15. Percentage of housewives reporting purchase of goods and services at different times of the day on weekdays	56
16. Percentage of housewives reporting housework at different times of the day on weekdays	57
<u>General time use patterns</u>	
17. Time spent on income producing work, journey to work etc., leisure and personal needs by men and women in groups for time spent on household work and family care. Average for all days. Hours	59

I. INNLEDNING

Denne publikasjonen handler om tid nyttet til egenarbeid. Flere forskjellige typer av aktiviteter er inkludert i begrepet egenarbeid. Husarbeid er hovedkomponenten og omfatter aktiviteter som matlaging, boligrengjøring og vasking, stryking av tøy m.v. Vedlikehold av boligen og husholdningsutstyr er en annen viktig del av egenarbeid. Begrepet omfatter også arbeid med barn, kjøp av varer og tjenester, og reiser i samband med egenarbeid.¹⁾ Figur 1 viser hvor mye tid som ble nyttet til de forskjellige typer av egenarbeid.

Figur 1. Tid nyttet til forskjellige typer av egenarbeid. Gjennomsnitt for alle personer, alle dager. *Timer Time spent on different types of household work and family care. Average for all persons, all days. Hours*



Egenarbeid. Gjennomsnittlig tid pr. dag 4,0 timer.
Household work and family care. Average time per day 4.0 hours.

1) Se side 21 for en fullstendig liste av aktiviteter.

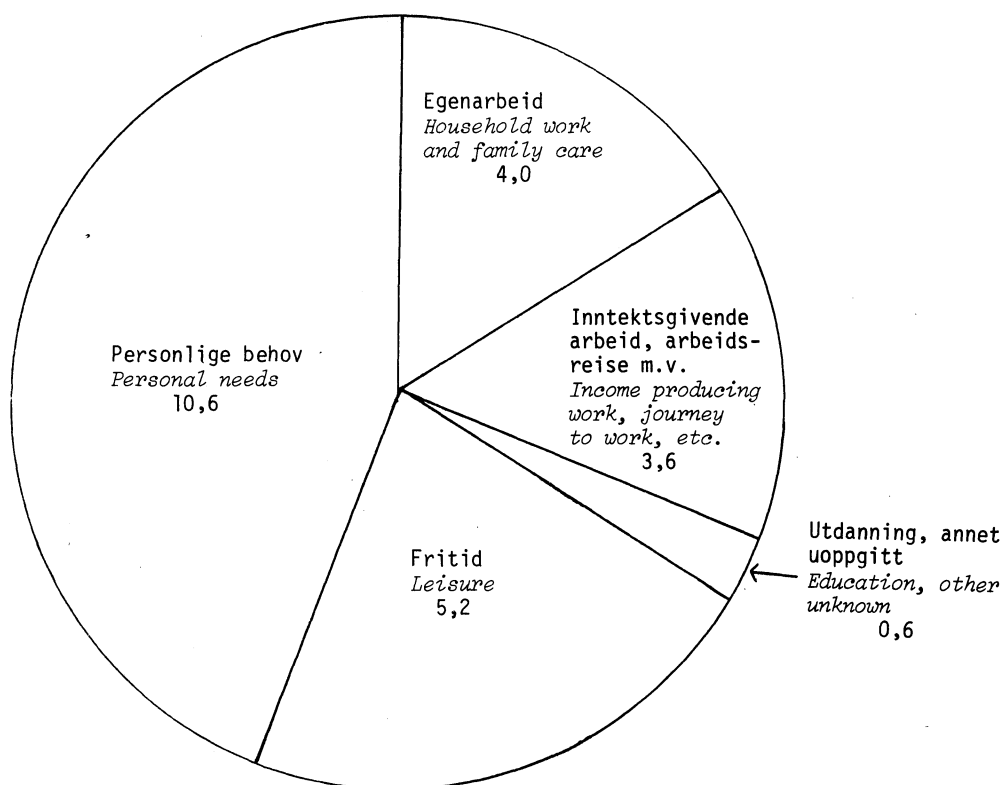
Analysen bygger på data fra Statistisk Sentralbyrås Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72 hvor et landsomfattende utvalg av personer i alderen 15-74 år førte detaljerte dagbøker for flere dager. Hovedresultater fra undersøkelsen er publisert i NOS A 692 Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72 Hefte I.

Hovedformålet med denne publikasjonen er å gi en mer inngående beskrivelse av egenarbeid enn det som var mulig i den generelle publikasjon om tidsnytting. Publikasjonen inneholder vurderinger av tidligere offentliggjorte tall og av nye tabeller.

Vi har valgt å analysere tid nyttet til egenarbeid i forhold til tid nyttet til andre aktiviteter, særlig til inntektsgivende arbeid. Et annet formål med analysen er å sette egenarbeid i et totalt arbeidsperspektiv.

Fire hovedtyper av aktiviteter er blitt registrert i Tidsnyttingsundersøkelsen. Egenarbeid er en av disse. Inntektsgivende arbeid og arbeidsreise er en annen hovedtype. Søvn, personlig hygiene og spising utgjør den tredje type, som har fått betegnelsen personlige behov. Fritid er den fjerde typen. Figur 2 viser andelen av tid nyttet til disse forskjellige aktiviteter i gjennomsnitt pr. dag.

Figur 2. Tid nyttet til forskjellige hovedaktiviteter. Gjennomsnitt for alle personer, alle dager.
 Timer *Time spent on different major activities. Average for all persons, all days. Hours*



Det er antakelig få personer som har et tidsbruksmønster som ligner det som er presentert i Figur 2. Vi skal nå betrakte en tabell over tidsbruksmønstret for menn og kvinner på forskjellige ukedager.

Tabell 1. Menn og kvinner etter tid nyttet til forskjellige hovedaktivitetsgrupper. Gjennomsnitt for forskjellige dager i uken. Timer *Men and women by time spent on different major activities. Averages for different days in the week. Hours*

	Menn <i>Men</i>				Kvinner <i>Women</i>			
	Alle menn <i>All men</i>	Hverdager ¹⁾ <i>Week-days¹⁾</i>	Lørdager <i>Satur-days</i>	Søndager <i>Sun-days</i>	Alle kvinner <i>All women</i>	Hverdager ¹⁾ <i>Week-days¹⁾</i>	Lørdager <i>Satur-days</i>	Søndager <i>Sun-days</i>
I alt <i>Total</i>	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
Egenarbeid <i>Household work and family care</i>	2,1	2,0	3,1	1,8	5,8	6,2	5,7	4,0
Inntektsgivende arbeid, arbeidsreise m.v. <i>Income producing work, journey to work, etc.</i>	5,4	6,8	2,7	1,2	1,9	2,3	1,3	0,5
Fritid <i>Leisure</i>	5,3	4,4	7,0	8,6	5,0	4,3	6,0	7,3
Personlige behov <i>Personal needs</i> .	10,6	10,1	10,8	12,1	10,5	10,6	10,7	11,9
Utdanning, annet, uoppgitt <i>Education, other, unknown</i>	0,7	0,7	0,4	0,3	0,5	0,6	0,3	0,3
Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>	1 463	1 463	471	471	1 577	1 577	526	533

1) Som hverdager regnes mandag til og med fredag.

1) *Mondays through Fridays are classified as weekdays.*

Tabellen viser at det er store forskjeller i hvor mye tid menn og kvinner bruker til egenarbeid og til inntektsgivende arbeid. Det er også stor variasjon mellom forskjellige dager i uken. Gjennomsnittstall som disse dekker fremdeles over betydelige variasjoner i tidsbruk, variasjoner som analysen vil prøve å belyse.

Sammenlikning med andre land

Hvordan er tid nyttet til egenarbeid i Norge sammenliknet med tid nyttet til dette i andre land? Den internasjonale tidsnyttingsundersøkelsen 1965-66 kan gi et visst svar på dette spørsmålet. Tolv land gjennomførte tidsstudier etter et felles opplegg. Undersøkelsen er godt beskrevet i *The Use of Time*, A. Szalai, red. 1972, og blir bare kort behandlet her. Opplegget til den norske undersøkelsen avviker på en del punkter fra den internasjonale, og dette gjør direkte sammenlikning vanskelig. De viktigste forskjeller er i utvalgets sammensetning. Den internasjonale undersøkelsen var begrenset til byer med mellom 45 000 og 160 000 innbyggere, og forstadskommuner til disse. Utvalget omfattet personer mellom 18 og 65 år. Det norske utvalg er landsomfattende og består av både spredtbygde og tettbygde områder. Personer mellom 15 og 74 år ble intervjuet. I den grad det var mulig, er disse forskjeller blitt tatt hensyn til i tabell 2, der det gis tall for nordmenn mellom 18 og 65 år som bor i byer med over 50 000 innbyggere eller i omegn til disse. Det var ikke mulig å tilfredsstille krav om den øvre befolkningsgrense for tettstedene.

Tabell 2 viser stor likhet mellom de forskjellige stedene i tid nyttet til egenarbeid, til tross for til dels store variasjoner med hensyn til kultur og politisk og økonomisk system. Gjennomsnittlig tid varierte fra 2,7 timer pr. dag i Kazanlik i Bulgaria til 5,0 timer pr. dag i Maribor i Jugoslavia. Gjennomsnittlig tid nyttet til egenarbeid i Norge lå mellom disse ytterkantene. Av undersøkelsene i de andre landene var det 6 som viste mindre tid til egenarbeid enn i Norge, 7 viste mer tid til egenarbeid.

Tabell 2. Tid nyttet til egenarbeid i forskjellige land. Gjennomsnitt for alle personer. Timer
Time spent on household work and family care in different countries. Average for all persons. Hours

	Gjennomsnittlig tid <i>Average time</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72 <i>The Time Budget Survey 1971-72</i>		
Norge - landsomfattende utvalg, personer 15-74 år <i>Norway, national sample, persons 15-74 years of age</i>	4,0	3 040
Norge - byer med over 50 000 innbyggere og omegn, personer 18-65 år <i>Norway, cities and surrounding districts with over 50 000 inhabitants, persons 18-65 years of age</i>	3,8	789
Den internasjonale tidsnyttingsundersøkelsen ¹⁾ <i>The Multinational Comparative Time Budget research project¹⁾</i>		
Belgia <i>Belgium</i>	3,2	2 077
Kazanlik <i>Kazanlik</i> Bulgaria <i>Bulgaria</i>	2,7	2 096
Olomouc <i>Olomouc</i> Tsjekkoslovakia <i>Czechoslovakia</i>	4,1	2 192
6 byer <i>Six cities</i> Frankrike <i>France</i>	4,0	2 305
100 valgdistrikter ²⁾ <i>100 electoral districts²⁾</i> Vest-Tyskland <i>Fed. Rep. Germany</i>	4,3	1 500
Osnabrüch <i>Osnabrüch</i> Vest-Tyskland <i>Fed. Rep. Germany</i>	3,9	978
Hoyerswerda <i>Hoyerswerda</i> Øst-Tyskland <i>German Dem. Rep.</i>	4,7	1 650
Győr <i>Győr</i> Ungarn <i>Hungary</i>	4,2	1 994
Lima-Callao <i>Lima-Callao</i> Peru <i>Peru</i>	3,5	782
Torun <i>Torun</i> Polen <i>Poland</i>	3,8	2 754
44 byer <i>Forty-four cities</i> USA <i>USA</i>	3,7	1 243
Jackson <i>Jackson</i> USA <i>USA</i>	3,6	778
Pskov <i>Pskov</i> Sovjetunionen <i>USSR</i>	3,4	2 891
Kragujevac <i>Kragujevac</i> Jugoslavia <i>Yugoslavia</i>	3,8	2 125
Maribor <i>Maribor</i> Jugoslavia <i>Yugoslavia</i>	5,0	1 995

1) "Everyday time use in twelve countries". J.P. Robinson, P.E. Converse og A. Szalai, *The Use of Time*, 1972, s. 114. 2) Landsomfattende utvalg.

2) *National sample.*

Oversikt over innhold

Analysen er delt i sju deler, med innledningen som den første. Del 2 beskriver datakilden, Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72. Opplegget til undersøkelsen og kvaliteten av data for en analyse av egenarbeid blir diskutert. Definisjoner av kjennemerkene som er brukt i analysen er også tatt med. Del 3 inneholder en mer teoretisk innledning til analysen av tidsnytting og skisserer tankeskjemaet som ligger bak analysen av tidsbruk. I del 4 blir forskjeller i tidsbruk mellom personer i forskjellige familie- og yrkessituasjoner vurdert. En diskuterer hvor mye tid som brukes til de forskjellige typer av egenarbeid - særlig husarbeid og arbeid med barn. Arbeidsdeling i hjemmet, sammenheng mellom tidsbruk og familiestørrelse, alder på barna og yrkesstatus til forskjellige familiemedlemmer tas blant annet opp. Del 5 beskriver variasjoner i tidsnytting etter dag i uken, tid på døgnet og årstid. Del 6 behandler sammenheng mellom egenarbeid og andre typer aktiviteter. Et mål for en persons totale arbeidsmengde blir laget ved å legge sammen tid nyttet til egenarbeid og tid nyttet til inntekts-givende arbeid. Del 7 inneholder en kort oppsummering og konklusjoner. Noen tilleggstabeller følger som vedlegg.

II. TIDSNYTTINGSUNDERSØKELSEN 1971-72

1. Formål

Hovedformål med Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72 var å skaffe en samlet oversikt over hvordan befolkningen har nyttet sin tid til forskjellige aktiviteter. For enkelte aktiviteter, som ikke har vært systematisk kartlagt tidligere, gav undersøkelsen ny kunnskap om utbredelse og varighet. For andre aktiviteter hadde undersøkelsen først og fremst verdi fordi den gjorde det mulig å studere aktivitetene i sammenheng.

2. Opplegg av undersøkelsen og konsekvensene for en analyse av egenarbeid

Undersøkelsen bygger på et landsomfattende utvalg av personer som pr. 1. januar 1971 var i alderen 15 til 74 år og som ikke tilhørte felloshusholdning som f.eks. sykehus, pensjonat m.v.

Utvalget bestod av 5 215 personer. I forbindelse med trekking ble det også fastlagt hvilke dager den enkelte person skulle føre dagbok for. Dagbokperiodene som var på 2 eller 3 dager, dekket til sammen året fra 1. september 1971 til 31. august 1972. Dagbøkene ble som regel delt ut en eller to dager før dagbokperioden begynte, og hentet dagen etter at den var avsluttet. Intervjuene ble stort sett foretatt i tilknytning til utdeling av dagboken.

Dagboken bestod av en orientering om hvordan den skulle føres, et eksempel på dagbokføring og plass til dagbokføring for to eller tre dager. Hver dag var på forhånd inndelt i tidsintervaller. Mellom kl. 00.00 og kl. 06.00 var intervallene av en halvtimes eller times varighet, ellers dekket de et kvarter.

For hvert tidsintervall skulle dagbokføreren beskrive hva som var det viktigste gjøremålet. Hvis et intervall var brukt til flere aktiviteter som kom etter hverandre, skulle den aktiviteten som dekket lengste delen av perioden oppgis. Hvis to eller flere aktiviteter foregikk samtidig, måtte intervjupersonen selv avgjøre hvilken som var viktigst. Det er gitt plass for registrering av opptil to aktiviteter pr. tidsintervall, én av dem merket som hovedaktivitet.

Tallene som er oppgitt i NOS-publikasjonen og i denne analysen bygger bare på opplysninger om viktigste gjøremål. Dersom opplysninger om biaktiviteter også var tatt med, ville personer som utøver flere aktiviteter samtidig til sammen utføre aktiviteter i mer enn 24 timer. Dette ville medføre mange tolkingsvansker.

Som regel er det godt samsvar mellom tid nyttet til en aktivitet som en hovedaktivitet og den totaltiden som går med til aktiviteten. Når inntektsgivende arbeid forekommer, vil det f. eks. nesten alltid bli oppgitt som viktigste aktivitet. Tiden som er oppgitt her gir da et godt inntrykk av samlet utøving. Som regel vil også de fleste alminnelige typer av egenarbeid, slik som matlaging, rengjøring m.v. bli oppgitt som hovedaktiviteter. Noen få personer reparerte tøy mens de så på fjernsyn og noen laget mat mens de hadde selskap, men egenarbeidsaktiviteter generelt forekom svært sjelden som biaktiviteter. Gjennomsnittlig tid nyttet til egenarbeid som hovedaktivitet kan derfor tolkes som den samlede utøving.

I andre tilfelle kan tallene i tabellene gi et dårlig uttrykk for det samlede omfang av en aktivitet. Noen fritidsaktiviteter slik som samtaler eller radiolytting forekommer ofte sammen med andre og viktigere gjøremål.

Dersom dagboken ikke føres svært ofte, stiller det store krav til hukommelsen å skulle oppgi aktivitetene for hvert eneste tidsintervall. Noen typer aktiviteter blir lettere glemt ved dagbokføring enn andre. Konkrete aktiviteter med klar begynnelse og slutt, som f.eks. middagslaging o.l. blir antakelig rapportert mer nøyaktig enn mer kontinuerlige og mindre handlingspregede gjøremål, som rydding eller barnepass.

Mye tid kan i løpet av dagen brukes til korte, men hyppige aktiviteter. Det var den lengste aktivitet innen tidsintervallet som skulle registreres, slik at aktiviteter av under 8 minutters varighet sjelden ble rapportert. Dette har konsekvenser for analysen av egenarbeid. Mange av

egenarbeidsaktivitetene tar nemlig så kort tid hver gang de utføres at de ikke blir registrert med det regnskapssystemet som ble brukt. De er imidlertid så hyppige at den totale tid som er brukt til dem i løpet av en dag, er av målbar størrelse.

Dagbokopplysninger er lite egnet til analyse av enkelte typer egenarbeid. Dette gjelder særlig pleie av syke og pass av barn. Et viktig trekk med disse aktiviteter er at de ikke bare tar tid, men at de også i stor grad bestemmer hvordan tiden ellers skal disponeres. Pleie av en syk person kan kreve at en blir hjemme for å kunne hjelpe når dette blir nødvendig. Tiden som direkte går med til pleie av den syke er vanligvis liten i forhold til tiden tilbrakt hjemme på grunn av ansvar for den syke. En tidsdagbok registrerer bare tiden som er brukt direkte til pleie, og dermed kan den gi et skjevt bilde av aktiviteten.

3. Koding av aktiviteter

Aktivitetene som er oppgitt av dagbokførere ble kodet sentralt etter en liste på 91 aktiviteter. Listen var i stor grad basert på den internasjonale tidsnyttingsundersøkelsen. Aktivitetene var videre gruppert på forskjellige nivåer. (Se sider 21-22).

Noen trekk ved kodingsprosedyrene har spesiell betydning for analysen av egenarbeid. Det er særlig skillet mellom fritidsaktiviteter og egenarbeidsaktiviteter som er problematisk. Tiden tilbrakt sammen med barn som hovedaktivitet er f.eks. delt i "sosialt samvær med barn" som er en fritidsaktivitet og "arbeid med barn" som er en egenarbeidsaktivitet. Det er rimelig å anta at samvær med barn vanligvis inneholder elementer av både fritid og arbeid og at det kan være vanskelig å skille mellom dem. Til en viss grad representerer grupperingen et kunstig skille som gjør analysen av barnefamiliens situasjon vanskelig.

Mange av aktivitetene som er kodet som egenarbeid kan være fritidsbeskjeftigelser for noen individer, ved noen anledninger. Hagestell er klassifisert som en type egenarbeid. Mange personer har virkelig glede av å stelle hagene sine, og for dem er dette mer en hobby enn en type arbeid. Matlagning er et annet eksempel på en aktivitet som er klassifisert som egenarbeid, men som kan oppleves som en fritidsbeskjeftigelse. På tilsvarende måte kan forskjellige fritidsaktiviteter bli betraktet som egenarbeid i noen tilfelle, f.eks. snekring eller annet håndarbeid. Dagbokførere ble ikke bedt om å karakterisere aktivitetene sine som arbeid eller fritid. Grupperingen blir da til en viss grad vilkårlig.

4. Usikkerhet med resultatene

I tillegg til de begrensninger som er skissert tidligere må en ta hensyn til utvalgsvarians og skjevhet i vurdering av påliteligheten av resultatene. Utvalgsvarians, i form av standardavvik, er et mål for usikkerheten ved resultater som er basert på bare en del av befolkningen. Byrådet har beregnet standardavviket til noen få tall for gjennomsnittlig tid, og resultatene av beregningene er framstilt i tabell 3.

Tabell 3. Gjennomsnittlig tid nyttet til egenarbeid av personer i grupper for husholdningsstørrelse og stilling i husholdningen. Standardavvik. Timer *Average time spent on household work and family care by persons in groups for household size and position in the household.* Standard deviation. Hours

	Gjennom- snittlig tid <i>Average time</i>	Standardavvik <i>Standard deviation</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
<u>Ugifte personer i foreldres husholdning</u> <i>Unmarried persons in parents' household</i>	1,6	0,08	354
<u>Husholdningsstørrelse</u> <i>Household size</i>			
3 personer <i>persons</i>	1,6	0,19	108
4 " "	1,4	0,15	104
5 " "	1,8	0,29	56
6 eller flere personer <i>and more persons</i>	1,6	0,22	71
<u>Gifte menn</u> <i>Married men</i>	2,3	0,07	1 051
<u>Husholdningsstørrelse</u> <i>Household size</i>			
2 personer <i>persons</i>	2,3	0,14	281
3 " "	2,1	0,14	227
4 " "	2,4	0,16	283
5 " "	2,3	0,20	166
6 eller flere personer <i>and more persons</i>	2,4	0,24	94
<u>Gifte kvinner</u> <i>Married women</i>	6,4	0,08	1 153
<u>Husholdningsstørrelse</u> <i>Household size</i>			
2 personer <i>persons</i>	5,1	0,16	319
3 " "	6,2	0,16	252
4 " "	7,0	0,13	299
5 " "	7,2	0,22	174
6 eller flere personer <i>and more persons</i>	7,9	0,24	109
<u>Andre ugifte og før gifte personer</u> <i>Other unmarried and previously married persons</i>	3,5	0,15	344
<u>Husholdningsstørrelse</u> <i>Household size</i>			
1 person <i>person</i>	3,7	0,17	232
2 personer <i>persons</i>	3,3	0,33	73
3 " "	2,5	0,45	33

En kan beregne en omtrentlig størrelsesorden av standardavvik (S) for prosenttall ved hjelp av formelen

$$S = \sqrt{\frac{P(100-P) \cdot 1,5}{n}}$$

der P står for prosenttall en skal anslå standardavvik for og n står for antall observasjoner.

Når en kjenner standardavviket, kan en finne et intervall som med en bestemt sannsynlighet inneholder den sanne verdien av en anslått størrelse, altså den verdien en ville fått om en hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse. Dette intervall kalles konfidensintervall. Kaller en den anslåtte verdien M, vil det være 95 prosent sannsynlighet for at intervallet med yttergrensens $M \pm 2$ x standardavviket inneholder den sanne verdien.

Generelt kan en si at for undergrupper i materialet, der tallet på observasjoner er lite, vil usikkerheten være stor. En bør derfor være varsom med å trekke slutninger for de grupper der tallet på personer som svarte er lavt. Ved sammenlikning av tall fra to undergrupper er det videre viktig å være oppmerksom på at begge tabelltallene er usikre, og at usikkerheten på forskjellen mellom dem vanligvis blir større enn usikkerheten på hvert tall.

I tabellene er det bare tatt med tall som bygger på 20 eller flere observasjoner.

Utvalgsskjevhet kan oppstå ved at personer som har en spesiell atferd ikke blir representert i utvalget i samme grad som de forekommer i befolkningen. Dette kan f.eks. skje ved at det er særlig høyt frafall blant uttrukne personer i visse grupper.

Ved undersøkelsen ble det et frafall på 2 175 personer (42 prosent av hele utvalget). Av hele utvalget var 1 278 (25 prosent) umulig å treffe på de bestemte intervjudagene og 616 (12 prosent) uvillige til å la seg intervju.

Tabell 4 gir en oversikt over gruppen som falt fra og gruppen som det ble oppnådd intervju med.

Tabell 4. Personer som svarte, frafall, personer i hele utvalget og den totale folkemengde 15-74 år, etter alder/kjønn. Prosent *Respondents, non-respondents, the total sample and the population 15-74 years of age, by age/sex. Percentages*

	Personer som svarte <i>Respondents</i>	Frafall <i>Non- respondents</i>	Hele ut- valget <i>Total sample</i>	Befolkningen i alderen 15-74 år (1/1 1971) <i>Population 15-74 years of age (1/1 1971)</i>
I alt <i>Total</i>	100	100	100	100
<u>Alder</u> <i>Age</i>				
15-24 år <i>years</i>	19	20	20	22
25-44 " "	36	28	32	32
45-64 " "	35	35	35	34
65-74 " "	10	17	13	12
<u>Kjønn</u> <i>Sex</i>				
Menn <i>Men</i>	48	50	49	50
Kvinner <i>Women</i>	52	50	51	50
Tallet på personer <i>Number of persons</i>	3 040	2 175	5 215	2 754 000

Av tabell 4 går det fram f.eks. at den eldste aldersgruppe er noe underrepresentert i utvalget og at personer mellom 25 og 44 år er noe overrepresentert. Det vil til en viss grad påvirke resultatene for gjøremål der disse aldersgrupper deltar vesentlig mer eller vesentlig mindre enn gjennomsnittsbefolkningen.

Tidspunktet for dagbokføring vil også ha betydning for resultatene fra denne undersøkelsen. Skjevheter kan oppstå dersom frafallet fører til at ikke alle dager eller årstider blir likt representert i utvalget. Tabell 5 gir en oversikt over hvorledes dagene som en har opplysninger om, fordelte seg etter dag i uken og årstid.

Tabell 5. Undersøkte dager¹⁾ etter årstid og dag i uken *Days studied¹⁾ by time of the year and day in the week*

Ukedag <i>Day in the week</i>	Årstid <i>Time of the year</i>						
	Hele året <i>Whole year</i>	September/ oktober <i>September/ October</i>	November/ desember <i>November/ December</i>	Januar/ februar <i>January/ February</i>	Mars/ april <i>March/ April</i>	Mai/ juni <i>May/ June</i>	Juli/ august <i>July/ August</i>
Alle dager <i>All days</i>	7 075	1 259	1 204	1 190	1 151	1 246	1 205
Mandag <i>Monday</i>	991	174	173	168	147	184	145
Tirsdag <i>Tuesday</i>	984	148	169	179	152	181	155
Onsdag <i>Wednesday</i>	998	154	171	168	166	184	155
Torsdag <i>Thursday</i>	1 073	211	195	165	176	183	143
Fredag <i>Friday</i>	1 078	192	185	163	177	181	130
Lørdag <i>Saturday</i>	997	185	152	175	168	166	151
Søndag <i>Sunday</i>	1 004	195	159	172	165	167	146

1) Hver person har ført dagbok for 2 eller 3 dager.

1) Each respondent has reported time use for 2 or 3 days.

Av tabell 5 går det fram at spesielt mars/april og juli/august er noe underrepresentert i utvalget. Dette henger sammen med at mange som har reist på ferietur er blitt registrert som frafall. Konsekvensen av denne formen for utvalgsskjevhet blir først og fremst at undersøkelsen ikke gir noe dekkende uttrykk for omfanget av ferieaktiviteter som skigåing, soling, bading eller fiske. Konsekvensen av skjevheten for anslagene for tid nyttet til egenarbeid er antakelig ikke stor.

5. Merknader til noen kjennemerker

I de fleste tilfelle vil innholdet av de kjennemerker som er nyttet gå fram av spesifikasjoner i tabellene. Nedenfor er gitt utfyllende merknader til enkelte kjennemerker.

Gruppering av aktiviteter

I tabellene har aktivitetene blitt gruppert på forskjellige måter. Den groveste gruppering, gruppering I, er den som er mest brukt i denne publikasjonen, men det vises både til gruppering II og III.

Nedenfor blir det gitt en oversikt over disse grupperinger.

Gruppering I	Gruppering II	Gruppering III
Egenarbeid	Husarbeid	Matlaging, bordekkning, servering Oppvask, rydding av bord Rengjøring og rydding av boligen Vask og stryking av tøy Reparasjon og vedlikehold av tøy Fyring, vedhugging, vannhenting Egenproduksjon av matvarer
	Vedlikeholdsarbeid	Stell av hage, tomt, kjæledyr Byggearbeid, større ombygging Maling, oppussing Vedlikehold og reparasjoner av boligen og utstyr til boligen Vedlikehold og reparasjon av annet utstyr
	Arbeid med barn	Stell av og hjelp til barn Hjelp til lekselesing Annet arbeid med barn
	Kjøp av varer og tjenester	Kjøp av dagligvarer Kjøp av klær, sko Kjøp av varige forbruksgoder Andre og uspesifiserte innkjøp Personlig pleie utenfor hjemmet Medisinsk behandling av profesjonelle utøvere Besøk på offentlig kontor, bibliotek o.l. Andre ærend
	Annet egenarbeid	Dugnad, hjelp til annen husholdning Annet egenarbeid
	Reiser i samband med egenarbeid	Reiser i samband med egenarbeid
Inntekts-givende arbeid, arbeidsreise m.v.	Inntekts-givende arbeid	Ordinært arbeid i hovedyrke Overtidsarbeid i hovedyrke Jordbruks-, skogbruks- og fiskearbeid på eget bruk Arbeid i biyrke
	Tid i tilknytning til arbeid	Måltider på arbeidsplassen Tid tilbrakt på arbeidsplassen før eller etter arbeidstid Pauser ellers
	Arbeidsreiser	Arbeidsreiser

Gruppering I	Gruppering II	Gruppering III
Personlige behov	Personlig pleie	Sengeleie i tilknytning til sykdom Personlig hygiene, av- og påkledning Nattesøvn Søvn og hvile ellers
	Måltider	Måltider Kaffe- og tedrinking Andre forfriskninger
Utdanning	Utdanning	Heldagsundervisning Deltidsundervisning Hjemmearbeid og studier i tilknytning til undervisning Lesing av faglitteratur, studier ellers Pauser, opphold på utdanningsstedet før og etter arbeidstid Reiser i samband med utdanning
Fritid	Idrett og friluftsliv	Konkurransetidrett, trening Skiturer Fotturer i skog og mark Spaserturer Bading, soling Båtturer Andre turer
	Underholdning	Restaurant- og kafébesøk Sportstevlinger (tilskuer) Kino Teater, konsert, opera Besøk på museum, kunstutstilling Annen underholdning
	Sosialt samvær	Lek med barn Samtaler med barn, høytlesing for barn Andre samvær med barn Besøk av familie eller venner Selskap Andre sammenkomster Spill, selskapsleker, dans Samtaler Sosialt samvær ellers
	Radio og fjernsyn	Radiolytting Fjernsynsseing
	Lesing	Avislesing Lesing av bøker Lesing av ukeblader og tidsskrifter Lesing, uspesifisert
	Annen fritid	Offentlige tillitsverv, annen politisk aktivitet Deltaking i faglige organisasjoner Deltaking i humanitære organisasjoner Deltaking i religiøse organisasjoner Deltaking i andre organisasjoner Møte, foredrag med uspesifisert formål Deltaking i gudstjeneste, andakt og annen religiøs utøvelse Håndarbeid Sløyd, snekring Musikalsk utøvelse Hobby ellers Brevskrivning Lytting til grammofon, lydbånd Avslapping, tenking, tid ikke nyttet til noe bestemt
	Reiser i samband med fritid	Reiser i samband med fritid
Annet, uoppgitt	Annet, uoppgitt	Annet, uoppgitt

Definisjoner av enkelte kjennemerker

Lokalisering. For hvert tidsintervall ble det sentralt kodet hvor den oppgitte aktiviteten hadde funnet sted. Grunnlaget for denne kodingen var beskrivelsen av aktiviteten og opplysninger om den handlingssekvens den var en del av.

Med hverdager menes mandag til og med fredag.

Yrke. Personer med mer enn 14 timers inntektsgivende arbeid pr. uke er regnet som yrkesaktive og i noen tilfelle videre klassifisert etter Standard for yrkesgruppering i offentlig norsk statistikk. Personer uten inntektsgivende arbeid med egen pensjon som viktigste inntektskilde eller som er født før 1901 (ca. 70 år og eldre) er klassifisert som pensjonister/trygdede. Husmødre født før 1901 er etter dette gruppert som pensjonister.

Familiefase

Familiefaseinndeling er basert på forekomst av hjemmeboende barn, ekteskapelig status og husholdningssammensetning ellers.

Ugifte i foreldres husholdning omfatter ugifte personer som bor sammen med minst en av foreldrene sine og som ikke selv har hjemmeboende barn under 16 år.

Andre ugifte omfatter alle ugifte personer som ikke bor sammen med minst én av foreldrene sine og som ikke selv har hjemmeboende barn under 16 år.

Gifte uten barn omfatter alle gifte personer uten hjemmeboende barn. Denne gruppe er i noen tilfelle videre delt etter intervjupersonens alder.

Enslig med barn under 16 år omfatter ugifte og før gifte personer med hjemmeboende barn under 16 år.

Før gifte omfatter før gifte personer uten hjemmeboende barn under 16 år.

III. TOLKING AV TID NYTTET TIL EGENARBEID

Her skal vi kort behandle noen sentrale spørsmål i forbindelse med tolking av tid nyttet til egenarbeid. Hvor mye arbeid skal gjøres? Hvor mye av dette vil husholdningen gjøre selv og hvem i husholdningen vil gjøre det? Hvordan skal en tolke de observerte forskjeller i tidsbruk?

1. Arbeidsmengden

I hver husholdning er det en viss mengde egenarbeid som skal gjøres. Både objektive og subjektive forhold er med på å bestemme arbeidsmengden. Under objektive forhold er det rimelig å ta i betraktning husholdningens størrelse og sammensetning, boligens størrelse og standard, og tilgjengeligheten av varer og tjenester. Som subjektive forhold tenker en på husholdningens preferanser og gjeldende normer. Matlaging for et visst antall personer kan f.eks. godtas som en nødvendighet, men husholdningens preferanser med hensyn til hvilke typer retter de vil ha, kan bety forskjellen mellom enkel og komplisert matlaging. Arbeid med vindusvask har sammenheng med tallet på og typer av vinduer i boligen og muligens også boligstrøket. Husholdningens preferanser vil imidlertid være avgjørende for hvor ofte disse vinduene blir vasket.

2. Balanse mellom hjemme- og uteproduksjon

Arbeidet som husholdningen anser for å være nødvendig, utføres dels av husholdningen og dels av andre. Tid er en knapp og verdifull ressurs. En person har ofte flere ting å gjøre enn det er tid til. Dersom noen mener at de bruker for mye tid til egenarbeid i forhold til andre ønskede gjøremål, finnes det flere måter å redusere denne tiden på.

En mulighet er å erstatte hjemmeproduerte varer og tjenester med tilsvarende varer og tjenester produsert utenfor hjemmet. Dette medfører som regel større pengeutgifter, men betyr en tidsbesparelse for husholdningsmedlemmene. Hvor langt en vil gå med å erstatte hjemme- med uteproduksjon, vil påvirkes av prisforskjeller mellom de ulike produksjonsformer og verdsettingen av tiden som blir spart.

En annen mulighet for å redusere tiden nyttet til egenarbeid og fremdeles opprettholde den samme standard, er å øke arbeidseffektiviteten. Investering i tidsbesparende husholdningsutstyr, bedre organisering av arbeidsoppgavene og økt arbeidstempo kan øke produktivitet pr. tidsenhet.

En tredje mulighet for å redusere tiden som husholdningen bruker til egenarbeid, er å senke kvalitet eller standard av utført arbeid. Uten å forandre balansen mellom hjemme- og uteproduksjon kan husholdningen simpelthen produsere mindre. De kan f.eks. konkludere med at det ikke er nødvendig å vaske golvene fullt så ofte som før.

På den annen side, dersom husholdningen ikke betrakter tid som en knapp ressurs i forhold til penger, kan de investere tid i pengebesparende hjemmeproduksjon. Timebetalingen for pengebesparende hjemmeproduksjon kan være nokså lav. De som satser på hjemmeproduksjon for å spare penger, vil derfor først og fremst være personer med begrensede muligheter for å bruke sin tid i inntektsgivende arbeid.

3. Arbeidsdeling innen husholdningen

Ansvar for utføring av hjemmeproduksjon deles mellom husholdningsmedlemmene. Den enkeltes fysiske og mentale evne til å utføre arbeidet antas å spille en viss rolle i denne fordeling. Et barns modenhet vil f.eks. avgjøre hvilke arbeidsoppgaver det kan mestre. Dårlig helse vil kanskje utelukke noen i husholdningen fra visse forpliktelser.

Utbyttet fra alternative måter å disponere den enkeltes tid på vil også påvirke hvordan husholdningen deler arbeidsoppgavene. Forskjeller i forventet arbeidslønn mellom menn og kvinner gjør at det blir økonomisk lønnsomt å gi kvinnen hovedansvar for husholdningens tidkrevende egenarbeid. Mannen kan da bruke mer av sin tid der den gir største avkastning - nemlig inntektsgivende arbeid. Utjevning av lønnsforskjeller svekker det økonomiske grunnlag for denne tradisjonelle form for arbeidsdeling i husholdningen.

4. Tolking av forskjeller i tidsbruk

Det er ingen direkte sammenheng mellom tid brukt til egenarbeid og den mengde egenarbeid som skal gjøres. Personers oppfatning av og evne til å tilfredsstille behov vil variere. Det varierer mellom husholdninger hvor mye de nytter seg av uteproduerte varer og tjenester og hvordan de deler ansvaret for egenarbeid blant husholdningsmedlemmene.

En husmor som også utfører inntektsgivende arbeid vil kanskje bruke mindre tid til syng og reparasjon av tøy enn en hjemmевærende husmor med en familie av samme størrelse og sammensetning. En skal ikke dermed trekke konklusjonen at den hjemmевærendes familie er bedre kledd enn den yrkesaktives. Det kan være tilfelle at husholdninger der husmoren er yrkesaktiv bruker ferdiglagde klær i større utstrekning og fornyer garderoben oftere, slik at tiden som er nødvendig for reparasjon blir redusert. De deler kanskje arbeidet i husholdningen annerledes. Husmoren med inntektsgivende arbeid vil også på grunn av forholdsmessig knapphet på tid være mer motivert for å rasjonalisere sin arbeidsinnsats, for å oppnå høyest mulig effektivitet.

Forskjeller i tid nyttet til egenarbeid kan da forklares ved hjelp av følgende faktorer eller kombinasjoner av faktorer:

1. Forskjeller i arbeidsmengde
2. Forskjeller i balanse mellom hjemme- og uteproduksjon av varer og tjenester
3. Forskjeller i hvordan husholdninger deler ansvar for egenarbeid blant husholdningsmedlemmene

4. Forskjeller i kvalitet av utført arbeid
5. Forskjeller i arbeidseffektivitet

Denne analysen handler for det meste om gjennomsnittlig tid brukt til egenarbeid av forskjellige grupper av personer. Egenskaper ved de forskjellige grupper bestemmer hvilke forklaringsfaktorer som er mest aktuelle i de forskjellige situasjoner. Det antas at noen av disse forklaringsfaktorene er mer relevante på gruppenivå enn andre. Arbeidsmengde kan lett tenkes å variere fra en gruppe til en annen. Arbeidskvalitet og effektivitet varierer sikker fra person til person, men det er vanskeligere å danne hypoteser om hvordan de fordeler seg på gruppebasis.

IV. SAMMENHENG MELLOM FAMILIE- OG YRKESSITUASJONER M.V. OG TID NYTTET TIL EGENARBEID

1. Indikatorer på arbeidsmengde

Som en innledning til denne delen skal tre indikatorer på arbeidsmengde studeres: husholdningsstørrelse, antall barn og deres alder og boligens størrelse.

Husholdningsstørrelse

Mengden av egenarbeid ventes å øke med husholdningsstørrelsen. En må regne med noen arbeidsbesparelser i større husholdninger slik at f.eks. mengden av egenarbeid i én husholdning med fire medlemmer vil være mindre enn mengden i fire husholdninger som hver består av en person.

Det er lite sannsynlig at økingen i arbeidsmengde på grunn av økt husholdningsstørrelse vil bli jevnt fordelt blant husholdningsmedlemmene. For det første er det sterk sammenheng mellom husholdningsstørrelse og antall barn i husholdningen. Som nevnt i innledningen, er det også store forskjeller mellom menn og kvinner i tiden brukt til egenarbeid. Tabell 6 viser hvordan tid nyttet til egenarbeid varierte med husholdningsstørrelse for personer med forskjellige stillinger i husholdningen.

Tabell 6. Tid nyttet til egenarbeid av personer i grupper for husholdningsstørrelse og stilling i husholdningen. Gjennomsnitt for alle dager. Timer¹⁾ *Time spent on household work and family care by persons in groups for household size and position in the household. Average for all days. Hours¹⁾*

	I alt <i>Total</i>	Husholdningsstørrelse (personer) <i>Household size (persons)</i>					
		1	2	3	4	5	6 og flere <i>or more</i>
Alle personer <i>All persons</i>	4,0 (3 040)	3,7 (332)	3,8 (723)	3,7 (648)	4,3 (712)	4,4 (415)	4,5 (298)
Ugifte personer i foreldres husholdning <i>Unmarried persons living in parents' household</i>	1,6 (354)	-	:	1,6 (108)	1,4 (104)	1,8 (56)	1,6 (71)
Gifte menn <i>Married men</i>	2,3 (1 051)	-	2,3 (281)	2,1 (227)	2,4 (283)	2,3 (166)	2,4 (94)
Gifte kvinner <i>Married women</i>	6,4 (1 153)	-	5,1 (319)	6,2 (252)	7,0 (299)	7,2 (174)	7,9 (109)
Andre ugifte og før gifte personer <i>Single persons not living in parents' household</i>	3,5 (344)	3,7 (232)	3,3 (73)	2,5 (33)	:	:	:

1) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) *Number of respondents is in parenthesis.*

Gifte kvinner som bodde alene sammen med sine menn brukte gjennomsnittlig 5,1 timer pr. dag til egenarbeid. Når det var tre personer i husholdningen, økte gjennomsnittet med 1,1 timer pr. dag. Med fire og fem medlemmer økte gjennomsnittlig tid videre med henholdsvis 0,8 og 0,2 timer pr. dag. Tid nyttet til egenarbeid i barnefamilier av andre husholdningsmedlemmer enn husmoren viste ingen sammenheng med husholdningsstørrelse.

Ugifte og før gifte personer brukte mer tid til egenarbeid når de bodde alene enn når de var medlemmer av større husholdninger.

Alder og antall barn

Tiden nyttet til egenarbeid av personer med barn ble påvirket av både antall barn og barnas alder. Tiden økte med antall barn og var størst når barna var små.

Tabell 7. Tid nyttet til egenarbeid av ektepar¹⁾ med barn i grupper for alder på yngste barn og antall barn i husholdningen. Gjennomsnitt for alle dager. Timer²⁾ *Time spent on household work and family care by married couples¹⁾ with children in groups for the age of youngest child and the number of children in the household. Average for all days. Hours²⁾*

	Alder på yngste barn <i>Age of youngest child</i>			
	Alle alders- grupper <i>All age groups</i>	0-2 år <i>years</i>	3-6 år <i>years</i>	7 år og over <i>years and over</i>
Alle ektepar med barn <i>All married couples with children</i>	9,2 (1 574)	10,2 (277)	8,6 (159)	9,0 (1 138)
<u>Tallet på barn <i>Number of children</i></u>				
1 barn <i>child</i>	8,2 (492)	8,6 (108)	7,6 (62)	8,2 (322)
2 " <i>children</i>	9,4 (584)	11,0 (126)	9,2 (49)	9,0 (409)
3 eller flere barn <i>or more children</i> ...	9,8 (498)	12,2 (43)	9,2 (48)	9,6 (407)

1) Tall for ekteparene er en sum av gjennomsnittlig tid brukt av gifte menn og av gifte kvinner i de forskjellige familietyper. Vi har ikke intervjuet både mannen og kona i samme husholdning. 2) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) *Figures for married couples are a sum of average time used by married men and married women in the different types of families. We have not interviewed both husband and wife in the same household.*

2) *Number of respondents is in parenthesis.*

I husholdninger med ett barn ble den tiden foreldrene nyttet til egenarbeid forholdsvis lite påvirket av barnas alder. Husholdninger med ett barn under 3 år brukte 0,4 timer mer pr. dag enn husholdning med ett barn 7 år og over. Virkningen på egenarbeidet av økingen i barnetallet er størst for husholdninger med barn under 3 år. Dette skyldes antakelig tendensen til å få barna forholdsvis tett etter hverandre. Det er derfor stor sannsynlighet for at disse husholdningene hadde flere småbarn.

Tabell 8 viser at tiden som gifte kvinner brukte til forskjellige typer husarbeid, økte med antall barn. Tiden brukt til disse formål av gifte menn viste ingen sammenheng med antall barn. (Se Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72 Hefte I).

Tabell 8. Gifte kvinner i grupper for antall barn i husholdningen, etter tid nyttet til forskjellige typer husarbeid. Gjennomsnitt for alle dager. Timer *Married women in groups for the number of children in the household by time spent on selected types of housework. Average for all days. Hours*

	Alle gifte kvinner <i>All married women</i>	Ingen barn <i>No children</i>	1 barn <i>1 child</i>	2 barn <i>2 children</i>	3 barn <i>3 children</i>	4 og flere barn <i>4 or more children</i>
I alt <i>Total</i>	4,6	4,0	4,4	5,0	5,1	5,7
Matlaging, bordekkning, servering <i>Preparation of food, setting the table, serving</i>	1,7	1,5	1,6	1,7	1,8	2,0
Oppvask, rydding av bord <i>Dishwashing, clearing the table</i>	0,9	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0
Rengjøring og rydding av boligen <i>House cleaning</i>	1,1	1,0	1,0	1,2	1,2	1,3
Vask og stryking av tøy <i>Washing and ironing</i>	0,5	0,4	0,5	0,7	0,7	0,8
Reparasjon og vedlikehold av tøy <i>Mending clothes</i>	0,4	0,3	0,4	0,5	0,5	0,6
Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>	1 165	345	260	298	166	96

Gifte kvinner uten barn brukte 4,0 timer pr. dag til disse gjøremål. Med ett barn i husholdningen økte tiden med 0,4 timer, med 2 barn økte tiden ytterligere 0,6 timer pr. dag. Det var lite forskjell i tid brukt mellom gifte kvinner med 2 og med 3 barn. Av aktivitetene som er listet, viste matlaging m.v. og vasking og stryking av tøy klarest sammenheng med antall barn i husholdningen. Det var nesten overraskende liten forskjell i tiden brukt til rengjøring og rydding av boligen. Dette kan tyde på at andre, kanskje særlig barna selv, hjelper til.

Boligens størrelse

Forskjellige sider ved boligsituasjonen kan tenkes å påvirke tid nyttet til egenarbeid. Boligens størrelse peker seg ut som en sentral faktor. En antar at tid brukt til boligrenngjøring og vedlikehold vil øke med boligens størrelse. Det er selvsagt en sammenheng mellom bolig- og husholdningsstørrelse.

Tabell 9. Tid nyttet til rengjøring, rydding og vedlikehold av boligen av ektepar¹⁾ i grupper for antall rom og husholdningsstørrelse. Gjennomsnitt for alle dager. Timer²⁾ *Time spent on house cleaning and dwelling maintenance by married couples¹⁾ in groups for number of rooms and household size. Average for all days. Hours²⁾*

	Alle boliger <i>All dwellings</i>	Antall rom <i>Number of rooms</i>		
		1-3	4-5	6 og flere <i>and more</i>
Alle ektepar <i>All married couples</i>	1,5 (2 221)	1,4 (1 069)	1,5 (1 677)	1,6 (522)
<u>Husholdningsstørrelse</u> <i>Household size</i>				
2 personer <i>persons</i>	1,3 (601)	1,3 (296)	1,3 (232)	1,4 (71)
3 " "	1,5 (479)	1,5 (186)	1,4 (229)	1,6 (62)
4 " "	1,6 (582)	1,6 (179)	1,6 (337)	1,7 (84)
5 " "	1,5 (341)	1,3 (50)	1,5 (224)	1,4 (67)
6 og flere personer <i>and more persons</i>	1,9 (211)	1,8 (26)	2,0 (105)	2,0 (80)

1) Tall for ektepar er sum av gjennomsnittlig tid brukt av gifte menn og av gifte kvinner i de forskjellige familie- og boligsituasjoner. 2) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) *Figures for married couples are a sum of average time used by married men and married women in the different family and housing situations.* 2) *Number of respondents is in parenthesis.*

Tabell 9 viser at tid nyttet til rengjøring m.v. i liten grad var påvirket av boligens størrelse. Det er kanskje andre sider ved boligen som har mer betydning for hvor lett- eller tungstelt boligen er, som f.eks. det generelle vedlikehold, golvbelegg, type vinduer m.v. Vi mangler data om disse forhold. Det er også mulig at boligens forfatning har større betydning for hvor anstrengende arbeidet blir og for kvaliteten av arbeidet enn den har for anvendt tid.

Med bakgrunn i disse indikatorer på den arbeidsmengde vil en nå se på tidsbruk i forskjellige faser i livssyklusen.

2. Tidsnytting i forskjellige familietyper

Kjennemerket familiefase gir uttrykk for den alminnelige forandring eller utvikling i en persons familieforhold over tid. "Ugifte personer i foreldres husholdning" består for en stor del av ungdom og yngre voksne som ennå ikke har stiftet egen husholdning. De fleste av disse kommer senere til å gifte seg. Noen vil ha flyttet hjemmefra og etablert egen husholdning før de gifter seg. Andre personer gifter seg aldri. Gruppen "andre ugifte" er derfor en forholdsvis sterk blandet gruppe bestående av personer i alle aldersgrupper. De fleste ektepar får barn, ofte få år etter giftermålet. Gruppen yngre ektepar uten barn er derfor liten. Hvis det er hjemmeboende barn i familien, har vi klassifisert familien etter yngste barns alder. Gruppen eldre ektepar uten barn domineres av ektepar med voksne barn som har flyttet hjemmefra. Gruppen før gifte omfatter fraskilte, enker og enke-menn, men er tallmessig dominert av eldre enker. Hensikten med gruppen enslige med barn under 16 år var å skille ut dem som kunne betraktes som enslige forsørgere. Gruppen består av ugifte (i eller utenfor sine foreldres husholdning) og før gifte med barn under 16 år. Gruppen er for liten for videre oppdeling etter barnas alder.

Tabell 10. Tid nyttet til egenarbeid av personer i grupper for kjønn og familiefase. Gjennomsnitt for alle dager. Timer¹⁾ *Time spent on household work and family care by persons in groups for sex and life cycle phase. Average for all days. Hours¹⁾*

	Menn Men	Kvinner Women
Alle personer <i>All persons</i>	2,1 (1 463)	6,6 (1 577)
Ugifte i foreldres husholdning <i>Unmarried persons living in parents' household</i>	1,3 (219)	2,1 (138)
Andre ugifte <i>Other unmarried persons</i>	2,3 (129)	4,0 (108)
Gifte under 45 år, uten barn <i>Married persons under 45 years of age, without children</i>	2,0 (49)	3,7 (68)
Gifte med yngste barn under 7 år <i>Married persons with youngest child under 7 years of age</i>	2,2 (205)	7,5 (231)
Gifte med yngste barn 7 år og over <i>Married persons with youngest child 7 years of age or older</i>	2,3 (547)	6,7 (591)
Enslige med barn under 16 år <i>Single persons with children under 16 years of age</i>	1,9 (21)	5,7 (83)
Gifte 45 år og over, uten barn <i>Married persons 45 years of age and over, without children</i>	2,3 (254)	5,6 (276)
Før gifte <i>Previously married persons</i>	2,2 (36)	5,2 (82)

1) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) *Number of respondents is in parenthesis.*

Ugifte personer i foreldres husholdning brukte minst tid til egenarbeid. Andre ugifte brukte nesten dobbelt så mye tid. Ekteskap for yngre personer uten barn representerte en mindre tidsbesparelse i forhold til den tid som ugifte brukte. Tid nyttet til egenarbeid var høyest blant småbarnsmødre. Gifte kvinner med barn under 7 år brukte 3,8 timer mer pr. dag til egenarbeid enn yngre gifte kvinner uten barn. Etter småbarnsstadiet gikk tiden som kvinner nyttet til egenarbeid ned, men ikke til det lave nivå som ugifte og yngre gifte uten barn hadde.

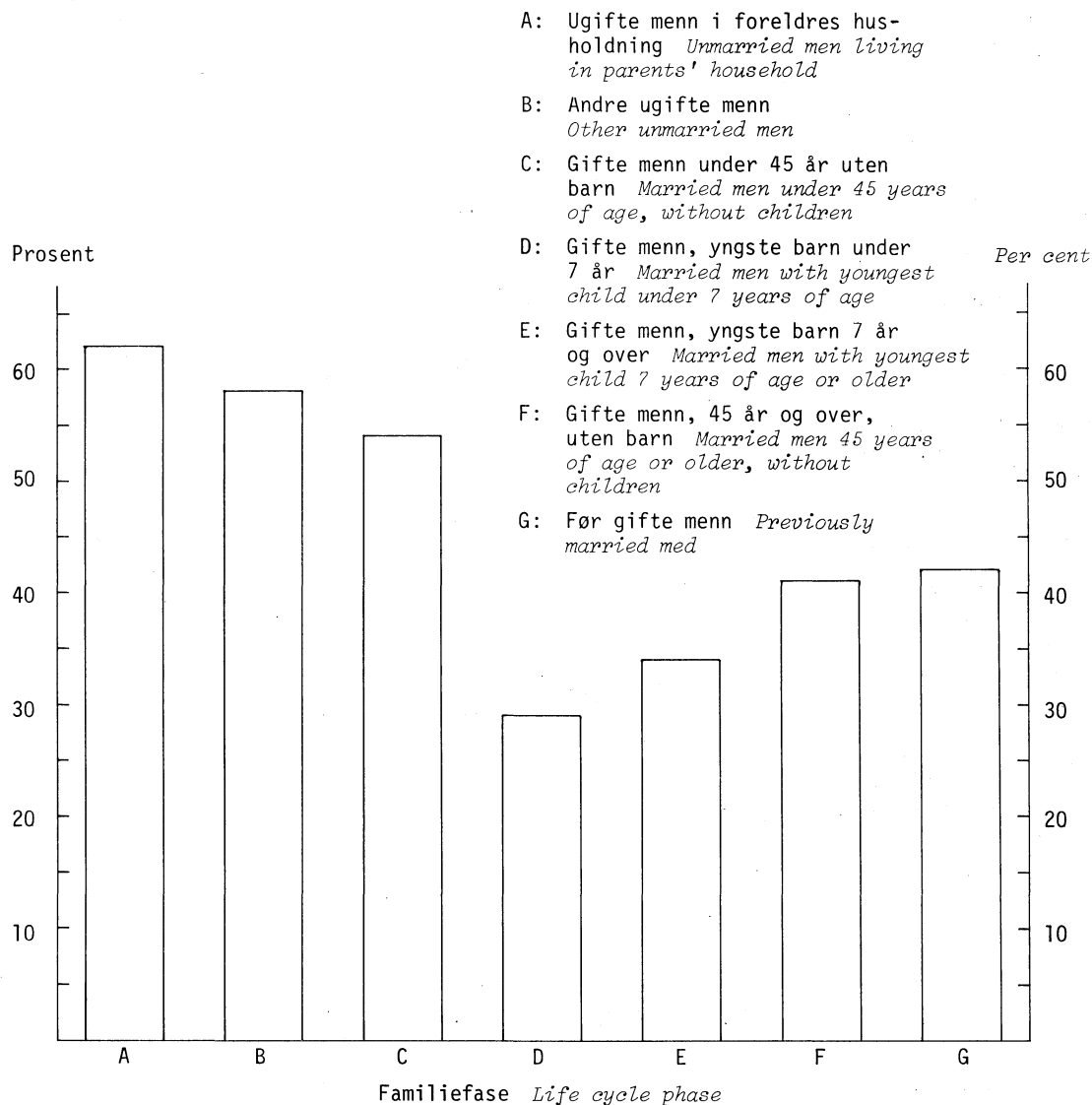
Noen av tallene i tabell 10 kan ikke lett forklares ved å vise til forskjeller i arbeidsmengde. Hvorfor brukte ugifte kvinner betydelig mindre tid til egenarbeid enn før gifte kvinner? Hvorfor brukte yngre gifte kvinner uten barn betydelig mindre tid til egenarbeid enn eldre gifte kvinner uten barn? Senere i denne delen vil en prøve å forklare disse forskjellene ved hjelp av opplysninger om yrkesaktivitet.

Tiden som menn brukte til egenarbeid ble påvirket i svært liten grad av familiefase. Et unntak var det for ugifte som bor sammen med sine foreldre. Tiden som kvinner brukte til egenarbeid var på den annen side sterkt påvirket av familiefase.

Det var stor forskjell på tiden brukt til egenarbeid av menn og kvinner. En ventet slike forskjeller mellom gifte menn og kvinner og til en viss grad mellom barn av forskjellig kjønn. Det var muligens mer uventet at det også fantes store forskjeller mellom enslige menn og kvinner. Det var heller ikke ventet at menns tid varierte så lite etter familiefase når kvinnens tid varierte så mye. Figur 3 viser hvor mye tid menn i de forskjellige familiefaser brukte i forhold til kvinner. Hundre prosent ville da bety at menn brukte like mye tid som kvinner gjør.

Menn i husholdninger med barn brukte minst tid sammenliknet med kvinner i samme type husholdninger. Når yngste barnet var under 7 år brukte menn bare 29 prosent av den tiden kvinner brukte. Tidsmessig likestilling var mer fremtredende blant yngre ektepar uten barn enn blant eldre ektepar uten barn. De hadde imidlertid fremdeles lang vei fram til full tidsmessig likestilling. Yngre gifte menn uten barn brukte bare 54 prosent av den tiden som yngre gifte kvinner uten barn brukte til egenarbeid.

Figur 3. Tid nyttet til egenarbeid av menn i prosent av tid nyttet til egenarbeid av kvinner i samme familiefase. Gjennomsnitt for alle dager *Time spent on household work and family care by men in per cent of time spent by women in similar life cycle phases. Average for all days*



Hvordan disponeres denne tiden

Tabell 11 viser hvor mye tid som ble nyttet til forskjellige typer egenarbeid.

Tabell 11. Personer i grupper for kjønn og familiefase, etter tid nyttet til forskjellige typer egenarbeid. Gjennomsnitt for alle dager. Timer *Persons in groups for sex and life cycle phase by time spent on different types of household work and family care. Average for all days. Hours*

	I alt <i>Total</i>	Hus- arbeid <i>House- work</i>	Ved- like- hold <i>Main- tenance</i>	Arbeid med barn <i>Work with children</i>	Kjøp av varer og tjenester <i>Purchase of goods and services</i>	Annet egen- arbeid <i>Other house- hold work and family care</i>	Reiser i samband med egen- arbeid <i>Travel in connection to house- hold work and family care</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respon- dents</i>
Alle personer <i>All persons</i>	4,0	2,5	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	3 040
Menn <i>Men</i>	2,1	0,6	0,7	0,1	0,2	0,3	0,2	1 463
Kvinner <i>Women</i>	6,6	4,3	0,2	0,4	0,4	0,3	0,2	1 577
Ugifte i foreldres hus- holdning <i>Unmarried persons living in parents' household</i>								
Menn <i>Men</i>	1,3	0,3	0,4	0,0	0,2	0,2	0,2	219
Kvinner <i>Women</i>	2,1	1,3	0,1	0,0	0,3	0,2	0,2	138
Andre ugifte <i>Other unmarried persons</i>								
Menn <i>Men</i>	2,2	1,0	0,5	0,0	0,2	0,3	0,2	129
Kvinner <i>Women</i>	4,0	2,8	0,2	0,0	0,5	0,3	0,2	108
Gifte under 45 år uten barn <i>Married persons under 45 years of age, without children</i>								
Menn <i>Men</i>	2,0	0,5	0,9	0,0	0,2	0,2	0,2	49
Kvinner <i>Women</i>	3,7	3,0	0,1	0,0	0,3	0,1	0,2	68
Gifte med yngste barn 0-2 år <i>Married persons with youngest child 0-2 years of age</i>								
Menn <i>Men</i>	2,4	0,6	0,7	0,3	0,3	0,3	0,2	133
Kvinner <i>Women</i>	7,9	4,7	0,1	2,1	0,4	0,3	0,3	144
Gifte med yngste barn 3-6 år <i>Married persons with youngest child 3-6 years of age</i>								
Menn <i>Men</i>	1,8	0,4	0,6	0,1	0,2	0,3	0,2	72
Kvinner <i>Women</i>	6,7	4,9	0,1	1,0	0,4	0,1	0,2	87
Gifte med yngste barn 7 år og over <i>Married persons with youngest child 7 years of age or older</i>								
Menn <i>Men</i>	2,3	0,6	0,8	0,1	0,3	0,3	0,2	547
Kvinner <i>Women</i>	6,7	5,1	0,2	0,5	0,4	0,2	0,3	591
Enslige med barn under 16 år <i>Single persons with children under 16 years of age</i>								
Menn <i>Men</i>	1,9	:	:	:	:	:	:	21
Kvinner <i>Women</i>	5,9	3,9	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	83
Gifte 45 år og over, uten barn <i>Married persons 45 years of age and over, without children</i>								
Menn <i>Men</i>	2,3	0,8	0,7	0,0	0,3	0,3	0,2	254
Kvinner <i>Women</i>	5,6	4,5	0,3	0,0	0,3	0,3	0,2	276
Før gifte <i>Previously married persons</i>								
Menn <i>Men</i>	2,2	0,8	0,4	0,1	0,5	0,2	0,2	36
Kvinner <i>Women</i>	5,2	3,9	0,3	0,1	0,4	0,2	0,3	82

Husarbeid

Husarbeid var den mest tidkrevende type egenarbeid. Yngre gifte uten barn brukte betraktelig mindre tid til husarbeid enn eldre ugifte uten barn. Enslige kvinner brukte mye mer tid til husarbeid enn enslige menn. En mulig forklaring for dette gis i tabell 12.

Tabell 12. Enslige personer¹⁾ i grupper for ekteskapelig status og kjønn, etter om de bor alene eller sammen med andre. Prosent *Single persons¹⁾ in groups for marital status and sex by whether they live alone or together with other persons. Percentages*

	I alt <i>Total</i>	Bor alene <i>Live alone</i>	Bor sammen med andre <i>Live with others</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
Ugifte menn <i>Unmarried men</i>	100	42	58	129
Ugifte kvinner <i>Unmarried women</i>	100	73	27	108
Før gifte menn <i>Previously married men</i>	100	69	31	36
Før gifte kvinner <i>Previously married women</i>	100	88	12	82

1) I denne tabell omfatter "enslige" ugifte og før gifte personer som ikke bor i foreldres husholdning og som ikke selv har barn under 16 år.

1) Single persons are defined in this table as unmarried and previously married persons not living in parents' household and who do not have children under 16 years of age.

Flere enslige menn enn kvinner bodde sammen med andre personer og kunne derfor dra nytte av arbeidsbesparelsene større husholdninger medfører. Husholdningsstørrelse forklarer bare en del av forskjellen i tidsbruk mellom enslige menn og kvinner.

En annen mulig forklaring er at enslige menn i større grad enn kvinner benytter seg av varer og tjenester produsert utenfor hjemmet. Tabell 13 tyder på at dette var tilfelle.

Tabell 13. Andel av enslige menn og kvinner¹⁾ som vanligvis spiser middag ute/sender bort vasken. Prosent²⁾ *Percentage of single men and women¹⁾ who eat dinner out regularly/send out their laundry²⁾*

	Spiser ute <i>Eat dinner out</i>	Sender bort vasken <i>Send out their laundry</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
Menn <i>Men</i>	20	46	189
Kvinner <i>Women</i>	5	12	355

1) Tabellen gjelder bare en-person husholdninger. 2) Kilde: Boforholdsundersøkelsen 1973 Statistisk Sentralbyrå. Upubliserte data.

1) Table includes only persons living alone. 2) Source: Survey of Housing Conditions 1973 Central Bureau of Statistics, Unpublished data.

Det er også mulig at enslige menn ikke setter like høye krav som enslige kvinner til standarden av utført husarbeid. I så fall vil det naturligvis gi seg utslag i tid.

Arbeid med barn

Tabell 11 viser at arbeid med barn var en tidkrevende aktivitet når yngste barn var under 3 år, men at tiden brukt til dette formål gikk sterkt ned når barna ble større. Dette er til dels et registrerings spørsmål. Arbeid med små barn er trolig bedre registrert i dagbøkene enn arbeid med større barn. Spebarnstell krever sammenhengende tidsperioder som lett kan registreres i dagbøkene. Arbeid med større barn er mer oppsplittet og forekommer oftere i rask veksling eller samtidig med andre aktiviteter. Arbeidet med eldre barn kan antakelig best sees i tiden nyttet til husarbeid generelt.

Som nevnt i del II ble tiden tilbrakt sammen med barn kodet enten som en type egenarbeid eller som en type fritid. Tabell 14 viser den samlede tid hvor aktiviteter med barn er oppgitt som hovedaktivitet.

Tabell 14. Tid nyttet til arbeid og sosialt samvær med barn¹⁾ av gifte menn og kvinner med barn i grupper for yngste barns alder. Gjennomsnitt for alle dager. Timer²⁾ *Time spent on activities with children¹⁾ by married men and women with children in groups for age of youngest child. Average for all days. Hours²⁾*

	Alle aldersgrupper <i>All age groups</i>	Yngste barns alder <i>Age of youngest child</i>		
		0-2 år <i>years</i>	3-6 år <i>years</i>	7 år og over <i>years and older</i>
Menn <i>Men</i>	0,3 (752)	0,6 (133)	0,4 (72)	0,2 (547)
Kvinner <i>Women</i>	1,1 (822)	2,5 (144)	1,4 (87)	0,7 (591)

1) Omfatter arbeid med barn og lek, samtaler, høytlesing og andre samvær med barn som hovedaktivitet. NB. Samtaler med barn og voksne er blitt kodet som samtaler generelt, ikke som samtaler med barn spesielt. 2) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) Time spent on work with children, play, conversation, reading and other socializing with children as one's principle activity is included in this table. Conversations with children and adults are coded as conversation in general, not as conversations with children. 2) Number of respondents is in parenthesis.

Gifte menn med barn under 3 år brukte gjennomsnittlig 36 minutter pr. dag til barna og halvparten av dette var til lek, samtaler, høytlesing og annet sosialt samvær med barn. Gifte kvinner med barn under 3 år oppgav gjennomsnittlig to og en halv time pr. dag til barna og ca. en sjettedel av dette eller 24 minutter var til lek, samtaler, høytlesing m.v. Gifte menn med yngste barn 7 år og over nyttet gjennomsnittlig 6 minutter pr. dag til arbeid med barn som hovedaktivitet og 6 minutter pr. dag til lek, samtaler m.v. som hovedaktivitet, mens kvinner i denne familiefase brukte 30 minutter til arbeid med barn som hovedaktivitet, 12 minutter til lek og samtaler m.v. med barn.

Innkjøp og reiser

Kjøp av varer og tjenester tok gjennomsnittlig 18 minutter pr. dag. Det var lite variasjon mellom de forskjellige familietyper. Reiser i samband med egenarbeid og annet egenarbeid viste også lite variasjon mellom de forskjellige husholdningstyper.

Tid tilbrakt utenfor hjemmet

Som nevnt i del II er data om tid nyttet til egenarbeid utilstrekkelig for å kartlegge hvordan disse oppgavene påvirker anvendelsen av resten av ens tid. En kan imidlertid se på tiden tilbrakt utenfor hjemmet som en indikator på denne effekt.

Personer i alle familiefaser tilbrakte mesteparten av sin tid hjemme. En del av denne tiden ble nyttet til visse arbeidsforpliktelser eller til personlige behov, og en del var mer eller mindre resultatet av et fritt valg. Interesse for forskjellige fritidsaktiviteter varierer med alder. Det er trolig at eldre personer i større grad enn yngre personer foretrekker fritidsaktiviteter som foregår i hjemmet. For å kontrollere denne alderseffekt ble bare personer under 45 år tatt med i tabell 15.

Barnepass er årsak til en del av den tid som ble tilbrakt i hjemmet. Småbarn krever kontinuerlig pass av minst en voksen. Dette blir som regel sørget for ved at moren er hjemme med barna om dagen og at begge foreldrene er hjemme om kvelden. Andre barnepassordninger forekommer forholdsvis sjelden. Bare 27 prosent av mødre med barn under 7 år sa at barnet(a) ble passet av andre enn foreldre om dagen.

Tabell 15. Tid tilbrakt utenfor hjemmet av menn og kvinner under 45 år i forskjellige familiefaser. Gjennomsnitt for alle dager. Timer¹⁾ *Time spent away from the home by men and women under 45 years of age and in different life cycle phases. Average for all days. Hours¹⁾*

	Menn Men	Kvinner Women
Ugifte i foreldres husholdning <i>Unmarried persons living in parents' household</i>	10,8 (215)	9,0 (134)
Andre ugifte <i>Other unmarried persons</i>	9,9 (63)	10,2 (40)
Gifte uten barn <i>Married persons without children</i>	10,8 (49)	8,3 (68)
Gifte med yngste barn under 7 år <i>Married persons with youngest child under 7 years of age</i>	9,8 (199)	4,1 (229)
Gifte med yngste barn 7 år og over <i>Married persons with youngest child 7 years of age and older</i>	9,7 (262)	4,4 (354)
Enslige med barn under 16 år <i>Single persons with children under 16 years of age</i>	·	6,2 (43)

1) Tallet på personer som svarte står i parentes.

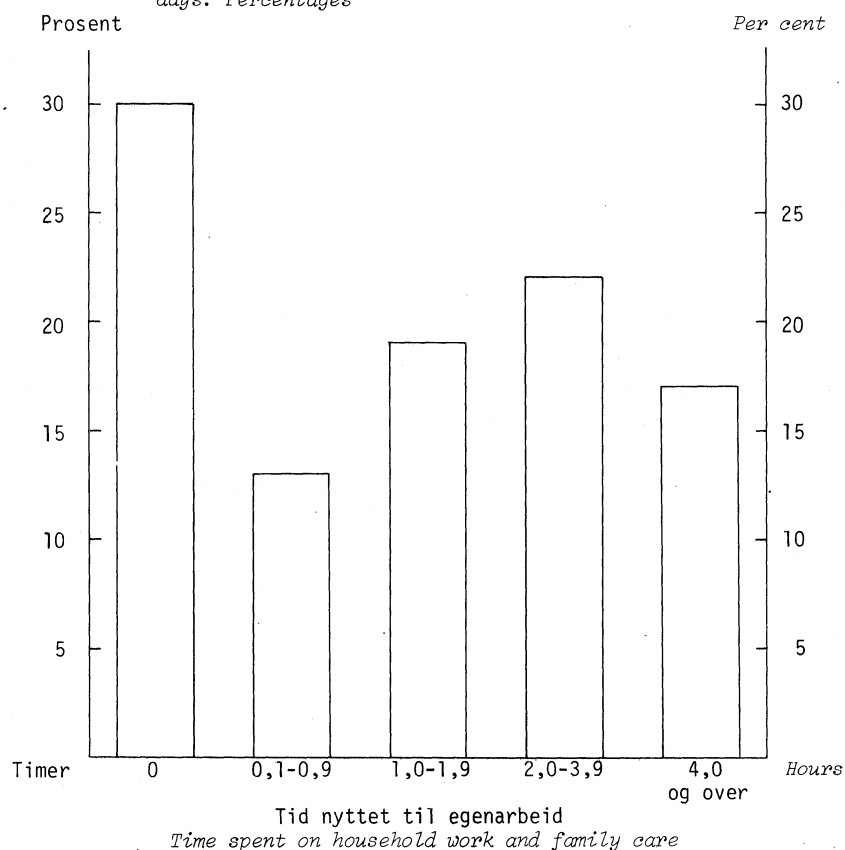
1) *Number of respondents is in parenthesis.*

Tabellen viser som ventet at personer med barn og særlig mødre tilbrakte mye mer tid hjemme enn personer uten barn. Mødre til barn under 7 år oppholdt seg gjennomsnittlig 4,1 timer pr. dag utenfor hjemmet, mødre med større barn litt mer. Gifte kvinner uten barn var derimot gjennomsnittlig 8,3 timer pr. dag utenfor hjemmet. Gifte menn med barn tilbrakte mer tid hjemme enn menn uten barn, men forskjellene er mindre enn for kvinner. Gifte menn med barn under 7 år tilbrakte 1 time mer pr. dag hjemme enn gifte menn uten barn.

Variasjoner bak gjennomsnittstallene

Hittil i framstillingen er det bare blitt presentert tall for gjennomsnittlig tid nyttet til de forskjellige gjøremål. Den gjennomsnittlige tid som menn brukte til egenarbeid viser seg å være lite påvirket av husholdningsstørrelse eller familiefase. En må ikke dermed trekke konklusjonen at alle menn deltar like mye og bruker like lang tid. Som en ser av figur 4 var det stor variasjon bak disse stabile gjennomsnittstall i tid nyttet til egenarbeid. Tallene er for hverdager, dvs. mandag til og med fredag. Variasjon etter dag i uken behandles ellers i del V.

Figur 4. Menn etter tid nyttet til egenarbeid på hverdager. Prosent
Men by time spent on household work and family care on week-days. Percentages



I gjennomsnitt brukte menn 2 timer pr. dag til egenarbeid på hverdager. Ca. en tredjedel av mennene hadde ikke gjort noe egenarbeid i løpet av dagen, mens 17 prosent hadde gjort 4 eller flere timers arbeid. Mer enn 60 prosent av mennene hadde brukt mindre tid enn det beregnede gjennomsnittstall.

Den gjennomsnittlige tid kvinner bruker til egenarbeid varierte etter familiefase. Tabell 16 viser spredningen bak disse gjennomsnittstallene.

Tabell 16. Kvinner i grupper for familiefase, etter tid nyttet til egenarbeid på hverdager. Prosent
Women in groups for life cycle phase by time spent on household work and family care on weekdays. Percentages

	I alt <i>Total</i>	Timer <i>Hours</i>					Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
		Under <i>Under</i> 3	3,0- 4,9	5,0- 6,9	7,0- 8,9	9,0 og over <i>and over</i>	
Alle kvinner <i>All women</i>	100	19	17	20	21	23	1 577
Ugifte i foreldres husholdning <i>Unmarried women living in parents' household</i>	100	72	16	7	3	2	138
Andre ugifte <i>Other unmarried women</i>	100	44	22	15	10	9	108
Gifte uten barn <i>Married women without children</i>	100	21	20	27	22	10	344
Gifte, yngste barn under 7 år <i>Married women with youngest child under 7 years of age</i>	100	4	14	17	28	37	231
Gifte, yngste barn 7 år og over <i>Married women with youngest child 7 years of age or older</i>	100	8	15	18	26	33	591
Enslige med barn under 16 år <i>Single women with children under 16 years of age</i>	100	15	24	19	19	23	83
Før gifte <i>Previously married women</i>	100	15	22	34	19	10	82

Noen undergrupper av kvinner viste mer variasjon i tid nyttet til egenarbeid enn andre. Hele 72 prosent av de ugifte i foreldres husholdning brukte mindre enn 3 timer på en hverdag. Gifte uten barn, enslige med barn og før gifte viste derimot stor spredning i antall timer brukt. Av de før gifte brukte 15 prosent under 3 timer, mens 10 prosent brukte over 3 ganger så mye tid (9 timer eller mer pr. dag).

3. Yrkesaktivitet og tidsnytting

En del av de observerte forskjeller mellom personer i ulike familiefaser kan vanskelig forklares ut fra forskjeller i arbeidsmengde. Balansen mellom hjemme- og uteproduksjon av varer og tjenester er en alternativ forklaring. Denne balanse påvirkes av verdien en setter på alternative måter å disponere tiden på. Som skissert i del II vil også arbeidsproduktiviteten pr. tidsenhet og den forventede standard av utført arbeid kunne påvirkes av hvordan en helst vil disponere sin tid. Det er med disse faktorer i tankene at vi nå skal se på yrkesaktivitet.

Inntektsgivende arbeid og egenarbeid er konkurrerende aktiviteter. Det kommer neppe som en overraskelse at personer med inntektsgivende arbeid brukte mindre tid til egenarbeid enn personer uten slikt arbeid. Forskjellen var særlig stor hos kvinner.

Tabell 17. Tid nyttet til egenarbeid av personer i grupper for yrkesaktivitet¹⁾ og kjønn. Gjennomsnitt for alle dager. Timer²⁾ *Time spent on household work and family care by persons in groups for employment status¹⁾ and sex. Average for all days. Hours²⁾*

	Yrkesaktive <i>Employed</i>	Ikke yrkesaktive <i>Non-employed</i>
Menn <i>Men</i>	2,0 (1 125)	2,6 (338)
Kvinner <i>Women</i>	4,3 (556)	6,6 (1 021)

1) Personer med 15 timer eller mer pr. uke i inntektsgivende arbeid regnes som yrkesaktive.

2) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) *Persons with 15 hours or more per week in income producing work are classified as employed.*

2) *Number of respondents is in parenthesis.*

Yrkesdeltaking

Yrkesdeltaking er resultatet av samlet tilpassning av forskjellige forpliktelser og behov. Bak bestemmelsen om å ta inntektsgivende arbeid ligger en vurdering av den totale arbeidsbelastning jobben vil medføre. Ekstrem arbeidsbelastning i form av mye tid både til inntektsgivende arbeid og til egenarbeid vil derfor forekomme forholdsvis sjelden og da kanskje mest blant dem som har lite valg i hvordan de vil disponere sin tid.

Det er særlig den gifte kvinnens forhold til inntektsgivende arbeid som påvirkes av arbeidsmengde i hjemmet. Tabeller 18 og 19 viser hvordan yrkesaktivitet for gifte kvinner varierte etter to indikatorer på arbeidsmengde, nemlig alder på yngste barn og tallet på barn i husholdningen.

Tabell 18. Andel av gifte kvinner i grupper for alder på yngste barn og kvinnens alder, som hadde inntektsgivende arbeid¹⁾. Prosent²⁾ *Percentage of married women in groups for age of youngest child and woman's age, having income producing work¹⁾ 2)*

Kvinnens alder <i>Woman's age</i>	Alder på yngste hjemmeboende barn <i>Age of youngest child living at home</i>						
	Ingen barn 0-15 år <i>No child 0-15 years</i>	Yngste barn 0-15 år i alt <i>Youngest child 0-15 years, total</i>	Yngste barn <i>Youngest child</i>				
			0-2 år <i>years</i>	3-6 år <i>years</i>	7-9 år <i>years</i>	10-12 år <i>years</i>	13-15 år <i>years</i>
Alle kvinner <i>All women</i>	39	36	28	32	40	47	50
Under 20 år <i>years</i>	70	25	25	34	67		
20 - 24 år <i>years</i>	84	30	29	34	59		
25 - 29 " "	85	33	31	34	47	57	64
30 - 34 " "	77	33	26	33	43	56	61
35 - 39 " "	66	37	24	32	41	52	59
40 - 44 " "	60	41	25	31	39	48	55
45 - 49 " "	53	42	29	32	37	44	49
50 - 54 " "	47	42	42	35	39	41	45
55 - 59 " "	39	41	-	29	35	37	42
60 år og over <i>years and over</i>	17	30	33	-	18	21	32

1) Inntektsgivende arbeid utført i hele eller en del av perioden 1. november 1969 - 31. oktober 1970.

2) Kilde: Folke- og bolig telling 1970 Hefte II NOS A 693, Statistisk Sentralbyrå.

1) *Income producing work performed during the whole or a part of the period November 1, 1969 - October 31, 1970.* 2) *Source: Population and Housing Census 1970 Volume II NOS A 693, Central Bureau of Statistics.*

Tabell 19. Andel av gifte kvinner i grupper for tallet på hjemmeboende barn og kvinnens alder som hadde inntektsgivende arbeid¹⁾. Prosent²⁾ *Percentage of married women in groups for number of children living at home and woman's age, having income producing work¹⁾ 2)*

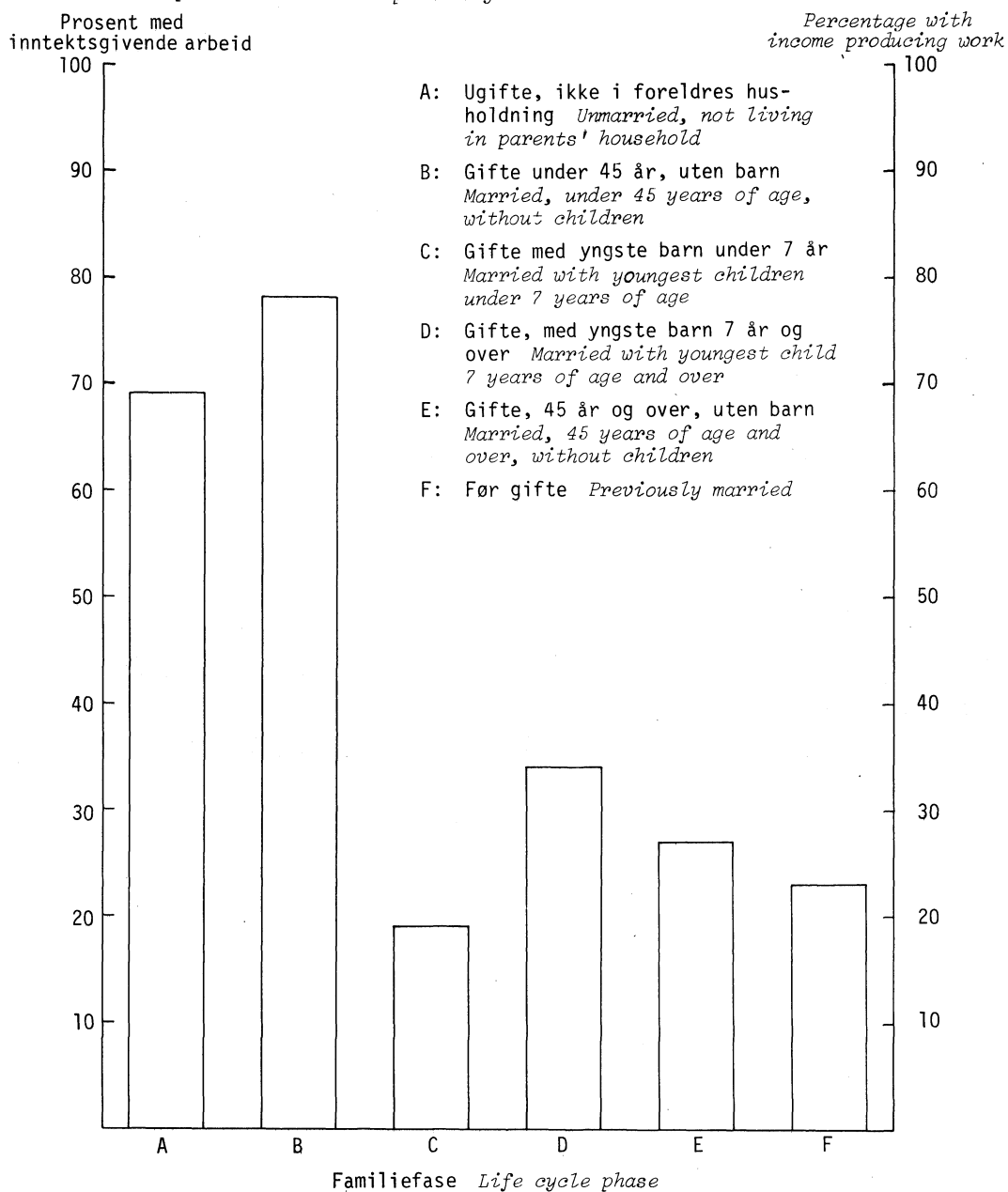
Kvinnens alder <i>Woman's age</i>	I alt <i>Total</i>	Tallet på hjemmeboende barn <i>Number of children at home</i>			
		0	1	2	3 eller flere barn <i>or more children</i>
Alle kvinner <i>All women</i>	38	39	45	33	27
Under 20 år <i>years</i>	42	70	27	8	-
20 - 24 år <i>years</i>	45	84	39	15	10
25 - 29 " "	40	85	51	27	18
30 - 34 " "	36	77	49	36	26
35 - 39 " "	40	66	49	39	30
40 - 44 " "	45	60	48	39	33
45 - 49 " "	47	53	44	40	35
50 - 54 " "	46	47	43	42	41
55 - 59 " "	40	39	41	41	42
60 år og over <i>years and over</i>	17	17	30	33	-

1) Se note 1 til tabell 18. 2) Se note 2 til tabell 18.

1) *See note 1 to table 18.* 2) *See note 2 to table 18.*

Dersom vi regner som yrkesaktive bare dem som har 15 timer eller mer inntektsgivende arbeid pr. uke får vi følgende yrkesfrekvenser for kvinner i forskjellige familiefaser.

Figur 5. Andel av kvinner i forskjellige familiefaser med inntektsgivende arbeid. Prosent *Percentage of women in different life cycle phases with income producing work*



Vi har tidligere sett store forskjeller i tidsbruk mellom f.eks. yngre og eldre gifte kvinner uten barn, og i figur 5 ser vi hvordan dette henger sammen med yrkesaktivitet. Yngre gifte kvinner uten barn hadde høy yrkesdeltaking og brukte lite tid til egenarbeid. Eldre gifte kvinner uten barn hadde lav yrkesdeltaking og brukte forholdsvis mye tid til egenarbeid.

Det kunne tenkes at de yngre hadde mer hjelp til arbeid i husholdningen enn de eldre. Tabell 20 viser imidlertid at dette ikke var tilfelle.

Tabell 20. Yngre og eldre ektepar¹⁾ uten barn, etter om de har hatt hjelp til arbeid i husholdningen i løpet av måneden før intervjuet. Prosent²⁾ *Younger and older married couples without children by whether they have received help with household work in the month prior to interviewing. Percentages²⁾*

	I alt <i>Total</i>	Har mottatt hjelp <i>Have received help</i>	Har ikke mottatt hjelp <i>Have not received help</i>	Uoppgitt <i>Unknown</i>	Tallet på spurte <i>Number of respondents</i>
Ektepar, under 45 år, uten barn <i>Married couples, under 45 years of age, without children</i>	100	3	93	4	116
Ektepar, 45 år og over, uten barn <i>Married couples, 45 years of age and older, without children</i>	100	13	83	4	529

1) Ektepar grupperes etter alder til hovedinntektstaker. 2) Kilde: Boforholdsundersøkelsen 1973, NOS A 673, Statistisk Sentralbyrå 1974.

1) *Couples are classified by age of main income earner.* 2) *Source: The Survey of Housing Condition 1973, NOS A 673, the Central Bureau of Statistics 1974.*

Dersom det ikke er store forskjeller i arbeidseffektiviteten vil tidsforskjellen gi kvalitetsmessig utslag i form av høyere standard på det utførte egenarbeid hos eldre enn hos yngre gifte uten barn.

I tabell 21 viser en hvordan tid nyttet til egenarbeid varierte etter yrkesaktivitet og familiefase. Når en tar hensyn til forskjeller i yrkesaktivitet blir forskjellene mellom personer i forskjellige familiefaser mindre.

Tabell 21. Tid nyttet til egenarbeid av personer i grupper for kjønn, yrkesstatus og familiefase. Gjennomsnitt for alle dager. Timer¹⁾ *Time spent on household work and family care by persons in groups for sex, employment status and life cycle phase. Average for all days. Hours¹⁾*

	Menn <i>Men</i>			Kvinner <i>Women</i>		
	Alle menn <i>All men</i>	Yrkes- aktive <i>Employed</i>	Ikke yrkes- aktive <i>Non- employed</i>	Alle kvinner <i>All women</i>	Yrkes- aktive <i>Employed</i>	Ikke yrkes- aktive <i>Non- employed</i>
Ugifte, ikke i foreldres husholdning <i>Unmarried persons not living in parents' household</i>	2,3 (129)	1,9 (106)	:	4,0 (108)	3,6 (74)	5,0 (34)
Gifte under 45 år, uten barn <i>Married persons under 45 years of age, without children</i>	2,0 (49)	2,0 (44)	:	3,7 (68)	3,3 (53)	:
Gifte med barn under 7 år <i>Married persons with children under 7 years of age</i>	2,2 (205)	2,2 (195)	:	7,5 (231)	5,6 (45)	7,9 (186)
Gifte med yngste barn 7 år og over <i>Married persons with youngest child 7 years of age or older</i>	2,3 (547)	2,3 (509)	3,4 (38)	6,7 (591)	5,2 (203)	7,5 (388)
Gifte 45 år og over, uten barn <i>Married persons over 45 years of age, without children</i>	2,3 (254)	1,9 (174)	3,3 (80)	5,6 (276)	4,6 (75)	6,0 (201)
Før gifte <i>Previously married persons</i>	2,2 (36)	:	:	5,2 (82)	:	5,5 (63)

1) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) *Number of respondents is in parenthesis.*

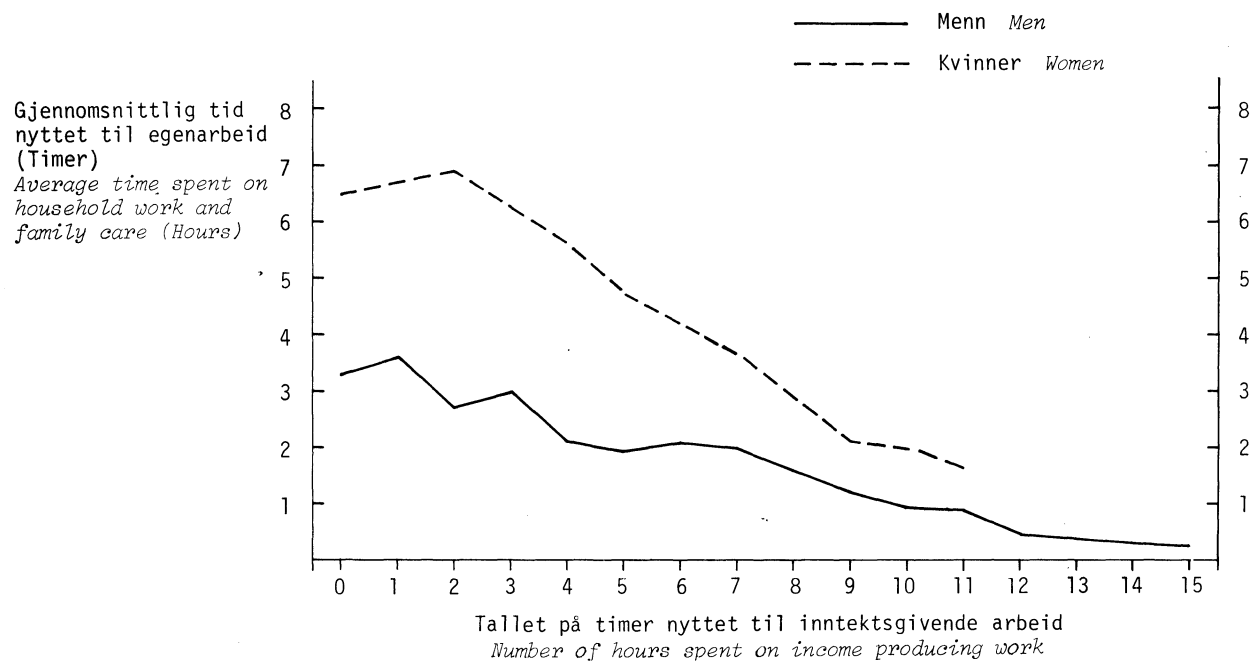
Antall timer i inntektsgivende arbeid

Figur 6 viser at gjennomsnittlig tid nyttet til egenarbeid avtok med tid nyttet til inntektsgivende arbeid. Dette gjalt både for menn og kvinner. Sammenhengen var imidlertid mye sterkere for kvinner enn for menn.

Kvinner med et gitt antall timer inntektsgivende arbeid brukte mer tid enn menn til egenarbeid. Kvinner med f.eks. 5 timer inntektsgivende arbeid brukte gjennomsnittlig 4,7 timer til egenarbeid. Det tilsvarende tall for menn var 1,9 timer. Kvinner med 8 timer inntektsgivende arbeid brukte gjennomsnittlig 2,9 timer til egenarbeid, menn 1,6 timer.

Gjennomsnittlig tid nyttet til inntektsgivende arbeid var imidlertid lavere hos kvinner. På hverdager brukte yrkesaktive kvinner gjennomsnittlig 5,7 timer til inntektsgivende arbeid, mens yrkesaktive menn brukte gjennomsnittlig 8,1 timer.

Figur 6. Sammenheng mellom tid nyttet til inntektsgivende arbeid og til egenarbeid. Gjennomsnitt for alle dager *Relationship between time spent on income producing work and on household work and family care. Average for all days*



4. Inntekt, husholdningsutstyr og hushjelp

Inntekt

Husholdningens muligheter til å erstatte hjemme- med uteproduserte varer og tjenester ventes å variere med inntekt. Husholdninger med høye inntekter har større muligheter enn andre til å overlate egenarbeid til kommersiell tjenesteyting. Til en viss grad kan de kjøpe seg fri fra egenarbeidsforpliktelse.

Verdien av tid i form av forventede arbeidslønn pr. tidsenhet øker med inntekt. I de høyere inntektsgrupper blir avkastningen av tid brukt til inntektsgivende arbeid høyere enn av tid nyttet til generelt egenarbeid. I husholdninger hvor begge ektefeller har høy arbeidslønn vil det lønne seg å overlate en del av det tidsintensive egenarbeidet til andre (og dårligere betalte) personer. Det vil lønne seg å ha hushjelp e.l. slik at begge ektefeller kan bruke sin tid til inntektsgivende arbeid. Husholdningen kan også investere i tidsbesparende husholdningsutstyr som f.eks. oppvaskmaskiner, automatiske vaskemaskiner m.v. og dermed øke produktiviteten pr. time egenarbeid. En kunne dermed regne med at tid nyttet til egenarbeid avtar med økende inntekt.

Konsum generelt ventes imidlertid å øke med inntektsnivå fordi den enkelte prøver å øke avkastningen på tid brukt til forskjellige formål. Som fremhevet av Staffan Linder i Det rastløse velferdsmenneske er konsum i seg selv en tidkrevende aktivitet. Varer må planlegges, kjøpes, vedlikeholdes og til og med kastes etter bruk. Tjenester må planlegges, kjøpes og administreres. Alt dette tar tid. Etter som det kvantumet av varer og tjenester vi disponerer øker, vil den totale tid brukt til deres anskaffelse og vedlikehold øke.

Tabell 22. Tid nyttet til egenarbeid av ektepar¹⁾ i grupper for hovedforsørgerens inntekt, husholdningsstørrelse og yrkesforhold. Gjennomsnitt for alle dager. Timer²⁾ *Time spent on household work and family care by married couples¹⁾ in groups for income of main income earner, household size and employment situation. Average for all days. Hours²⁾*

	Alle inntektsgrupper <i>All income groups</i>	Inntekt (kr.) <i>Income (kroner)</i>				Uoppgitt <i>Unknown</i>
		Under <i>Under</i> 15 000	15 000- 29 000	30 000- 44 000	45 000 og over <i>and over</i>	
<u>Mannen yrkesaktiv, kona hjemmeværende</u> <i>Husband employed, wife not</i>						
Alle ektepar hvor mannen er yrkesaktiv og kona hjemmeværende <i>All married couples where husband is employed, wife not</i>						
	9,5 (1 544)	9,4 (218)	9,6 (475)	9,4 (522)	9,8 (223)	8,9 (106)
<u>Husholdningsstørrelse</u> <i>Household size</i>						
2-3 personer <i>persons</i>	8,5 (698)	8,5 (152)	8,5 (226)	8,4 (202)	8,9 (68)	7,5 (50)
4 personer <i>persons</i>	10,0 (418)	10,0 (29)	10,2 (122)	10,0 (164)	9,4 (74)	9,6 (29)
5 eller flere personer <i>or more persons</i>	10,4 (422)	10,1 (36)	10,4 (126)	10,1 (154)	11,3 (80)	10,0 (26)
<u>Mannen og kona yrkesaktive</u> <i>Both husband and wife employed</i>						
Alle ektepar hvor mannen og kona er yrkesaktive <i>All married couples where both husband and wife are employed</i>						
	7,1 (590)	7,2 (32)	6,5 (202)	7,2 (255)	7,5 (80)	:
<u>Husholdningsstørrelse</u> <i>Household size</i>						
2-3 personer <i>persons</i>	6,2 (321)	6,0 (23)	5,5 (111)	6,5 (137)	6,7 (43)	:
4 personer <i>persons</i>	8,0 (152)	:	7,8 (52)	7,8 (68)	8,5 (22)	:
5 eller flere personer <i>or more persons</i>	8,2 (116)	:	7,8 (38)	8,2 (50)	:	:

1) Tall for ektepar er en sum av gjennomsnittlig tid brukt av gifte menn og gifte kvinner i de forskjellige delgrupper. 2) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) Figures for married couples are a sum of average time used by married men and married women in the different groups. 2) Number of respondents is in parenthesis.

Husholdningsutstyr

Den forventede avkastning på husholdningsutstyr varierer etter hvor mye tid en kan spare ved bruk av slikt utstyr og etter verdien av tiden spart. Disse to faktorene bestemmer "behovet" for utstyret. Anskaffelse avhenger av dette behov og av økonomisk evne til å tilfredsstille behovet. Tabell 23 viser hvordan andelen av husholdninger som eier ulike typer husholdningsutstyr, varierte med familiefase. Andelen var lavest blant yngre enslige. Den økte sterkt blant yngre ektepar med og uten barn. Andelen som eide utstyret var lavere hos eldre ektepar og enslige.

Tabell 23. Andel av husholdninger i forskjellige familiefaser, som eier ulike typer husholdningsutstyr. Prosent¹⁾ *Percentage of households in different life cycle phases owning different types of household equipment¹⁾*

	Vaskemaskin <i>Washing machine</i>	Dypfryser <i>Deep freezer</i>	Oppvask- maskin <i>Dishwashing machine</i>	Tallet på spurte <i>Number of respondents</i>
Alle husholdninger <i>All households</i>	76	66	5	2 906
Familiefase²⁾ <i>Life cycle phase²⁾</i>				
Yngre enslige <i>Younger unmarried persons</i>	40	33	1	207
Yngre ektepar <i>Younger married couples</i>	64	51	1	116
Yngre familier med barn <i>Younger families with children</i>	90	73	7	854
Eldre familier med barn <i>Older families with children</i>	93	84	9	664
Eldre ektepar <i>Older married couples</i>	82	77	3	529
Eldre enslige <i>Older unmarried persons</i>	46	38	1	536

1) Kilde: Boforholdsundersøkelsen 1973, NOS A 673, Statistisk Sentralbyrå 1974. 2) Husholdninger er her klassifisert etter hovedinntektstakerens alder og ekteskapelig status og om det finnes hjemmeboende barn i husholdningen. Skillet mellom yngre og eldre går ved 45 år.

1) Source: Survey of Housing Conditions 1973, NOS A 673, the Central Bureau of Statistics 1974.

2) Households are here classified by age and marital status of their main income earner and whether there are children living at home. The division between younger and older is placed at 45 years of age.

Tabell 24 viser at disposisjon av disse typer utstyr økte med inntekt.

Tabell 24. Andel av husholdninger i forskjellige inntektsgrupper, som eier ulike typer husholdningsutstyr. Prosent¹⁾ *Percentage of households in different income groups owning different types of household equipment¹⁾*

Husholdningsinntekt (kr.) <i>Household income (kroner)</i>	Vaskemaskin <i>Washing machine</i>	Dypfryser <i>Deep freezer</i>	Oppvask- maskin <i>Dishwashing machine</i>	Tallet på spurte <i>Number of respondents</i>
Under <i>Under</i> 10 000	58	43	0	174
10 000 - 19 900	64	56	1	405
20 000 - 29 900	76	66	1	426
30 000 - 39 900	86	72	3	486
40 000 - 49 900	82	69	5	339
50 000 - 59 900	84	76	6	202
60 000 og over <i>and over</i>	86	80	17	353
Uoppgitt <i>Unknown</i>	70	61	4	521

1) Kilde: Boforholdsundersøkelsen 1973, NOS A 673, Statistisk Sentralbyrå 1974.

1) Source: Survey of Housing Conditions 1973, NOS A 673, the Central Bureau of Statistics 1974.

Sparer en virkelig tid med husholdningsutstyr? Det antas at husholdningsutstyr fører til økt produktivitet pr. tidsenhet (større effektivitet), men er produktivitetsøkningen uttrykt i form av tidsbesparelser eller som f.eks. mindre fysisk anstrengelse, økt standard m.v.?

Tabell 25 viser hvordan tiden gifte kvinner brukte til oppvask varierte med tilgang til oppvaskmaskin. Gifte kvinner med oppvaskmaskin brukte mindre tid enn de uten. Selvfølgelig kan en ikke si med sikkerhet at det er oppvaskmaskinen og ikke andre faktorer som er årsak til de registrerte forskjeller. Det er få observasjoner, og konklusjonen er derfor usikker.

Tabell 25. Tid nyttet til oppvask og rydding av bord¹⁾ av gifte kvinner i grupper for tilgang til oppvaskmaskin og husholdningsstørrelse. Gjennomsnitt for alle dager. Timer²⁾ *Time spent on dishwashing and clearing the table¹⁾ by married women in groups for access to dishwasher and household size. Average for all days. Hours²⁾*

	Med oppvaskmaskin <i>With dishwasher</i>	Uten oppvaskmaskin <i>Without dishwasher</i>
Alle gifte kvinner <i>All married women</i>	0,6 (86)	0,9 (1 070)
<u>Husholdningsstørrelse <i>Household size</i></u>		
2-3 personer <i>persons</i>	0,6 (22)	0,8 (547)
4 personer <i>persons</i>	0,7 (25)	0,9 (271)
5 eller flere personer <i>and more persons</i>	0,6 (39)	1,0 (252)

1) Det var ikke mulig å skille ut tid nyttet til rydding av bordet. 2) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) It was not possible to distinguish between time spent on dishwashing and that spent on clearing the table. 2) Number of respondents is in parenthesis.

Tilsvarende tendens fant en i forbindelse med tilgang til helautomatisk vaskemaskin.

Tabell 26. Tid nyttet til vask og stryking av tøy¹⁾ av gifte kvinner i grupper for tilgang til helautomatisk vaskemaskin og husholdningsstørrelse. Gjennomsnitt for alle dager. Timer²⁾ *Time spent on washing and ironing clothes by married women in groups for access to automatic washing machine and household size¹⁾. Average for all days. Hours²⁾*

	Med helautomatisk vaskemaskin <i>With automatic washing machine</i>	Uten helautomatisk vaskemaskin <i>Without automatic washing machine</i>
Alle gifte kvinner <i>All married women</i>	0,5 (408)	0,6 (741)
<u>Husholdningsstørrelse <i>Household size</i></u>		
2 personer <i>persons</i>	0,3 (84)	0,4 (234)
3 " "	0,4 (94)	0,5 (154)
4 " "	0,6 (117)	0,7 (177)
5 " "	0,6 (68)	0,7 (106)
6 og flere personer <i>and more persons</i>	0,7 (45)	0,9 (70)

1) Det er ikke mulig å skille ut tid nyttet til stryking av tøy. 2) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) Coding procedures make it impossible to distinguish between time spent on washing and on ironing clothes. 2) Number of respondents is in parenthesis.

Gifte kvinner som hadde dypfryser brukte heller mer enn mindre tid til matlaging m.v. Forskjellene som en ser i tabell 27 er imidlertid små. Det er mulig at forskjellig motivering ligger bak anskaffelse av ulike typer utstyr. Anskaffelsen av en dypfryser kan være tegn på en positiv innstilling til bruk av tid til egenarbeid, muligens med den hensikt heller å spare penger enn tid.

Tabell 27. Tid nyttet til matlaging, kjøp av dagligvarer og egenproduksjon av matvarer av gifte kvinner i grupper for tilgang til dypfryser og husholdningsstørrelse. Gjennomsnitt for alle dager. *Time spent on food preparation, grocery shopping and private production of food by married women in groups for access to deep freezer and household size. Average for all days. Hours*

	Matlaging, borddekkning, servering <i>Food preparation, setting the table, serving</i>	Kjøp av dagligvarer <i>Purchase of grocery goods</i>	Egenproduksjon av matvarer <i>Private production of food</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
<u>Med dypfryser <i>With deep freezer</i></u>				
Alle gifte kvinner <i>All married women</i>	1,7	0,2	0,2	856
<u>Husholdningsstørrelse <i>Household size</i></u>				
2 personer <i>persons</i>	1,5	0,2	0,2	235
3 " "	1,6	0,2	0,2	177
4 " "	1,7	0,2	0,2	215
5 " "	1,8	0,2	0,2	133
6 og flere personer <i>and more persons</i>	1,9	0,1	0,1	96
<u>Uten dypfryser <i>Without deep freezer</i></u>				
Alle gifte kvinner <i>All married women</i>	1,5	0,2	0,1	303
<u>Husholdningsstørrelse <i>Household size</i></u>				
2 personer <i>persons</i>	1,3	0,2	0,1	84
3 " "	1,4	0,2	0,1	75
4 " "	1,6	0,2	0,1	82
5 " "	1,8	0,2	0,0	41
6 og flere personer <i>and more persons</i>	2,2	0,2	0,0	21

Hjelp med arbeid i husholdning

Eldre enslige og personer med lav inntekt fikk mest hjelp til arbeid i husholdningen.

Tabell 28. Husholdninger i grupper for familiefase/inntekt, etter om de har mottatt hjelp til arbeid i husholdningen i løpet av måneden før intervjuet. Prosent¹⁾ *Households in groups for life cycle phase/income by whether they have received help with household work in the month prior to interviewing. Percentages¹⁾*

	I alt <i>Total</i>	Mottatt hjelp <i>Received help</i>	Ikke mottatt hjelp <i>Did not receive help</i>	Uoppgitt <i>Unknown</i>	Tallet på hushold- ninger <i>Number of respondents</i>
Alle husholdninger <i>All households</i>	100	12	84	4	2 906
<u>Familiefase²⁾ <i>Life cycle phase²⁾</i></u>					
Yngre enslige <i>Younger unmarried persons</i>	100	10	85	5	207
Yngre ektepar <i>Younger married couples</i>	100	3	93	4	116
Yngre familier med barn <i>Younger families with children</i>	100	9	89	2	854
Eldre familier med barn <i>Older families with children</i>	100	5	90	5	664
Eldre ektepar <i>Older married couples</i>	100	13	83	4	529
Eldre enslige <i>Older unmarried persons</i>	100	26	70	4	536
<u>Husholdningsinntekt (kr.) <i>Household income (kroner)</i></u>					
Under <i>Under</i> 10 000	100	19	77	4	174
10 000 - 19 900	100	16	80	4	405
20 000 - 29 900	100	10	87	3	426
30 000 - 39 900	100	8	89	3	486
40 000 - 49 900	100	7	88	5	339
50 000 - 59 900	100	5	90	5	202
60 000 og over <i>and over</i>	100	16	80	4	353
Uoppgitt <i>Unknown</i>	100	16	80	4	521

1) Kilde: Boforholdsundersøkelsen 1973, NOS A 673, Statistisk Sentralbyrå 1974. 2) Se note 2 til tabell 23.

1) Source: Survey of Housing Conditions 1973, NOS A 673, the Central Bureau of Statistics 1974.

2) See note 2 to table 23.

Tabell 29 viser tid nyttet til egenarbeid for gifte kvinner med og uten regelmessig hushjelp. Gifte kvinner med regelmessig hjelp brukte ca. 1 time mindre pr. dag til egenarbeid enn kvinner uten hjelp. Hushjelp kan sies å være en avlastning, men ikke en full erstatning for egeninnsats.

Tabell 29. Tid nyttet til egenarbeid av gifte kvinner med og uten regelmessig hushjelp og i grupper for husholdningsstørrelse. Gjennomsnitt for alle dager. Timer¹⁾ *Time spent on household work and family care by married women with and without regular househelp and in groups for household size. Average for all days. Hours¹⁾*

	Med regelmessig hushjelp <i>With regular househelp</i>	Uten regelmessig hushjelp <i>Without regular househelp</i>
Alle gifte kvinner <i>All married women</i>	5,5 (73)	6,5 (1 057)
<u>Husholdningsstørrelse <i>Household size</i></u>		
2-3 personer <i>persons</i>	4,3 (39)	5,7 (512)
4 eller flere personer <i>and more persons</i>	6,7 (34)	7,3 (545)

1) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) Number of respondents is in parenthesis.

5. Arbeidsdeling innen husholdningen

I dette avsnittet vil en forsøke å kartlegge vanlige former for arbeidsdeling av egenarbeidet og forholdene som påvirker dem. Avsnittet bygger på totaltall for gifte menn og kvinner. I tidsnyttingsundersøkelsen ble bare en person i hver husholdning intervjuet. Statistisk sett vil dette imidlertid være tilnærmet lik resultatene en ville ha fått dersom både mannen og kona var blitt intervjuet.

Vanlig arbeidsdeling

Tabell 11, side 30, viste at husarbeid var kvinners arbeid. Yngre gifte kvinner uten barn brukte seks ganger så mye tid til husarbeid som menn i denne familiefase. Gifte kvinner med barn under 7 år brukte åtte ganger så mye tid som menn i samme familiefase. Kønnsroller i forbindelse med husarbeid var allerede etablert blant ugifte i foreldres husholdning.

Vedlikeholdsarbeid var hovedsakelig menns arbeid. Imidlertid deltok kvinner forholdsvis mer i vedlikeholdsarbeid enn menn gjorde i husarbeid. Gifte menn med yngste barn 7 år og over brukte 4 ganger så mye tid som kvinner til vedlikeholdsarbeid. Også her viste ugifte i foreldres husholdning det samme mønster som den gifte befolkning.

Arbeid med barn var kvinnens ansvar uansett alder på yngste barn. Kjøp av varer og tjenester var jevnt fordelt mellom menn og kvinner. Det samme gjaldt reiser i samband med egenarbeid og andre typer egenarbeid.

Tabell 30. Personer i grupper for kjønn og husholdningstype, etter tid nyttet til forskjellige typer husarbeid. Gjennomsnitt for alle dager. *Timer Persons in groups for sex and type of household by time spent on different types of housework. Average for all days. Hours*

	Menn <i>Men</i>			Kvinner <i>Women</i>		
	Alle <i>All</i>	Av disse: Gifte uten barn <i>Married without children</i>	Of these: Gifte med barn <i>Married with children</i>	Alle <i>All</i>	Av disse: Gifte uten barn <i>Married without children</i>	Of these: Gifte med barn <i>Married with children</i>
I alt <i>Total</i>	0,6	0,8	0,6	4,3	4,2	4,9
Matlaging, borddekkning, servering <i>Food preparation, setting table, serving ...</i>	0,2	0,2	0,2	1,4	1,5	1,7
Oppvask, rydding av bord <i>Dishwashing, clearing the table</i>	0,1	0,1	0,1	0,8	0,8	0,9
Rengjøring og rydding av boligen <i>House cleaning</i>	0,1	0,1	0,1	1,0	1,0	1,1
Vask og stryking av tøy <i>Washing and ironing</i>	0,0	0,0	0,0	0,5	0,4	0,6
Reparasjon og vedlikehold av tøy <i>Mending clothes</i>	0,0	0,0	0,0	0,4	0,3	0,5
Fyring, vedhogging, vannhenting <i>Heating, wood chopping, water fetching.</i>	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0
Egenproduksjon av matvarer <i>Private production of food</i>	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1
Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>	1 463	303	755	1 577	345	820

Tabell 30 viser at matlaging, borddekkning og servering tok ca. en tredjedel av tiden brukt til egenarbeid. Kvinner brukte gjennomsnittlig en time og 24 minutter pr. dag til dette formål, menn brukte gjennomsnittlig 12 minutter. Gifte kvinner brukte ca. 1 time pr. dag til oppvask og rydding av bordet, menn brukte gjennomsnittlig 6 minutter. Vask, stryking og reparasjon av tøy var bare utført av kvinner og tok ca. 1 time pr. dag.

Figur 7 og 8 viser varighet og hyppighet for forskjellige aktiviteter. Figur 7 viser forholdene for menn og figur 8 for kvinner. (Se vedleggstabeller for tall for hver aktivitet.)

Egenarbeid utført av kvinner bestod av flere alminnelige sysler som var både langvarige og hyppige, dvs. de tok over en time og var utført av mer enn 40 prosent av kvinnene. Ca. to tredeler av kvinners tid til egenarbeid gikk til disse aktiviteter. Egenarbeid utført av menn var dominert av mindre hyppige aktiviteter. Aktiviteter som de utførte oftest var matlaging, borddekkning og servering.

Til tross for at kvinners egenarbeid var preget av daglige sysler, varierte tiden som ble brukt fra dag til dag. Tabell 31 viser dag til dag variasjon for menn og kvinner på hverdager. Nesten 40 prosent av kvinner hadde en variasjon på 2 timer og mer i tid brukt til egenarbeid fra en dag til den neste. Variasjonen fra dag til dag var mindre hos menn.

Figur 7. Gjennomsnittlig varighet og hyppighet av forskjellige aktiviteter. Tall for alle menn, alle dager¹⁾ *Average duration and frequency of different activities. Figures for all men, all days¹⁾*

		Andel av menn som har utført aktiviteten i løpet av en dag. Prosent <i>Percentage of men who have participated in the activity in the course of a day</i>		
		Over 40 <i>Over 40</i>	Mellom 10 og 40 <i>Between 10 and 40</i>	Under 10 <i>Under 10</i>
Gjennomsnittlig tid pr. dag for menn som har utført aktiviteten i løpet av dagen <i>Average duration per day for men participating in the activity in the course of the day</i>	Over 1 time <i>Over 1 hour</i>	—	Stell av hage, tomt, kjæledyr <i>Care of garden, lot and animals</i> Vedlikehold av husholdningsutstyr <i>Maintenance of household equipment</i>	Større og mindre ombygging og oppussing <i>Major and minor remodelling</i> Hjelp til andre husholdninger <i>Help to other households</i> Egenproduksjon av matvarer <i>Private production of food</i> Vedlikehold av boligen <i>Maintenance of dwelling</i>
	Mellom $\frac{1}{2}$ og 1 time <i>Between $\frac{1}{2}$ and 1 hour</i>	—	Matlaging, borddekkning, servering <i>Preparation of food, setting the table, serving</i> Oppvask, rydding av bord <i>Dishwashing, clearing the table</i> Rengjøring og rydding av boligen <i>House cleaning</i> Kjøp av dagligvarer <i>Purchase of groceries</i> Reiser i samband med egenarbeid <i>Travel in connection to household work and family care</i>	Stell av og hjelp til barn <i>Child care</i> Annet arbeid med barn <i>Other work with children</i> Kjøp av annet enn dagligvarer eller klær <i>Purchase of other than groceries or clothes</i> Medisinsk behandling <i>Medical treatment</i> Ærend <i>Errands</i> Fyring, vedhogging, vannhenting <i>Heating, wood chopping, water fetching</i>
	Under $\frac{1}{2}$ time <i>Under $\frac{1}{2}$ hour</i>	—	—	Vask, stryking og reparasjon av tøy <i>Washing, ironing, mending of clothes</i> Kjøp av klær og sko <i>Purchase of clothes</i> Besøk på offentlige kontor <i>Visit to public offices</i>

1) Aktiviteter som har blitt utført av mindre enn 1 prosent er ikke tatt med i figuren.

1) *Activities in which less than 1 per cent have participated are not included in the table.*

Figur 8. Gjennomsnittlig varighet og hyppighet av forskjellige aktiviteter. Tall for alle kvinner, alle dager¹⁾ *Average duration and frequency of different activities. Figures for all women, all days¹⁾*

		Andel av kvinner som har utført aktiviteten i løpet av en dag. Prosent <i>Percentage of women who have participated in the activity in the course of a day</i>		
		Over 40 <i>Over 40</i>	Mellom 10 og 40 <i>Between 10 and 40</i>	Under 10 <i>Under 10</i>
Gjennomsnittlig tid pr. dag for kvinner som har utført aktiviteten i løpet av dagen <i>Average duration per day for women participating in the activity in the course of the day</i>	Over 1 time <i>Over 1 hour</i>	Matlaging, borddekking, servering <i>Preparation of food, setting the table, serving</i> Rengjøring og rydding av boligen <i>House cleaning</i> Vask og stryking av tøy <i>Washing and ironing</i>	Stell av og hjelp til barn <i>Child care</i> Reparasjon og vedlikehold av tøy <i>Mending clothes</i>	Egenproduksjon av matvarer <i>Private production of food</i> Mindre oppussing <i>Lesser remodelling</i> Hjelp til andre husholdninger <i>Help to other households</i> Personlig pleie utenfor hjemmet <i>Personal care outside the home</i> Medisinsk behandling <i>Medical treatment</i>
	Mellom $\frac{1}{2}$ og 1 time <i>Between $\frac{1}{2}$ and 1 hour</i>	Oppvask, rydding av bord <i>Dishwashing, clearing the table</i>	Kjøp av dagligvarer <i>Purchase of groceries</i> Stell av hage, tomt, kjæledyr <i>Care of garden, lot and animals</i> Reiser i samband med egenarbeid <i>Travel in connection to household work and family care</i>	Kjøp av klær, sko og annet <i>Purchase of clothes and other goods</i> Annet arbeid med barn <i>Other work with children</i> Vedlikehold av husholdningsutstyr <i>Maintenance of household equipment</i> Fyring, vedhogging, vannhenting <i>Heating, wood chopping, water fetching</i>
	Under $\frac{1}{2}$ time <i>Under $\frac{1}{2}$ hour</i>	—	—	Hjelp til barns lekselesing <i>Help with children's school work</i> Besøk på offentlige kontor <i>Visit to public offices</i> Ærend <i>Errands</i>

1) Aktiviteter som er blitt utført av mindre enn 1 prosent er ikke tatt med i figuren.

1) *Activities in which less than 1 per cent have participated in are not included in the table.*

Tabell 31. Menn og kvinner etter forskjell i tiden nyttet til egenarbeid fra en hverdag til den neste¹⁾. Prosent *Men and women by differences in time spent on household work and family care from one weekday to the next¹⁾. Percentages*

	I alt <i>Total</i>	Forskjell i tid <i>Difference in time</i>				Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
		Mindre enn 0,5 timer <i>Less than 0.5 hours</i>	0,5-0,9 timer <i>hours</i>	1,0-1,9 timer <i>hours</i>	2 timer og over <i>hours and over</i>	
Menn <i>Men</i>	100	31	20	23	26	988
Kvinner <i>Women</i>	100	18	19	25	38	1 051

i) Hver person førte dagbok for 2 eller 3 dager. Tabellen omfatter personer som har ført dagbok for minst 2 hverdager og måler forskjell i tid nyttet på disse dager.

1) *Each person reported time use for 2 or 3 days. The table includes persons who have reported time use for at least 2 weekdays and measures the difference in time used on these days.*

Arbeidsdeling og yrkesaktivitet

Arbeidsdeling innen husholdningen ventes å variere etter yrkesaktivitet for de forskjellige medlemmer i husholdningen. Ikke yrkesaktive personer ventes å bruke mer tid til egenarbeid enn yrkesaktive personer. Personer med yrkesaktive ektefeller ventes å bruke mer tid enn dem med ikke yrkesaktive ektefeller.

Tabell 32. Tid nyttet til egenarbeid av gifte menn og kvinner i grupper for egen og ektefellens yrkesaktivitet. Gjennomsnitt for alle dager. Timer¹⁾ *Time spent on household work and family care by married men and women in groups for own and spouse's employment status. Average for all days. Hours¹⁾*

	Alle ektefeller <i>All spouses</i>	Ektefellen <i>Spouse</i>	
		Yrkesaktiv <i>Employed</i>	Ikke yrkesaktiv <i>Non-employed</i>
<u>Gifte menn <i>Married men</i></u>			
Yrkesaktiv <i>Employed</i>	2,1 (922)	2,2 (264)	2,1 (550)
Ikke yrkesaktiv <i>Non-employed</i>	3,3 (133)	3,6 (29)	3,2 (104)
<u>Gifte kvinner <i>Married women</i></u>			
Yrkesaktiv <i>Employed</i>	4,9 (376)	4,9 (332)	4,8 (41)
Ikke yrkesaktiv <i>Non-employed</i>	7,2 (790)	7,4 (645)	6,2 (135)

1) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) *Number of respondents is in parenthesis.*

Personens egen yrkesaktivitet hadde større innvirkning på tid nyttet til egenarbeid enn ektefellens yrkesaktivitet. For yrkesaktive personer hadde ektefellens yrkessituasjon ingen innvirkning på eget tidsbruk. Ektefellens yrkesaktivitet var imidlertid viktig for tid brukt til egenarbeid av ikke yrkesaktive personer. Hjemneværende kvinner med yrkesaktive menn brukte gjennomsnittlig 1,2 timer mer pr. dag enn kvinner i husholdninger hvor både mannen og kona var hjemneværende. Yrkesaktive menn brukte tilsvarende mindre tid til egenarbeid enn ikke yrkesaktive menn.

Tiden brukt av ektefellene til egenarbeid varierte etter ektefellenes yrkessituasjon. Når begge ektefeller var yrkesaktive, brukte de til sammen 7,1 timer pr. dag. Når bare mannen var yrkesaktiv, brukte ekteparet gjennomsnittlig 9,5 timer pr. dag. Mannens relative andel av den totale tid nyttet til egenarbeid var 31 prosent når kona var yrkesaktiv, 22 prosent når hun var hjemneværende.

Den gjennomsnittlige tid menn brukte til egenarbeid var lite påvirket av konas yrkesaktivitet, men det virket på hvor ofte han deltok i forskjellige aktiviteter. At hyppigheten økte uten øking i gjennomsnittlig tid tyder på at han deltok oftere, men i kortere tid.

Tabell 33. Tid nyttet til forskjellige typer husarbeid av gifte menn i grupper for ektefelles yrkesaktivitet og andel som har utført aktivitetene i løpet av en dag. Gjennomsnitt for alle dager *Time spent on different types of housework by married men in groups for spouse's employment status and percentage participating in the activities in the course of a day. Average for all days*

	Gjennomsnittlig tid <i>Average time</i>	Andel som har utført aktiviteten i løpet av en dag <i>Percentage participating</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
	Timer <i>Hours</i>	Prosent <i>Per cent</i>	
<u>Kona yrkesaktiv <i>Wife employed</i></u>			
Matlaging, dekking av bord, servering <i>Food preparation, setting the table, serving ...</i>	0,3	43	293
Oppvask, rydding av bord <i>Dishwashing, clearing the table</i>	0,1	27	293
Rengjøring, rydding av boligen <i>House cleaning</i> .	0,1	19	293
<u>Kona ikke yrkesaktiv <i>Wife non-employed</i></u>			
Matlaging, dekking av bord, servering <i>Food preparation, setting the table, serving ...</i>	0,2	26	604
Oppvask, rydding av bord <i>Dishwashing, clearing the table</i>	0,1	14	604
Rengjøring, rydding av boligen <i>House cleaning</i> .	0,1	13	604

Arbeidsdeling og yrke

Tabell 34 viser hvor mye tid menn i forskjellige yrkesgrupper brukte til egenarbeid.

Tabell 34. Tid nyttet til egenarbeid av yrkesaktive menn i grupper for yrke og ekteskapelig status. Gjennomsnitt for alle dager. Timer¹⁾ *Time spent on household work and family care by employed men in groups for occupation and marital status. Average for all days. Hours¹⁾*

	Alle yrkesgrupper <i>All occupational groups</i>	Selvstendig i jordbruk, skogbruk og fiske <i>Self-employed in agriculture, forestry and fishing</i>	Andre selvstendige <i>Other self-employed</i>	Ansatte i industri, bygg og anlegg <i>Wage earners in manufacturing and construction</i>	Andre ansatte <i>Other wage earners</i>
Alle yrkesaktive menn <i>All employed men</i>	2,0 (1 185)	1,7 (107)	2,2 (125)	1,8 (420)	2,2 (533)
Ikke gift <i>Not married</i>	1,5 (263)	1,3 (26)	:	1,5 (103)	1,5 (112)
Gift <i>Married</i>	2,1 (922)	1,8 (81)	2,1 (103)	1,9 (317)	2,4 (421)

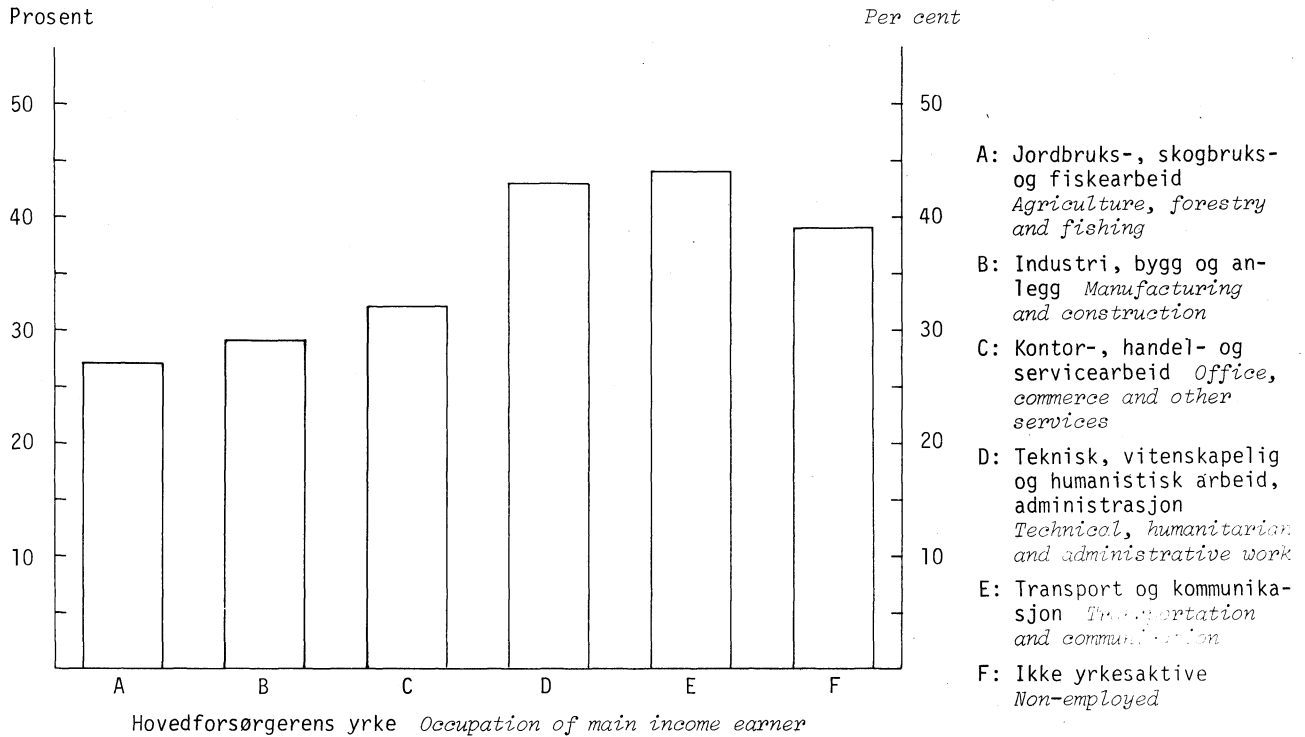
1) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) *Number of respondents is in parenthesis.*

Gifte menn som var selvstendige i primærnæringene eller som var ansatte i industri, bygg og anlegg brukte mindre tid til egenarbeid enn dem med andre yrker. Det er lite sannsynlig at forskjellene skyldes forskjeller i arbeidsmengde eller i økonomisk evne til å erstatte hjemme- med uteproduksjon. Arbeidsdelingen innen husholdningen er en mulig forklaring.

Figur 9 viser hvor mye tid menn brukte til egenarbeid i forhold til kvinner i husholdninger i ulike yrkesgrupper. Hundre prosent ville bety at mennene brukte like mye tid som kvinnene i den samme familietype.

Figur 9. Tid nyttet til egenarbeid av menn i prosent av tid nyttet til egenarbeid av kvinner i husholdninger med hovedforsørger i samme yrke. Gjennomsnitt for alle dager¹⁾ *Time spent on household work and family care by men in per cent of time spent by women in households where the main income earner has the same occupation. Average for all days¹⁾*



1) Figuren er basert på opplysninger om gifte menn og kvinner med yngste barn 7 år og over. *The diagram is based on time use of married men and women with youngest child 7 years of age and over.*

Menn i husholdninger med hovedforsørger sysselsatt i primærnæringene brukte 27 prosent av den tiden kvinnene brukte, mens menn i husholdninger hvor hovedforsørgeren var sysselsatt i transport og kommunikasjonsarbeid brukte 44 prosent av den tiden kvinnene brukte. Forskjellene kan skyldes mange faktorer, som f.eks. arbeidstid i de forskjellige yrker¹⁾.

1) En refererer ellers til Astrid Bastiansen, *Barnefamilier: Sosial lagdeling, Funksjonsdeling innad og tilknytning utad*. Arbeidsrapport nr. 8, Institutt for anvendt sosialvitenskapelig forskning, oktober 1972.

V. VARIASJONER I TIDSNYTTING ETTER DAG I UKEN, TID PÅ DØGNET OG ARSTID

1. Dag i uken

Tallene som er vist hittil i analysen er gjennomsnittstall for alle dager i uken. De fleste personer opplever en eller annen form for variasjon etter dag i uken i sitt aktivitetsmønster. Variasjoner fra dag til dag fra mandag til fredag har antakelig lite innvirkning på gjennomsnittlig tid, til tross for store forskjeller fra den ene dagen til den neste på individnivået. Derimot vil lørdager og søndager bli preget av bestemte aktivitetsmønstre.

Noen aktiviteter påvirkes mer av dag i uken enn andre aktiviteter. Aktiviteter som kan utsettes til et beleiligt tidspunkt har større variasjoner enn aktiviteter som må utføres daglig slik som matlaging eller arbeid med barn m.v.

Tabell 35. Personer i grupper for kjønn og yrkesaktivitet, etter tid nyttet til forskjellige typer egenarbeid. Gjennomsnitt for forskjellige dager i uken. Timer *Persons in groups for sex and employment status by time spent on different types of household work and family care. Averages for different days in the week. Hours*

	Egen- arbeid i alt <i>Household work and family care, total</i>	Hus- arbeid <i>House- work</i>	Vedlike- holds- arbeid <i>Main- tenance</i>	Arbeid med barn <i>Work with children</i>	Kjøp av varer og tjenester <i>Purchase of goods and ser- vices</i>	Annet egen- arbeid <i>Other house- hold work</i>	Reiser i samband med egenarbeid <i>Travel in connection to household work and family care</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
Yrkesaktive menn								
<i>Employed men</i>								
Hverdager								
<i>Weekdays</i>	1,7	0,5	0,6	0,1	0,2	0,2	0,1	1 125
Lørdager								
<i>Saturdays</i>	3,2	0,8	1,1	0,1	0,5	0,3	0,4	367
Søndager								
<i>Sundays</i>	1,9	0,8	0,5	0,1	0,0	0,4	0,1	365
Yrkesaktive kvinner								
<i>Employed women</i>								
Hverdager								
<i>Weekdays</i>	4,4	3,3	0,2	0,2	0,4	0,1	0,2	556
Lørdager								
<i>Saturdays</i>	4,7	3,4	0,3	0,2	0,4	0,2	0,2	194
Søndager								
<i>Sundays</i>	3,7	3,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,1	201
Ikke-yrkesaktive menn								
<i>Non- employed men</i>								
Hverdager								
<i>Weekdays</i>	2,9	1,0	0,8	0,0	0,4	0,4	0,3	338
Lørdager								
<i>Saturdays</i>	2,8	1,0	0,7	0,0	0,4	0,4	0,3	104
Søndager								
<i>Sundays</i>	1,1	0,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	106
Ikke-yrkesaktive kvinner								
<i>Non- employed women</i>								
Hverdager								
<i>Weekdays</i>	7,1	5,2	0,3	0,6	0,4	0,3	0,3	1 021
Lørdager								
<i>Saturdays</i>	6,3	4,5	0,2	0,6	0,5	0,2	0,3	332
Søndager								
<i>Sundays</i>	4,1	3,2	0,1	0,5	0,0	0,2	0,1	332

Yrkesaktive personer brukte mer tid til egenarbeid på lørdager enn de brukte på de andre dager i uken. På søndager brukte yrkesaktive menn omtrent like mye tid til egenarbeid som på hverdager, mens yrkesaktive kvinner brukte mindre tid på søndager enn på hverdager.

Ikke-yrkesaktive personer brukte mer tid til egenarbeid på hverdager enn på lørdager eller søndager.

Tallene tyder på at yrkesaktive menn hadde en tendens til å utsette vedlikeholdsarbeid og innkjøp til lørdager. Yrkesaktive kvinner hadde et mer stabilt aktivitetsmønster mandag til og med lørdag, men brukte litt mindre tid til egenarbeid på søndager. Lørdag avvek også lite fra mandag til fredag for ikke-yrkesaktive menn, som også beholdt søndag som en hviledag. Ikke-yrkesaktive kvinner brukte mer tid til husarbeid på hverdagene enn ellers slik at de hadde mer tid til andre gjøremål i helgene.

Mesteparten av variasjonen skyldtes tid nyttet til innkjøp, vedlikehold og husarbeid. Tid nyttet til arbeid med barn varierte ikke etter dag i uken. Tabell 36 viser tid nyttet til bestemte typer husarbeid.

Tabell 36. Tid nyttet til bestemte typer husarbeid av personer i grupper for kjønn og yrkesaktivitet. Gjennomsnitt for forskjellige dager i uken. Timer *Time spent on selected types of housework by persons in groups for sex and employment status. Averages for different days in the week. Hours*

	Matlaging, borddekkning, servering <i>Preparation of food, setting the table, serving</i>	Oppvask, rydding av bord <i>Dish- washing, clearing the table</i>	Rengjøring og rydding av boligen <i>House- cleaning</i>	Vask og stryking av tøy <i>Washing and ironing</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
Yrkesaktive menn <i>Employed men</i>					
Hverdager <i>Weekdays</i>	0,2	0,1	0,1	0,0	1 125
Lørdager <i>Saturdays</i>	0,2	0,1	0,2	0,0	367
Søndager <i>Sundays</i>	0,2	0,2	0,1	0,0	365
Yrkesaktive kvinner <i>Employed women</i>					
Hverdager <i>Weekdays</i>	1,1	0,5	0,7	0,4	556
Lørdager <i>Saturdays</i>	1,3	0,6	1,0	0,2	194
Søndager <i>Sundays</i>	1,3	0,7	0,5	0,1	201
Ikke-yrkesaktive menn <i>Non-employed men</i>					
Hverdager <i>Weekdays</i>	0,3	0,2	0,2	0,0	338
Lørdager <i>Saturdays</i>	0,3	0,2	0,3	0,0	104
Søndager <i>Sundays</i>	0,2	0,2	0,1	0,0	106
Ikke-yrkesaktive kvinner <i>Non-employed women</i>					
Hverdager <i>Weekdays</i>	1,6	0,9	1,2	0,7	1 021
Lørdager <i>Saturdays</i>	1,6	0,9	1,2	0,3	332
Søndager <i>Sundays</i>	1,4	0,9	0,5	0,1	332

Det var liten variasjon i tid nyttet til matlaging og oppvask. Selv om det muligens er vanlig å spise spesielt bra på søndager, tar det ikke lengre tid enn vanlig å lage maten og vaske opp etter måltidene. Variasjonen i husarbeid skyldtes husrengjøring og vask og stryking av tøy. Omfanget av disse aktiviteter er begrenset på søndager.

Innflytelsen på egenarbeid av vanlig arbeidstid i inntektsgivende arbeid

De registrerte forskjeller i tidsbruk kan i stor grad forklares av vanlig arbeidstid i inntektsgivende yrker. Innflytelsen av dette er så sterk at den påvirker tidsbruk til ikke-yrkesaktive så vel som yrkesaktive personer.

Inntektsgivende arbeid er konsentrert i de første fem dager i uken. Inntektsgivende arbeid var oppgitt av 87 prosent av yrkesaktive menn og 77 prosent av yrkesaktive kvinner på disse dagene. Deltidsarbeid, sykepermisjoner, ferier og fridager o.l. forklarer antekeligvis mange av tilfellene hvor inntektsgivende arbeid ikke ble oppgitt av yrkesaktive personer på hverdager.

Lørdagsfri er i ferd med å bli mer vanlig. I undersøkelsesperioden hadde imidlertid 49 prosent av yrkesaktive menn og 46 prosent av yrkesaktive kvinner inntektsgivende arbeid på lørdager. De fleste yrkesaktive hadde søndagsfri. Inntektsgivende arbeid på søndag ble oppgitt av 27 prosent av yrkesaktive menn og 17 prosent av yrkesaktive kvinner.

Tabell 37. Andel av yrkesaktive menn og kvinner som hadde inntektsgivende arbeid i løpet av de forskjellige dager i uken.¹⁾ Prosent *Percentage of employed men and women reporting income producing work on different days of the week¹⁾*

	Mandag <i>Monday</i>	Tirsdag <i>Tuesday</i>	Onsdag <i>Wednesday</i>	Torsdag <i>Thursday</i>	Fredag <i>Friday</i>	Lørdag <i>Saturday</i>	Søndag <i>Sunday</i>
Yrkesaktive menn <i>Employed men</i>	86 (375)	92 (392)	91 (389)	84 (418)	83 (407)	49 (388)	27 (284)
Yrkesaktive kvinner <i>Employed women</i>	74 (201)	80 (178)	76 (186)	77 (191)	79 (177)	46 (198)	17 (205)

1) Antall dager studert står i parentes. Hver person førte dagbok for 2 eller 3 dager.

1) *Number of days studied is in parenthesis. Each respondent reported time use for 2 to 3 days.*

Tabell 38. Andel av yrkesaktive menn og kvinner i forskjellige yrker, som hadde inntektsgivende arbeid i løpet av de forskjellige dager i uken.¹⁾ Prosent *Percentage of employed men and women in different occupations reporting income producing work on different days of the week¹⁾*

	Selvstendige i jordbruk, skog- bruk og fiske <i>Self-employed in agriculture, forestry and fishing</i>	Andre selv- stendige <i>Other self- employed</i>	Ansatte i in- dustri, bygg og anlegg <i>Wage earners in manufacturing and construction</i>	Andre ansatte <i>Other wage earners</i>
Menn <i>Men</i>				
Hverdager <i>Weekdays</i>	94 (107)	89 (125)	86 (420)	86 (533)
Lørdager <i>Saturdays</i>	87 (38)	61 (44)	32 (136)	50 (170)
Søndager <i>Sundays</i>	70 (37)	36 (44)	15 (137)	24 (166)
Kvinner <i>Women</i>				
Hverdager <i>Weekdays</i>	:	:	76 (50)	77 (449)
Lørdager <i>Saturdays</i>	:	:	:	46 (158)
Søndager <i>Sundays</i>	:	:	:	13 (163)

1) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) *Number of respondents is in parenthesis.*

Vanlig arbeidstid varierte etter yrke. Selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske oppgav inntektsgivende arbeid på søndager oftere enn personer med andre yrker. Ansatte i industri, bygg og anlegg oppgav forholdsvis sjelden inntektsgivende arbeid på søndager.

Mesteparten av egenarbeidet utføres av ikke-yrkesaktive personer. Disse blir i liten grad påvirket direkte av vanlig arbeidstid i inntektsgivende arbeid bortsett fra stengetid i butikkene o.l. De blir imidlertid påvirket på en indirekte måte.

Fritid er hovedalternativet til arbeid, i og med at tid nyttet til personlige behov/søvn er noenlunde konstant. Fritid tilbringes ofte sammen med andre personer, særlig sammen med andre husholdningsmedlemmer. I den utstrekning disse andre personer er yrkesaktive vil arbeidstiden avgjøre når de har fri til å være sammen med den ikke-yrkesaktive.

Ikke-yrkesaktive personer har større frihet i planlegging av sine aktiviteter. De kan for eksempel unngå rushtidene på forskjellige fritidsanlegg ved å besøke dem på hverdager istedenfor på søndager. Men til tross for større valgmuligheter ser det ut som at de ikke-yrkesaktive disponerte sin tid på stort sett den samme måte som yrkesaktive personer. De ikke-yrkesaktive utførte mest egenarbeid på hverdager, altså i vanlig arbeidstid for yrkesaktive personer.

Dersom variasjon etter dag i uke kunne forklares bare ved hjelp av deltaking i inntektsgivende arbeid, ville tid nyttet til egenarbeid være høyest de dager tid nyttet til inntektsgivende arbeid var lavest - nemlig på søndager. Dette var imidlertid ikke tilfelle.

Ifølge visse kulturelle normer bør en heller bruke søndagen som hviledag fra arbeid, til religiøse aktiviteter m.v. De færreste syntes å ta dette bokstavelig, men det var mange som syntes å unngå de mest arbeidspregede typer av egenarbeid på søndager, slik som husrengjøring og vask og stryking av tøy.

2. Tid på døgnet

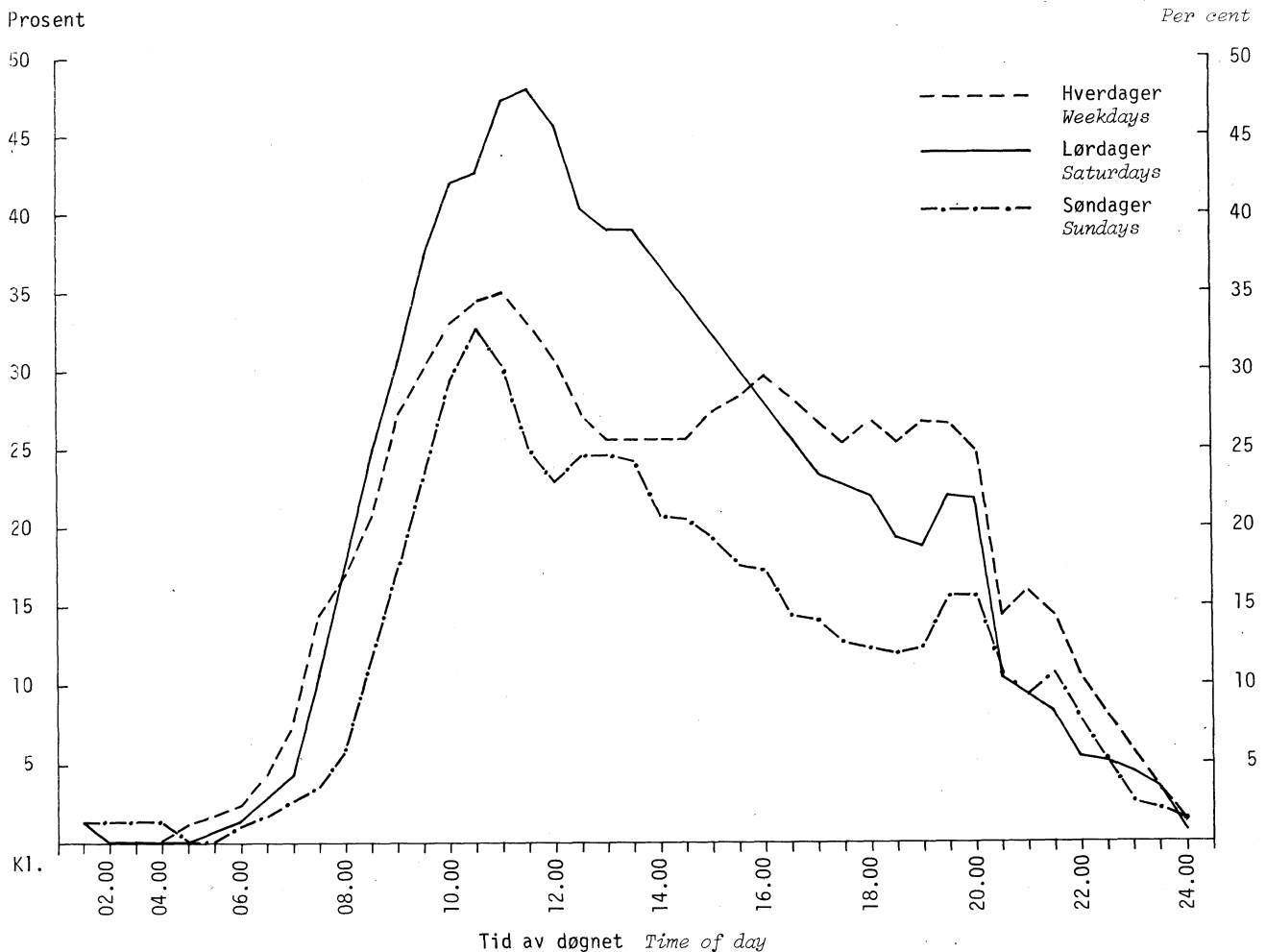
Egenarbeid var ikke jevnt fordelt over hele dagen. Figur 10 viser andelen av personer som hadde utført egenarbeid til forskjellige tider på døgnet, på forskjellige dager i uken.

Andelen som oppgav egenarbeid på hverdager steg raskt fra sekstiden om morgenen og var høyest mellom kl. 10.30 og 11.00 da 36 prosent av alle personer utførte egenarbeid. Fra kl. 11.30 til 20.00 holdt andelen som hadde oppgitt egenarbeid seg nokså stabil, mellom 25 og 30 prosent. Etter kl. 20.00 minket andelen raskt.

Lørdager avvek noe fra dette mønster. Flere oppgav egenarbeid om morgenen, færre oppgav det tidlig på kvelden. Andelen var høyest en halv time senere enn på hverdager. Fra et høydepunkt med 49 prosent mellom kl. 11.00 og 11.30, gikk prosenten gradvis ned til 28 prosent mellom kl. 18.30 og 19.00. Mellom kl. 19.00 og 20.00 var det en plutselig øking, noe som kanskje henger sammen med legging av småbarn.

På søndager var mønstret stort sett det samme som på lørdager, men egenarbeid ble ikke utført fullt så tidlig på dagen som på de andre dager i uken.

Figur 10. Andel av personer som har utført egenarbeid til forskjellige tider av døgnet, på forskjellige dager i uken. *Prosent Percentage of persons reporting household work and family care at different times of the day, on different days of the week*

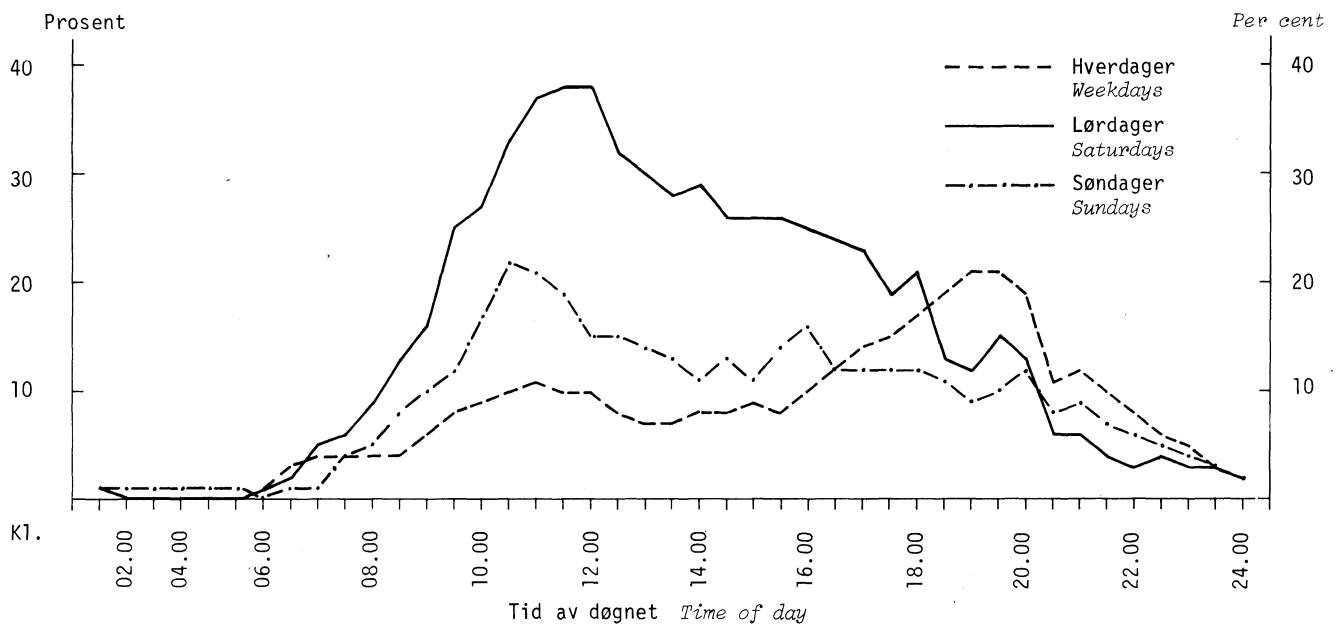


Figurene 11, 12 og 13 viser variasjon etter tid av døgnet og dag i uke for forskjellige grupper av personer. På hverdager oppgav yrkesaktive menn mest egenarbeid om kvelden mellom halv syv og halv åtte og lite om formiddagen når de fleste var på arbeidsplassen sin. På lørdager oppgav de derimot mest egenarbeid om formiddagen mellom halv elleve og tolv.

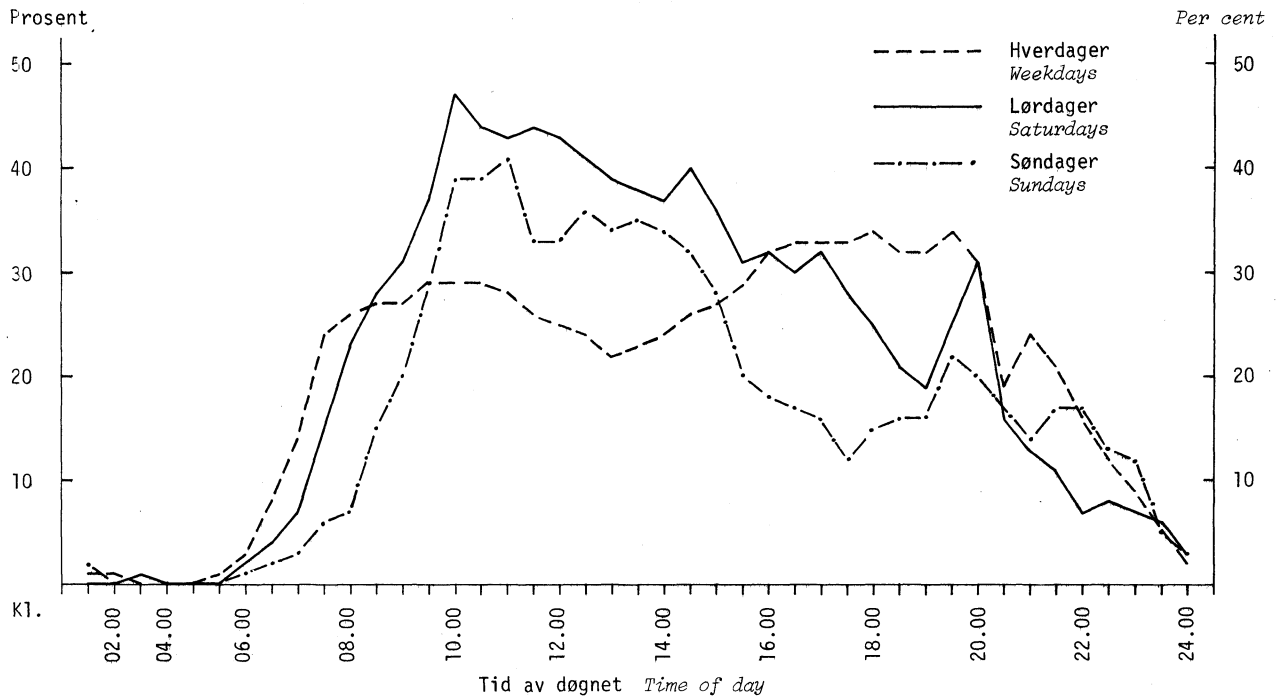
Yrkesaktive kvinner gjorde også egenarbeid mest om kvelden på hverdager, men forskjellen mellom formiddag og ettermiddag var mindre enn hos yrkesaktive menn. Dette skyldes antakelig det faktum at forholdsvis flere kvinner enn menn hadde deltidsjobber. På lørdager og søndager ble mest egenarbeid utført om formiddagen. I forhold til hverdager ble søndag kveld lite brukt til egenarbeid.

Husmødre utførte mest egenarbeid om morgenen mellom kl. 10.00 og kl. 11.30 på mandag til og med lørdag, litt tidligere på søndager. På søndager var det en sterk nedgang mellom elleve og ett i andelen som oppgav egenarbeid. På andre dager viste tallene en mer jevn nedgang fra høydepunktet om morgenen. Som husmødre regnes ikke-yrkesaktive, gifte kvinner under pensjonsalderen som har egenarbeid i hjemmet som hovedbeskjeftigelse.

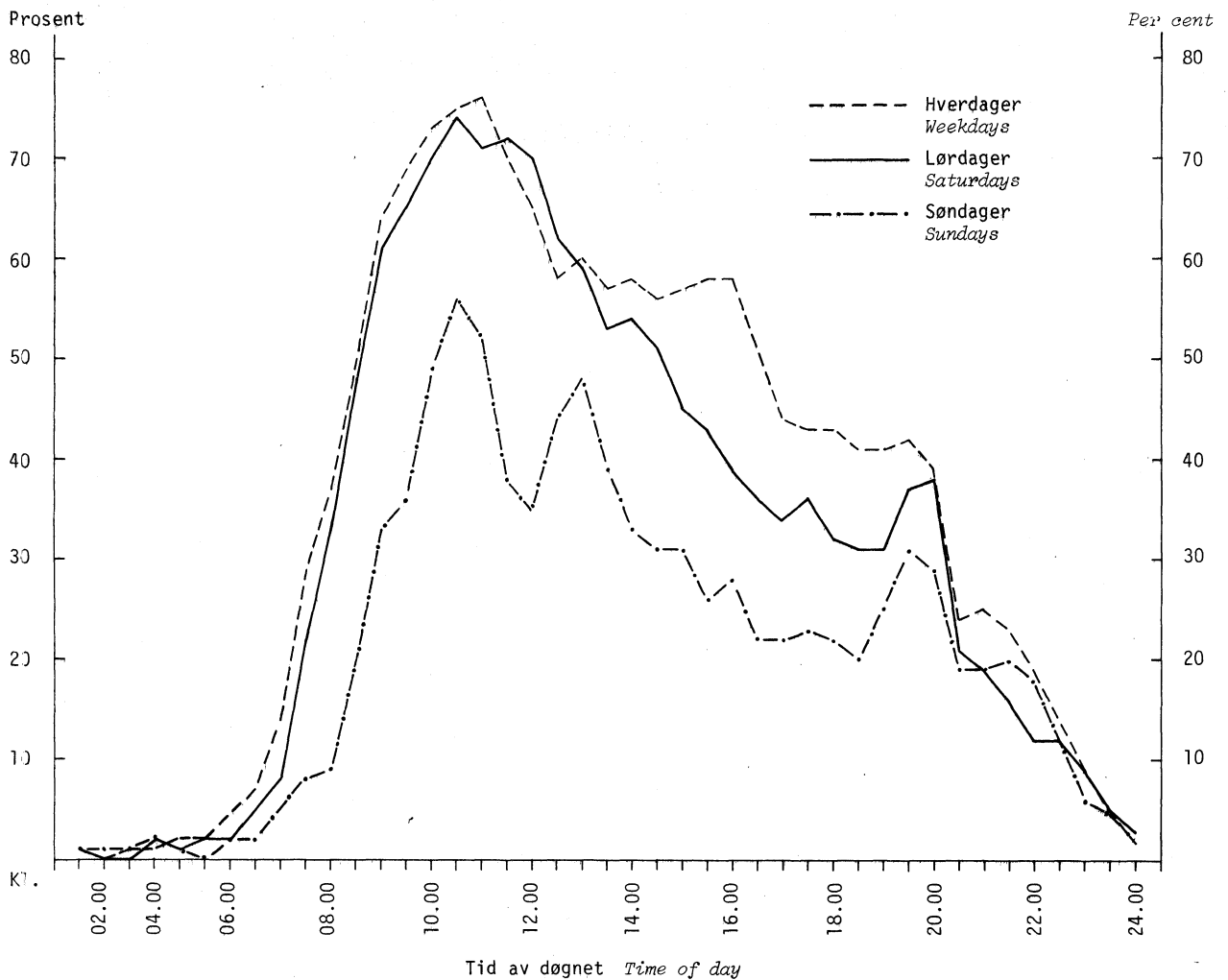
Figur 11. Andel av yrkesaktive menn som har utført egenarbeid til forskjellige tider av døgnet, på forskjellige dager i uken. Prosent *Percentage of employed men reporting household work and family care at different times of the day on different days of the week*



Figur 12. Andel av yrkesaktive kvinner som har utført egenarbeid til forskjellige tider av døgnet, på forskjellige dager i uken. Prosent *Percentage of employed women reporting household work and family care at different times of the day on different days of the week*

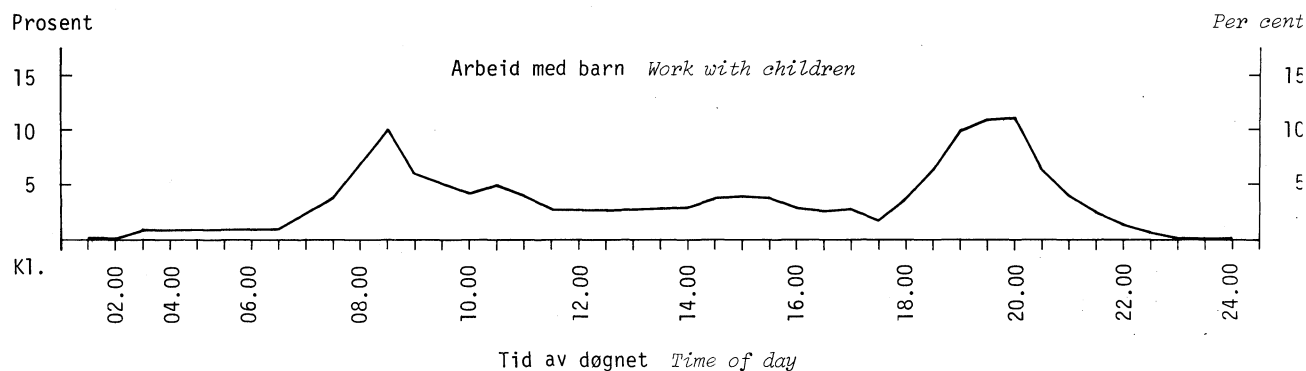


Figur 13. Andel av husmødre som har utført egenarbeid til forskjellige tider av døgnet, på forskjellige dager i uken. Prosent *Percentage of housewives reporting household work and family care at different times of the day on different days of the week*

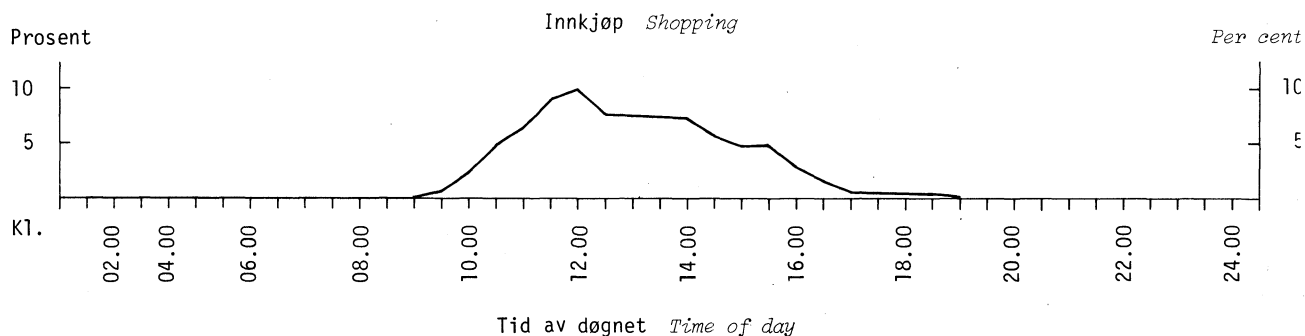


De forskjellige typer egenarbeid hadde også egne tidsmønstre som kan sees i figurene 14, 15 og 16 for husmødre på hverdager. Arbeid med barn forekom mest mellom kl. 07.30 og kl. 09.00 og mellom kl. 19.00 og 20.30. Innkjøp forekom forholdsvis jevnt mellom kl. 09.30 og 15.00. Husarbeid forekom mest om morgenen med en topp ved ti-tiden. Selv sent på kvelden var det en del husmødre som oppgav husarbeid.

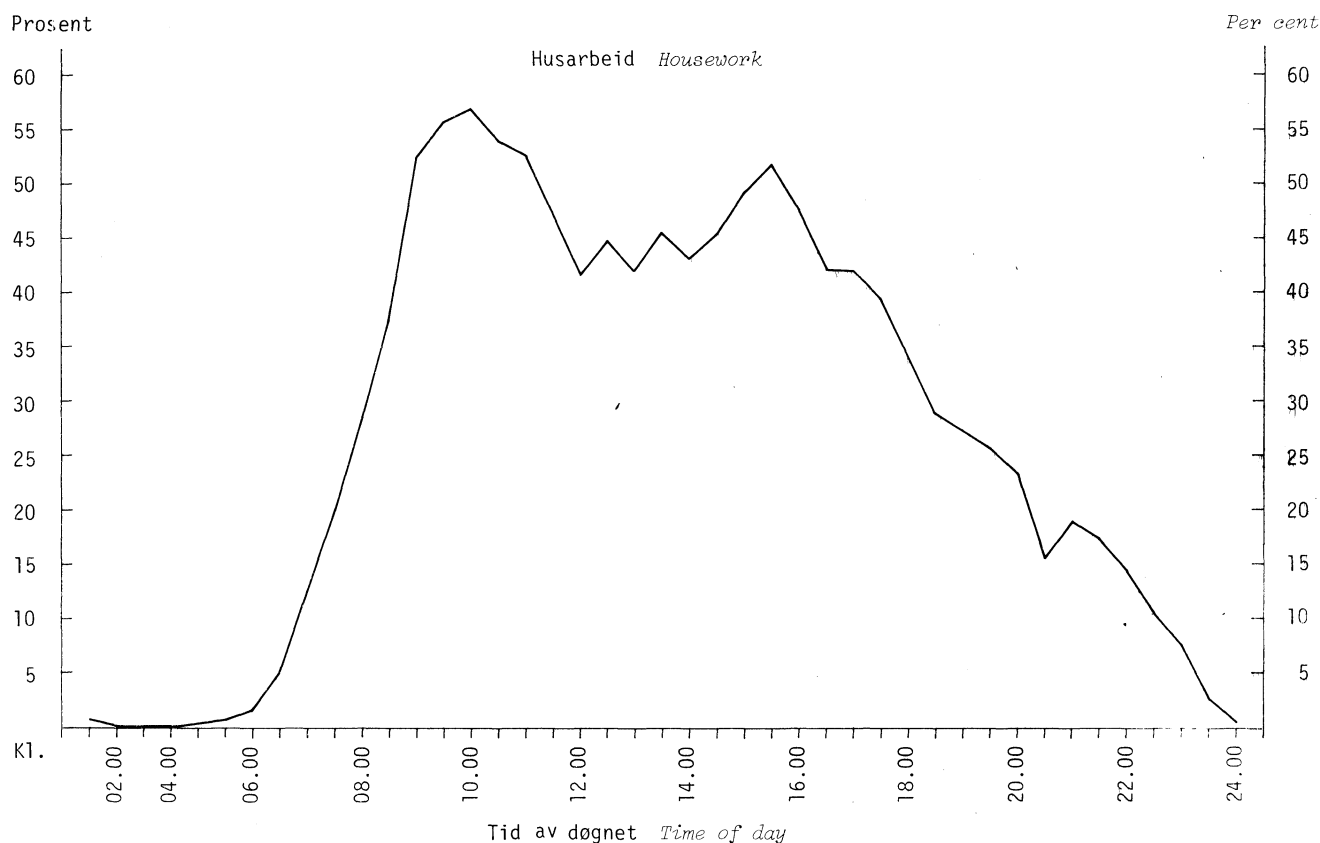
Figur 14. Andel av husmødre som har utført arbeid med barn til forskjellige tider av døgnet, på hverdager. Prosent
Percentage of housewives reporting work with children at different times of the day on weekdays



Figur 15. Andel av husmødre som har utført kjøp av varer og tjenester til forskjellige tider av døgnet, på hverdager. Prosent
Percentage of housewives reporting purchase of goods and services at different times of the day on weekdays



Figur 16. Andel av husmødre som har utført husarbeid til forskjellige tider av døgnet, på hverdager. Prosent
Percentage of housewives reporting housework at different times of the day on weekdays



3. Årstid

Egenarbeid er dominert av aktiviteter som utføres daglig eller ukentlig. De aller fleste aktiviteter var uavhengig av årstid. (Se tabell i vedlegg.) Et unntak fra dette var egenproduksjon av matvarer. Denne aktivitet forekom mest om sommeren og om høsten.

Tabell 39. Tid nyttet til egenproduksjon av matvarer og andel av personer som utførte slikt arbeid i løpet av en dag. Gjennomsnitt for forskjellige årstider *Time spent on and percentage participating in the private production of food. Average for different times of the year*

	Gjennomsnittlig tid pr. dag <i>Average time per day.</i>	Andel av personer som har utført egenproduksjon i løpet av en dag <i>Percentage parti- cipating in the course of a day</i>		Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
		Prosent	<i>Per cent</i>	
	Timer <i>Hours</i>			
Hele året <i>The whole year</i>	0,1	7		3 040
November-desember <i>November-December</i>	0,1	3		544
Januar-februar <i>January-February</i>	0,0	2		518
Mars-april <i>March-April</i>	0,0	1		511
Mai-juni <i>May-June</i>	0,1	3		497
Juli-august <i>July-August</i>	0,5	22		536
September-oktober <i>September-October</i>	0,2	11		434

Hagearbeid var også sesongpreget og et unntak fra den generelle regelen. Tabell 40 gir en antydning av hvordan denne aktivitet varierte med årstid. Hagearbeid er blitt kodet sammen med stell av kjæledyr som antagelig ikke blir påvirket av årstid.

Tabell 40. Tid nyttet til stell av hage, tomt og kjæledyr og andel av personer som har utført slikt arbeid i løpet av en dag. Gjennomsnitt for forskjellige årstider *Time spent on and percentage participating in care of the garden, lot and animals. Averages for different times of the year*

	Gjennomsnittlig tid pr. dag <i>Average time per day</i>	Andel av personer som har utført aktiviteten i løpet av en dag <i>Percentage parti- cipating in the course of a day</i>		Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
		Timer <i>Hours</i>	Prosent <i>Per cent</i>	
Hele året <i>The whole year</i>	0,2		18	3 040
November-desember <i>November-December</i>	0,1		11	544
Januar-februar <i>January-February</i>	0,1		11	518
Mars-april <i>March-April</i>	0,2		18	511
Mai-juni <i>May-June</i>	0,4		29	497
Juli-august <i>July-August</i>	0,3		23	536
September-oktober <i>September-October</i>	0,2		15	434

VI. GENERELLE AKTIVITETSMØNSTRE OG SAMLET ARBEIDSTID

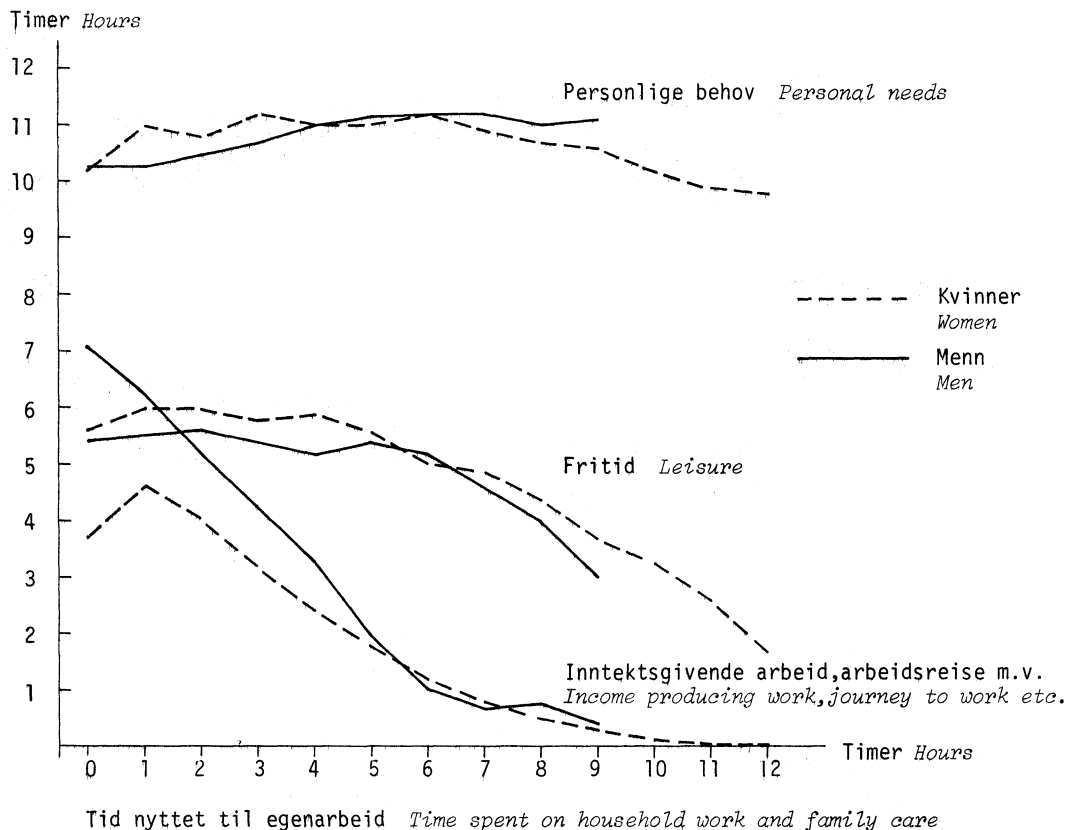
1. Generelle aktivitetsmønstre

Tiden nyttet til en enkelt aktivitet kan øke, avta eller være uavhengig av tiden brukt til en annen aktivitet. Sammenhengen varierer etter hvilke aktiviteter det er snakk om og det faktiske antall timer brukt. Sammenhengen mellom to aktiviteter kan variere etter om det anvendes mye eller lite tid til en av aktivitetene.

Figur 17 viser aktivitetsmønstre som henger sammen med ulike mengder tid nyttet til egenarbeid. Den viser at tid nyttet til inntektsgivende arbeid avtok med økende egenarbeid. Når tiden menn brukte til egenarbeid økte, gikk tiden de brukte til inntektsgivende arbeid ned omtrent like mye. Tiden som kvinner brukte til inntektsgivende arbeid gikk også ned med en øking i tid til egenarbeid, men ikke så mye. Kvinner som brukte mindre enn 1 time til egenarbeid i løpet av dagen brukte samtidig mindre tid til inntektsgivende arbeid. Denne gruppe bestod av mange skoleelever og studenter som brukte tid til utdanning. (Tid nyttet til utdanning er ikke representert i figuren.)

På grunn av den sterke sammenhengen mellom inntektsgivende arbeid og egenarbeid ble andre aktiviteter i stor grad uavhengig av tiden nyttet til egenarbeid. Nedgang i andre aktiviteter fantes bare når det var særlig mye tid som ble nyttet til egenarbeid. Tid nyttet til fritidsaktiviteter ble sterkere påvirket av forandringer i tid nyttet til egenarbeid enn tid til personlige behov. Dette vil si at vi heller ofrer vår fritid enn vår søvn når det er mye egenarbeid å gjøre. For menn var det en svak positiv sammenheng mellom tid nyttet til egenarbeid og tid nyttet til personlige behov. For kvinner var disse aktiviteter uavhengig av hverandre dersom under 8 timer pr. dag ble brukt til egenarbeid. Sammenhengen for menn skyldtes til dels variasjon etter dag i uken og særlig økingen i tid til egenarbeid på lørdager. På lørdager ble mindre tid nyttet til inntektsgivende arbeid og det ble derfor muligheter for å bruke mer tid både til egenarbeid og personlige behov.

Figur 17. Tid nyttet til inntektsgivende arbeid, arbeidsreise m.v., fritid og personlige behov av menn og kvinner i grupper for tid nyttet til egenarbeid. Gjennomsnitt for alle dager. Timer *Time spent on income producing work, journey to work etc., leisure and personal needs by men and women in groups for time spent on household work and family care. Average for all days. Hours*



2. Samlet arbeidstid

Både inntektsgivende arbeid og egenarbeid er som regel nødvendig i en husholdning. Vi betrakter her begge typer arbeid som like krevende. Den samlede tid brukt til dem tolkes som et mål på en persons totale arbeidsmengde. Som nevnt tidligere regnes både inntektsgivende arbeid og egenarbeid for å ha positive og negative sider. Fordelene og ulempene med disse alternative former for arbeid skal ikke vurderes her. Arbeidsformene antas å ligne hverandre tilstrekkelig til at tidene kan summeres.

Det antas at arbeid utover visse tidsgrenser har en negativ virkning på levestandarden. Ekstrem arbeidsbelastning betyr at den enkelte har mindre og muligens utilstrekkelig tid til avslapping og rekreasjon. Uten tilstrekkelig tid til dette blir det mer og mer vanskelig for den enkelte å fortsette med sitt aktivitetsmønster. Overbelastning vil ha uheldige konsekvenser for den enkeltes fysikk og mentale helse og for forholdet til andre mennesker.

Tabell 4] viser samlet arbeidstid for menn og kvinner. Gjennomsnittlig samlet arbeidstid pr. dag for menn var 7,6 timer, for kvinner 7,7 timer. Det var imidlertid stor spredning bak disse gjennomsnitt og mange hadde lange arbeidsdager.

Tabell 41. Menn og kvinner etter samlet arbeidstid¹⁾ i løpet av en dag. Prosent *Men and women by total hours of work¹⁾ in the course of a day. Percentages*

	I alt <i>Total</i>	Timer <i>Hours</i>					14 og over <i>and over</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
		0	1-4	5-8	9-10	11-13		
Menn <i>Men</i>	100	10	20	20	25	21	4	1 463
Kvinner <i>Women</i>	100	4	19	36	22	17	2	1 577

1) Summen av tid nyttet til inntektsgivende arbeid, arbeidsreise m.v. og til egenarbeid.

1) *The sum of time spent on income producing work, journey to work etc. and on household work and family care.*

En fjerdedel av mennene og omtrent en femtedel av kvinnene hadde en arbeidsdag på over 10 timer. Tid nyttet til både inntektsgivende arbeid og egenarbeid varierte etter dag i uken. Den samlede arbeidstid var høyest på hverdager. Samlet arbeidstid på lørdager var lavere enn på hverdager, men den var fremdeles så høy for mange at en kunne betegne lørdager som en arbeidsdag og ikke som en fridag. Dette gjalt særlig for yrkesaktive personer.

Tabell 42. Personer i grupper for kjønn og yrkesaktivitet, etter samlet arbeidstid for forskjellige dager i uken *Persons in groups for sex and employment status by total hours of work on different days of the week*

	I alt <i>Total</i>	Timer <i>Hours</i>					14 og over <i>and over</i>	Gjennomsnitt <i>Average</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
		0	1-4	5-8	9-10	11-13			
		Prosent		Per cent			Timer		
							<i>Hours</i>		
Yrkesaktive menn									
<i>Employed men</i>									
Alle dager <i>All days</i> ..	100	6	16	19	29	25	5	8,5	1 125
Hverdager <i>Weekdays</i> ...	100	3	7	15	36	33	6	9,8	1 125
Lørdager <i>Saturdays</i> ...	100	5	38	41	16	7	3	6,4	367
Søndager <i>Sundays</i>	100	25	49	17	4	4	1	3,4	365
Ikke-yrkesaktive menn									
<i>Non-employed men</i>									
Alle dager <i>All days</i> ..	100	27	39	25	6	3	0	4,6	338
Hverdager <i>Weekdays</i> ...	100	23	38	29	7	3	0	5,3	338
Lørdager <i>Saturdays</i> ...	100	23	49	22	5	1	0	3,9	104
Søndager <i>Sundays</i>	100	54	37	8	1	0	0	1,5	106
Yrkesaktive kvinner									
<i>Employed women</i>									
Alle dager <i>All days</i> ..	100	3	15	24	22	32	4	8,8	556
Hverdager <i>Weekdays</i> ...	100	1	6	19	27	41	6	10,1	556
Lørdager <i>Saturdays</i> ...	100	3	19	43	17	15	3	7,5	194
Søndager <i>Sundays</i>	100	8	58	27	3	4	0	4,6	201
Ikke-yrkesaktive kvinner									
<i>Non-employed women</i>									
Alle dager <i>All days</i> ..	100	4	22	42	21	10	1	7,1	1 021
Hverdager <i>Weekdays</i> ...	100	4	15	43	25	12	1	7,6	1 021
Lørdager <i>Saturdays</i> ...	100	4	21	52	17	5	1	6,7	332
Søndager <i>Sundays</i>	100	8	55	32	4	1	0	4,3	332

Det var 39 prosent av yrkesaktive menn og 47 prosent av yrkesaktive kvinner som oppgav arbeidstid på over 10 timer for hverdager. Det var også flere yrkesaktive kvinner enn menn som hadde så lang arbeidstid på lørdager. Det var betydelig færre ikke-yrkesaktive personer som hadde en samlet arbeidstid på over 10 timer i løpet av dagen. For hverdager oppgav ikke-yrkesaktive kvinner dette i 13 prosent av tilfellene, ikke-yrkesaktive menn i 3 prosent av tilfellene. Vi mangler opplysninger om disse lange arbeidsdagene betydde stress for den enkelte og dens familie. Samlet arbeidstid var i alle fall mye lengre enn den vi er blitt vant til å betrakte som akseptabel i forbindelse med lønt arbeid. Tallene som er gitt i dette avsnitt antyder hvilke krav det er som stilles til personer i forskjellige familie- og yrkessituasjoner. Det er da andres oppgave å vurdere om disse krav er for høye og i så fall hvilke virkemidler som burde settes inn for å bedre situasjonen.

Tabell 43. Gifte personer i grupper for kjønn, egen og ektefellens yrkesaktivitet¹⁾ og alder på yngste barn, etter samlet arbeidstid på hverdager *Married persons in groups for sex, own and spouse's employment status¹⁾ and age of youngest child, by total hours of work on weekdays*

	I alt <i>Total</i>	Timer <i>Hours</i>						Gjennomsnitt <i>Average</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
		0	1-4	5-8	9-10	11-13	14 og over <i>and more</i>		
		Prosent			Per cent			Timer <i>Hours</i>	
Yrkesaktive menn med barn under 7 år <i>Employed married men with children under 7 years</i>									
Ektefelle ikke yrkesaktiv <i>Spouse non-employed</i>	100	1	9	16	34	31	9	10,0	157
Ektefelle yrkesaktiv i minst 1 time pr. uke <i>Spouse employed at least 1 hour per week</i>	100	3	3	14	36	32	12	10,3	58
Yrkesaktive menn med yngste barn 7 år og over <i>Employed married men with youngest child 7 years of age or older</i>									
Ektefelle ikke yrkesaktiv <i>Spouse non-employed</i>	100	3	6	15	36	36	4	10,0	321
Ektefelle yrkesaktiv 1-29 timer pr. uke <i>Spouse employed 1-29 hours per week</i>	100	7	7	9	36	36	5	9,6	106
Ektefelle yrkesaktiv 30 timer eller mer pr. uke <i>Spouse employed 30 hours or more per week.</i>	100	2	7	17	35	35	4	9,7	82
Yrkesaktive menn uten barn <i>Employed married men without children</i>									
Ektefelle ikke yrkesaktiv <i>Spouse non-employed</i>	100	3	9	19	38	26	4	9,4	120
Ektefelle yrkesaktiv minst 1 time pr. uke <i>Spouse employed at least 1 hour per week</i>	100	2	7	13	36	35	7	10,0	98
Kvinner²⁾ med barn under 7 år <i>Married women²⁾ with children under 7 years of age</i>									
Ikke yrkesaktiv <i>Non-employed</i> ...	100	0	7	44	30	18	1	8,7	161
Yrkesaktiv minst 1 time pr. uke <i>Employed at least 1 hour per week</i>	100	1	4	20	25	42	8	10,5	57
Kvinner²⁾ med yngste barn 7 år og over <i>Married women²⁾ with youngest child 7 years of age or older</i>									
Ikke yrkesaktiv <i>Non-employed</i> ...	100	0	7	39	35	17	2	8,8	291
Yrkesaktiv 1-29 timer pr. uke <i>Employed 1-29 hours per week</i>	100	0	4	26	38	30	2	9,7	154
Yrkesaktiv 30 timer eller mer pr. uke <i>Employed 30 hours or more per week</i>	100	2	4	11	21	53	9	10,9	90
Kvinner²⁾ uten barn <i>Married women²⁾ without children</i>									
Ikke yrkesaktiv <i>Non-employed</i> ...	100	4	17	53	17	8	1	6,7	113
Yrkesaktiv minst 1 time pr. uke <i>Employed at least 1 hour per week</i>	100	1	5	20	25	19	7	10,3	111

1) Når tallet på personer som svarte var stort nok ble kvinnens arbeidstid i inntektsgivende arbeid delt i 3 grupper: ingen timer pr. uke, 1-29 timer og 30 timer eller mer. 2) Omfatter kvinner med yrkesaktive ektefeller.

1) The number of observations permitting, the households are classified by the number of hours of paid work the wife has. 2) With employed spouses.

Samlet arbeidstid på hverdager for gifte, yrkesaktive menn var lite påvirket av ektefellens yrkesaktivitet. Menn hadde lange arbeidsdager uansett familiefase, muligens så lange at de ikke har mulighet til å tilpasse seg de skiftende krav som stilles i forskjellige familiesituasjoner.

Halvparten av de gifte, yrkesaktive kvinner med små barn arbeidet over 10 timer i løpet av dagen. Kvinner i tilsvarende familiesituasjoner, men som ikke var yrkesaktive arbeidet over 10 timer pr. dag i ca. 20 prosent av tilfellene. Lange arbeidsdager var vanlig for gifte kvinner med større barn og heltids inntektsgivende arbeid. Av disse hadde 62 prosent oppgitt en samlet arbeidstid på mer enn 10 timer, mens 9 prosent hadde oppgitt 14 timers arbeid eller mer i løpet av dagen. Lange arbeidsdager var altså ikke bare et overgangsproblem for småbarnsfamilier. Det er faktisk noen flere gifte kvinner med større barn enn med småbarn som arbeidet mer enn 10 timer i løpet av dagen. (30 prosent mot 25 prosent.)

Det var også mange yrkesaktive ugifte og før gifte som hadde lange arbeidsdager. Mange av disse bodde alene og måtte selv ta ansvar for alt egenarbeid. De ensliges situasjon kan best sammenliknes med gifte personer uten barn og der både mannen og kona er yrkesaktive. Tabell 44 viser at 39 prosent av ugifte og før gifte yrkesaktive menn og kvinner hadde en samlet arbeidstid på hverdager på mer enn 10 timer. Tilsvarende tall for yrkesaktive gifte menn og kvinner var 30 og 24 prosent.

Tabell 44. Yrkesaktive, ugifte og før gifte menn og kvinner uten barn og ikke boende i foreldres husholdning, etter samlet arbeidstid på hverdager. Prosent *Employed, single men and women without children and not living in parents' household by total hours of work on weekdays. Percentages*

	I alt <i>Total</i>	Timer <i>Hours</i>						Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
		0	1-4	5-8	9-10	11-13	14 og over <i>and over</i>	
Menn <i>Men</i>	100	2	7	22	30	35	4	126
Kvinner <i>Women</i>	100	0	13	19	29	35	4	98

Tabell 45 viser at samlet arbeidstid varierte med yrke. Andelen av menn som hadde mer enn 10 timers arbeid på hverdager var høyest blant ansatte i industri, bygg og anlegg (47 prosent) og lavest blant selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske (33 prosent). Den siste gruppen hadde en tendens til å fordele sitt arbeid over alle dager i uken slik at belastningen på en enkelt dag ikke var så stor. Andelen av kvinner med samlet arbeidstid på over 10 timer var også høyest blant ansatte i industri, bygg og anlegg, men tallet på observasjoner her er lavt og tallene usikre.

Tabell 45. Personer i grupper for kjønn og yrke, etter samlet arbeidstid på hverdager. Prosent
Persons in groups for sex and occupation by total hours of work on weekdays. Percentages

	I alt <i>Total</i>	Timer <i>Hours</i>					14 og over <i>and over</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>
		0	1-4	5-8	9-10	11-13		
<u>Menn <i>Men</i></u>								
Selvstendige i jordbruk, skogbruk og fiske <i>Self-employed in agriculture, forestry, fishing</i>	100	2	6	22	37	28	5	107
Andre selvstendige <i>Other self-employed</i>	100	3	3	22	35	34	3	125
Ansatte i industri, bygg og anlegg <i>Wage earners in manufacturing and construction</i>	100	4	7	6	36	41	6	420
Andre ansatte <i>Other wage earners</i>	100	2	7	21	36	28	6	533
Ikke-yrkesaktive <i>Non-employed</i>	100	23	38	29	7	3	0	276
<u>Kvinner <i>Women</i></u>								
Selvstendig næringsdrivende <i>Self- employed</i>	100	1	0	21	30	37	11	62
Ansatte i industri, bygg og anlegg <i>Wage earners in manufacturing and construction</i>	100	2	9	11	25	45	8	57
Andre ansatte <i>Other wage earners</i>	100	1	6	20	27	41	4	445
Hjemmeværende husmødre <i>Housewives</i>	100	1	10	44	29	15	1	780
Andre ikke-yrkesaktive <i>Other non- employed</i>	100	12	33	39	12	4	0	229

VII. SAMMENDRAG OG KONKLUSJONER

Egenarbeid tok gjennomsnittlig 4 timer pr. dag for alle personer. Det fantes store forskjeller i tiden brukt av menn og kvinner. Menn brukte gjennomsnittlig 2,1 timer pr. dag til dette formål og kvinner 5,8 timer pr. dag.

Tiden som kvinner brukte til egenarbeid varierte etter størrelse og sammensetning av husholdningen. Ugiftede kvinner som bodde i foreldres husholdning brukte minst tid til egenarbeid, ca. halvparten av det som andre ugifte kvinner brukte. Kvinner med småbarn brukte mest tid til egenarbeid. Etter denne fasen gikk tiden nyttet til egenarbeid ned, men ikke til det lave nivå som ugifte og yngre gifte uten barn hadde. Tiden gifte kvinner nyttet til egenarbeid økte med husholdningsstørrelsen. Tiden som menn brukte til egenarbeid var derimot i stor grad uavhengig av husholdningens størrelse og sammensetning.

Egenarbeid består av forskjellige typer aktiviteter. Husarbeid er hovedtypen og representerte 62 prosent av gjennomsnittlig tid nyttet til egenarbeid. Kvinner brukte betraktelig mer tid til husarbeid enn menn. Også enslige kvinner brukte mer tid enn enslige menn. En annen hovedkomponent av egenarbeid er vedlikehold av boligen og husholdningsutstyr. Dette krevde gjennomsnittlig 0,4 timer pr. dag og var hovedsakelig utført av menn. Arbeid med barn er en tredje type egenarbeid og har betydelig omfang bare hos kvinner med småbarn. Kjøp av varer og tjenester og reiser i samband med egenarbeid ble utført i like stor grad av menn og kvinner. Tid nyttet til disse formål varierte lite etter familiefase.

Arbeidet som vanligvis ble utført av kvinner bestod av flere sentrale huslige sysler som forekom ofte og som tok lang tid, mens arbeidet som ble utført av menn hovedsakelig bestod av aktiviteter som forekom sjelden. Både for menn og kvinner var det betydelig variasjon fra dag til dag.

Yrkesaktive personer brukte mindre tid til egenarbeid enn ikke-yrkesaktive personer og forskjellen var særlig stor for kvinner. Yrkesaktive kvinner brukte imidlertid fremdeles en betydelig del av sin tid til egenarbeid. Kvinner med et gitt antall timers inntektsgivende arbeid brukte mer tid til egenarbeid enn menn med samme arbeidstid gjorde. Ektefellens yrkesstatus hadde liten betydning for gifte personers bruk av tid til egenarbeid.

Tidsnytting varierte etter dag i uken. Aktivitetsmønstrene ble påvirket av vanlig arbeidstid i inntektsgivende arbeid. Yrkesaktive personer brukte mer tid til egenarbeid på lørdager enn på hverdager, mens det var motsatt for ikke-yrkesaktive personer. På søndager utførte alle personer mindre egenarbeid enn ellers i uken. Mesteparten av variasjonen skyldtes innkjøp, vedlikeholdsarbeid og husarbeid og særlig da husrengjøring, vasking og stryking av tøy.

På hverdager ble andelen som utførte egenarbeid høyest mellom kl. 10.30 og 11.00. Den holdt seg forholdsvis konstant om ettermiddagen og gikk sterkt ned etter kl. 20.00. På lørdager og søndager ble egenarbeid mer konsentrert om formiddagen. Arbeid med barn skjedde mest mellom kl. 08.00 og 8.30 og mellom kl. 19.00 og 20.00. Andelen av husmødre som utførte husarbeid på hverdager var høyest mellom kl. 8.30 og kl. 11.00 og mellom kl. 15.00 og kl. 16.30.

Tid nyttet til de forskjellige typer egenarbeid varierte lite etter årstid. Ett unntak var egenproduksjon av matvarer.

Samlet arbeidstid ble brukt som et mål for en persons totale arbeidsinnsats. Samlet arbeidstid er summen av tid nyttet til egenarbeid og tid nyttet til inntektsgivende arbeid, arbeidsreise m.v. i løpet av en dag. En fjerdedel av menn og en femtedel av kvinner hadde en samlet arbeidstid på over 10 timer pr. dag. Ca. halvparten av yrkesaktive kvinner og 40 prosent av yrkesaktive menn hadde en samlet arbeidstid på over 10 timer på hverdager. Andelen med lang arbeidstid var mye lavere blant de ikke-yrkesaktive. Andelen varierte forholdsvis lite etter familiesituasjon. Ansatte i industri, bygg og anlegg oppgav noe oftere enn personer i andre yrkesgrupper en samlet arbeidstid på over 10 timer.

Tallene presentert i denne analysen viser at den tradisjonelle arbeidsfordeling mellom menn og kvinner fremdeles er den vanligste. Menn utfører inntektsgivende arbeid i større grad enn kvinner, mens kvinner i større grad enn menn utfører egenarbeid i hjemmet. Uansett hva en synes om denne ordning, innebærer den en viss likestilling med hensyn til antall arbeidstimer. Det kan selvfølgelig oppstå stor ulikhet i enkelte husholdninger, men forskjellene i gjennomsnittstallene er forholdsvis små.

Tabell 46. Samlet arbeidstid for personer i grupper for kjønn og familiefase. Gjennomsnitt for forskjellige dager i uken. Timer¹⁾ *Total hours of work for persons in groups for sex and life cycle phase. Averages for different days of the week. Hours¹⁾*

	Pr. uke <i>Per week</i>	Hverdager <i>Weekdays</i>	Lørdager <i>Saturdays</i>	Søndager <i>Sundays</i>
Alle personer <i>All persons</i>	53,2	8,6 (3 040)	6,5 (997)	3,7 (1 004)
Ugifte i foreldres husholdning <i>Unmarried persons in parents' household</i>				
Menn <i>Men</i>	40,0	6,8 (219)	6,5 (66)	2,2 (70)
Kvinner <i>Women</i>	30,5	5,7 (138)	3,1 (45)	2,0 (47)
Andre ugifte <i>Other unmarried persons</i>				
Menn <i>Men</i>	52,9	8,9 (129)	6,2 (53)	2,2 (52)
Kvinner <i>Women</i>	53,2	8,2 (108)	7,8 (34)	4,4 (36)
Gifte under 45 år uten barn <i>Married persons under 45 years of age, without children living at home</i>				
Menn <i>Men</i>	55,4	9,3 (49)	:	:
Kvinner <i>Women</i>	55,5	9,1 (68)	6,0 (24)	4,0 (25)
Gifte med yngste barn under 7 år <i>Married persons with youngest child under 7 years of age</i>				
Menn <i>Men</i>	60,2	9,9 (205)	6,6 (59)	4,1 (58)
Kvinner <i>Women</i>	58,4	9,1 (231)	7,4 (77)	5,5 (74)
Gifte med yngste barn 7 år og over <i>Married persons with youngest child 7 years of age or older</i>				
Menn <i>Men</i>	57,4	9,5 (547)	6,5 (189)	3,4 (191)
Kvinner <i>Women</i>	59,5	9,4 (591)	7,7 (200)	4,8 (208)
Enslige med barn under 16 år <i>Single persons with children under 16 years of age</i>				
Menn <i>Men</i>	:	:	:	:
Kvinner <i>Women</i>	54,8	8,6 (83)	7,6 (34)	4,2 (33)
Gifte, 45 år og over, uten barn <i>Married persons, 45 years of age and over, without children living at home</i>				
Menn <i>Men</i>	47,9	8,0 (254)	5,4 (70)	2,5 (68)
Kvinner <i>Women</i>	50,5	7,8 (276)	7,1 (84)	4,4 (81)
Før gifte <i>Previously married persons</i>				
Menn <i>Men</i>	41,8	7,3 (36)	:	:
Kvinner <i>Women</i>	46,3	7,2 (82)	6,8 (28)	3,5 (29)

1) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) *Number of respondents is in parenthesis.*

Største forskjellen i samlet arbeidstid mellom kjønnene var mellom ugifte menn og kvinner som bodde sammen med sine foreldre. Mennene hadde 9½ timer mer i samlet arbeidstid pr. uke enn kvinnene. Yngre gifte menn og kvinner uten barn arbeidet like mange timer pr. uke. I husholdninger med småbarn arbeidet menn noen flere timer enn kvinnene gjorde, mens i husholdninger med større barn var det motsatte tilfelle.

Likestillingen med hensyn til samlet arbeidstid som preget den tradisjonelle arbeidsfordeling mellom gifte personer brytes ned når kona hadde inntektsgivende arbeid utenfor hjemmet, noe som vises i tabell 47. Yrkesaktive kvinner med yngste barn over 7 år arbeidet 10,5 timer mer pr. uke enn menn med yrkesaktive ektefeller og yngste barn over 7 år. Hvis likestilling mellom kjønnene både med hensyn til arbeidsmuligheter og mengde er målsetningen må nok andre overta en del av den gifte kvinnens ansvar for egenarbeid i hjemmet.

Tabell 47. Samlet arbeidstid for gifte personer i husholdninger hvor kona er yrkesaktiv, i grupper for alder på yngste barn og kjønn. Gjennomsnitt pr. uke. Timer¹⁾ *Total hours of work for married persons in households where the wife is employed, in groups for age of youngest child and sex. Average per week. Hours¹⁾*

	Ingen barn <i>No children</i>	Yngste barn under 7 år <i>Youngest child 7 years of age</i>	Yngste barn 7 år og over <i>Youngest child 7 years of age or older</i>
Menn <i>Men</i>	56,0 (98)	60,9 (58)	54,6 (188)
Kvinner <i>Women</i>	62,3 (111)	63,7 (57)	65,1 (244)

1) Tallet på personer som svarte står i parentes.

1) *Number of respondents is in parenthesis.*

ENGLISH SUMMARY

This publication presents some results from a time budget study conducted by the Central Bureau of Statistics in 1971-72. The study was based on a national sample of persons between 15 and 74 years of age and covered the calendar year August 1, 1971 to July 31, 1972. The respondents kept detailed time diaries for periods of 2 or 3 days. For further details on the survey design, coding procedures and definitions of key variables see NOS A 692 The time Budget Survey 1971-72 Volume I, Central Bureau of Statistics, 1975. An english translation of this analysis is available upon request from the Central Bureau of Statistics of Norway.

Household work and family care took on the average for all persons 4 hours per day. Large differences were shown between the amount of time used to this purpose by men and women. Men used on the average 2.1 hours per day, women 5.8 hours per day.

The amount of time women used on household work and family care has been shown to vary with the size and composition of the household. The time spent was lowest for unmarried girls living in their parents' household. Almost twice as much time was used daily by unmarried women not living with their parents. Household work and family care demanded the most time when there were small children in the household. After this stage the time used decreased but not to the low levels of unmarrieds or younger marrieds without children. The amount of time used on household work and family care by married women was positively correlated with household size.

Men's time use was, on the other hand, largely uncorrelated with household size or life cycle phase.

Household work and family care is composed of several different types of activities. Housework is the major component and accounted for 62 per cent of the average time spent on household work and family care or 2.5 hours per day. Women spent considerably more time on housework than men. Large differences were observable even for single men and women. The second major component is the maintenance of household equipment and the dwelling. This required on the average 0.4 hours per day and was primarily the man's task. Work with children is a third component and was reported in appreciable amounts only by women in households with very young children. The purchase of goods and services and travel in connection to household work and family care was equally performed by men and women and showed very little variation between the different types of households.

Women's work loads tended to consist of several basic household chores which had both high frequency and long duration, while men's contribution was largely composed of infrequent activities. Both men and women exhibited considerable day to day variation.

Income producing work and household work and family care are competing uses of time. Employed persons used less time on household work and family care than non-employed persons, the difference being particularly large for women. Employed women still reported, however, spending substantial amounts of time on household work and family care. For any given number of hours spent on income producing work, women spent more time on household work and family care than men. The time use of married persons was little effected by their spouse's employment status.

Distinctive time use patterns were observed for different days in the week. These patterns reflected the influence of common employment schedules and, in the case of Sundays, other cultural traditions. Employed persons did more household work and family care on Saturdays than on weekdays while non-employed persons did more on weekdays than on Saturdays. On Sundays, all persons did less household work and family care than they did otherwise. Most of the variation from day to day stemmed from shopping, maintenance and house work activities, particularly house cleaning and the washing and ironing of clothes.

On weekdays the percentage of persons reporting household work and family care reached its day time high between 10.30 and 11.00 a.m., was fairly constant in the afternoon and early evening, and declined sharply after 8.00 p.m. On weekends, particularly Saturdays, the morning peaks were more pronounced. Work with children was characterized by two peak periods, one between 8.00 and 8.30 a.m.,

the other between 7.00 and 8.00 p.m. Housework by housewives on weekdays was likewise characterized by two peak periods, the largest of the two occurring between 8.30 and 11.00 a.m., the other between 3.00 and 4.30 p.m.

There was little seasonal variation in the amount of time spent on different household work and family care activities. An exception to this, however, was the private production of food.

A person's total work load was taken to be the sum of time spent on income producing work and on household work and family care in the course of a day. One-fourth of the men reported over 10 hours work in the course of a day, as did approximately one-fifth of the women. Nearly half of employed women and 40 per cent of employed men reported working over 10 hours on weekdays. Long work days were less frequent for non-employed persons. There was relatively little variation between persons in the different life cycle phases.

The figures presented in this report have shown that the traditional division of labour within the family still predominates. Men, more than women, engage in income producing work outside the home. Women, more than men, perform household work and family care in the home. Whatever can be said for the traditional division of labour, men and women contributed on the average approximately the same number of hours work per week to the household. (Gross inequalities of course can exist in individual households.) Young married men and women without children spent equally as much time per week working. In households with children under 7 years of age men worked slightly more than women. In households with older children, the reverse was true.

This general equality with respect to number of hours worked per week broke down when the wife was employed outside the home. Employed women with youngest child over 7 years of age worked 10.5 hours more per week than men with employed wives and where the youngest child was over 7 years of age. If equality between the sexes in terms of both work opportunities and total work load is the desired goal, the married women must be relieved of some of the demands of household work and family care.

Vedleggstabeller *Appendix of tables*Tabell I. Menn og kvinner etter tid nyttet til forskjellige typer egenarbeid. Gjennomsnitt for alle dager *Men and women by time spent on different types of household work and family care. Average for all days*

	Menn <i>Men</i>			Kvinner <i>Women</i>		
	Gjennomsnittlig tid nyttet til aktiviteten <i>Average time spent on the activity</i>	Andel som har utført aktiviteten i løpet av en dag <i>Percentage of those participating in the activity</i>	Gjennomsnittlig tid for de personer som har utført aktiviteten <i>Average time spent by those participating in the activity</i>	Gjennomsnittlig tid nyttet til aktiviteten <i>Average time spent on the activity</i>	Andel som har utført aktiviteten i løpet av en dag <i>Percentage of those participating in the activity</i>	Gjennomsnittlig tid for de personer som har utført aktiviteten <i>Average time spent by those participating in the activity</i>
	Timer	Prosent	Timer	Timer	Prosent	Timer
EGENARBEID I ALT <i>HOUSEHOLD WORK AND FAMILY CARE, TOTAL</i>	2,1	78	2,7	5,8	97	5,9
Husarbeid i alt <i>House work, total</i>	0,6	49	1,3	4,3	95	4,4
Matlaging, borddekking, servering <i>Food preparation, setting the table, serving</i> ..	0,2	29	0,6	1,4	89	1,6
Oppvask, rydding av bord <i>Dishwashing, clearing the table</i>	0,1	17	0,5	0,8	84	0,9
Rengjøring og rydding av boligen <i>House cleaning</i>	0,1	15	0,8	1,0	81	1,2
Vask og stryking av tøy <i>Washing and ironing</i>	0,0	3	0,4	0,5	44	1,1
Reparasjon og vedlikehold av tøy <i>Mending of clothes</i>	0,0	0	:	0,4	32	1,3
Fyring, vedhogging, vannhenting <i>Heating, wood chopping, water fetching</i>	0,1	9	0,9	0,1	6	0,5
Egenproduksjon av matvarer <i>Private production of food</i>	0,1	6	2,2	0,1	8	1,7
Vedlikeholdsarbeid i alt <i>Maintenance, total</i>	0,7	32	2,1	0,2	22	1,0
Stell av hage, tomt, kjæledyr <i>Care of garden, lot and animals</i>	0,2	15	1,5	0,2	20	0,8
Byggearbeid, større ombygging <i>Construction, larger remodelling</i>	0,1	3	3,6	0,0	0	:
Maling, oppussing <i>Painting, smaller remodelling</i>	0,1	3	2,5	0,0	1	2,0
Vedlikehold og reparasjon av boligen og utstyr til boligen <i>Maintenance and repair of dwelling and household equipment</i>	0,1	4	1,4	0,0	1	-
Vedlikehold og reparasjon av annet utstyr <i>Maintenance and repair of other equipment</i>	0,2	14	1,5	0,0	2	0,7
Arbeid med barn i alt <i>Work with children, total</i>	0,1	10	0,7	0,4	34	1,4
Stell av og hjelp til barn <i>Childcare and help to children</i>	0,1	9	0,6	0,4	31	1,3
Hjelp til lekselesing <i>Help with school work</i>	0,0	1	:	0,0	3	0,3
Annet arbeid med barn <i>Other work with children</i>	0,0	2	0,5	0,0	5	0,6

Tabell I (forts.). Menn og kvinner etter tid nyttet til forskjellige typer egenarbeid. Gjennomsnitt for alle dager *Men and women by time spent on different types of household work and family care. Average for all days*

	Menn			Kvinner		
	Gjen- nom- snitt- lig tid nyttet til aktivi- teten	Andel som har utført aktivi- teten i løpet av en dag	Gjen- nom- snitt- lig tid for de per- soner som har utført aktivi- teten	Gjen- nom- snitt- lig tid nyttet til aktivi- teten	Andel som har utført aktivi- teten i løpet av en dag	Gjen- nom- snitt- lig tid for de per- soner som har utført aktivi- teten
	Timer	Prosent	Timer	Timer	Prosent	Timer
<u>Kjøp av varer og tjenester i alt</u> <i>Purchase of goods and services, total</i>	0,2	30	0,9	0,4	46	0,8
Kjøp av dagligvarer <i>Purchase of grocery goods</i>	0,1	18	0,5	0,2	37	0,5
Kjøp av klær, sko <i>Purchase of clothes, shoes</i>	0,0	1	:	0,0	3	0,6
Kjøp av varige forbruksgoder <i>Purchase of durable goods</i>	0,0	0	:	0,0	0	:
Andre og uspesifiserte innkjøp <i>Other and unspecified purchase</i>	0,1	9	0,7	0,1	9	0,8
Personlig pleie utenfor hjemmet <i>Personal care outside the home</i>	0,0	1	:	0,0	2	1,1
Medisinsk behandling av profesjonelle utøvere <i>Medical treatment</i>	0,0	2	0,7	0,1	2	1,3
Besøk på offentlig kontor, bibliotek o.l. <i>Visit to public offices and institutions</i> .	0,0	4	0,2	0,0	4	0,3
Andre ærend <i>Other errands</i>	0,0	5	0,6	0,0	3	0,3
<u>Dugnad, hjelp til annen husholdning</u> <i>Help to other households, collective projects</i>	0,1	5	2,4	0,1	4	2,1
<u>Annet egenarbeid</u> <i>Other household work and family care</i>	0,2	23	0,7	0,2	25	0,6
<u>Reiser i samband med egenarbeid</u> <i>Travel in connection to household work and family care</i>	0,2	24	0,7	0,2	36	0,6

Tabell II. Tid nyttet til forskjellige typer egenarbeid. Gjennomsnitt for forskjellige årstider.
 Timer *Time spent on different types of household work and family care. Average for different times of the year. Hours*

	Hele året <i>The whole year</i>	Sep-tember- oktober 1971 <i>Sep-tember- October 1971</i>	November - desember 1971 <i>November - December 1971</i>	Januar - februar 1972 <i>January - February 1972</i>	Mars - april 1972 <i>March - April 1972</i>	Mai - juni 1972 <i>May - June 1972</i>	Juli - august 1972 <i>July - August 1972</i>
EGENARBEID I ALT <i>HOUSEHOLD WORK AND FAMILY CARE, TOTAL</i>	4,0	4,1	4,2	3,7	3,8	4,0	4,5
Husarbeid i alt <i>House work, total</i> ...	2,5	2,6	2,7	2,4	2,3	2,2	2,5
Matlaging, borddekkning, servering <i>Food preparation, setting the table, serving</i>	0,8	0,8	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8
Oppvask, rydding av bord <i>Dish washing</i>	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5
Rengjøring og rydding av boligen <i>House cleaning</i>	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6
Vask og stryking av tøy <i>Washing and ironing</i>	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3
Reparasjon og vedlikehold av tøy <i>Mending of clothes</i>	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Fyring, vedhogging, vannhenting <i>Heating, wood chopping, water fetching</i>	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenproduksjon av matvarer <i>Private production of food</i>	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,5
Vedlikeholdsarbeid i alt <i>Maintenance, total</i>	0,4	0,5	0,3	0,2	0,4	0,7	0,6
Stell av hage, tomt, kjæledyr <i>Care of garden, lot and animals</i>	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,4	0,3
Byggearbeid, større ombygging <i>Construction, larger remodelling</i>	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Maling, oppussing <i>Painting, smaller remodelling</i>	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Vedlikehold og reparasjon av boligen og utstyr til boligen <i>Maintenance and repair of dwelling and household equipment</i>	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vedlikehold og reparasjon av annet utstyr <i>Maintenance and repair of other equipment</i>	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
Arbeid med barn i alt <i>Work with children, total</i>	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Stell av og hjelp til barn <i>Childcare and help to children</i>	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Hjelp til lekselesing <i>Help with school work</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
Annet arbeid med barn <i>Other work with children</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kjøp av varer og tjenester i alt <i>Purchase of goods and services, total.</i>	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Kjøp av dagligvarer <i>Purchase of grocery goods</i>	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
Kjøp av klær, sko <i>Purchase of clothes, shoes</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kjøp av varige forbruksvarer <i>Purchase of durable goods</i>	-	0,0	-	-	-	-	0,0

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå
siden 1. juli 1974

*Publications issued by the Central Bureau of Statistics
since 1 July 1974*

I serien Norges offisielle statistikk (NOS):

- Rekke XII Boktrykk 1974
- Nr. 277 Økonomisk utsyn over året 1973 *Economic Survey* Sidetall 166 Pris kr. 15,00
 - 278 Fiskeristatistikk 1970 *Fishery Statistics* Sidetall 116 Pris kr. 8,00
 - 279 Statistisk årbok 1974 *Statistical Yearbook of Norway* Sidetall 491 Pris kr. 15,00
- Rekke A Offsettrykk 1974
- Nr. 645 Varehandelsstatistikk 1972 *Wholesale and Retail Trade Statistics* Sidetall 103
 Pris kr. 8,00
 - 646 Jaktstatistikk 1973 *Hunting Statistics* Sidetall 67 Pris kr. 7,00
 - 647 Industristatistikk 1972 *Industrial Statistics* Sidetall 221 Pris kr. 9,00
 - 648 Lønnsstatistikk 1973 *Wage Statistics* Sidetall 81 Pris kr. 8,00
 - 649 Flyttestatistikk 1973 *Migration Statistics* Sidetall 75 Pris kr. 8,00
 - 650 Sivilrettsstatistikk 1973 *Civil Judicial Statistics* Sidetall 41 Pris kr. 7,00
 - 651 Utenrikshandel 1973 I *External Trade I* Sidetall 253 Pris kr. 11,00
 - 652 Utdanningsstatistikk Avsluttet utdanning 1972-73 *Educational Statistics Education
 Finished* Sidetall 129 Pris kr. 9,00
 - 653 Folkemengden etter alder og ekteskadelig status 31. desember 1973 *Population by Age and
 Marital Status* Sidetall 145 Pris kr. 8,00
 - 654 Alkoholstatistikk 1973 *Alcohol Statistics* Sidetall 41 Pris kr. 7,00
 - 655 Bøndernes inntekt og formue 1972 *The Holders' Income and Property* Sidetall 53
 Pris kr. 8,00
 - 656 Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket av politiet 1973 *Criminal Statistics Crimes
 Investigated by the Police* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
 - 657 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart mars 1974 *Wage Statistics for Seamen
 on Ships in Ocean Transport* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
 - 658 Veitrafikkulykker 1973 *Road Traffic Accidents* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
 - 659 Markedstall Folke- og boligteiling 1970 *Market Data Population and Housing Census*
 Sidetall 139 Pris kr. 9,00
 - 660 Kredittmarkedstatistikk 1971-1972 *Credit Market Statistics* Sidetall 319 Pris kr. 11,00
 - 661 Undervisningsstatistikk Universiteter og høyskoler Høstsemesteret 1971 *Educational
 Statistics Universities Autumn Term* Sidetall 163 Pris kr. 8,00
 - 662 Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72 II *The Time Budget Survey II* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
 - 663 Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1. mars 1974 *Wage Statistics for Employees in
 Wholesale and Retail Trade* Sidetall 31 Pris kr. 8,00
 - 664 Skattesstatistikk Inntektsåret 1972 *Tax Statistics Income Year* Sidetall 131 Pris kr. 9,00
 - 665 Utenrikshandel 1973 II *External Trade II* Sidetall 265 Pris kr. 11,00
 - 666 Jordbruksstatistikk 1973 *Agricultural Statistics* Sidetall 147 Pris kr. 9,00
 - 667 Kriminalstatistikk Fanger 1972 *Criminal Statistics Prisoners* Sidetall 51 Pris kr. 8,00
 - 668 Veterinærstatistikk 1973 *Veterinary Statistics* Sidetall 81 Pris kr. 8,00
 - 669 Laks- og sjøaurefiske 1973 *Salmon and Sea Trout Fisheries* Sidetall 59 Pris kr. 8,00
 - 670 Skogstatistikk 1973 *Forestry Statistics* Sidetall 143 Pris kr. 9,00
 - 671 Folkemengdens bevegelse 1973 *Vital Statistics and Migration Statistics* Sidetall 69
 Pris kr. 8,00
 - 672 Regional dødelighet 1969-1972 *Regional Mortality* Sidetall 89 Pris kr. 8,00
 - 673 Boforholdsundersøkelsen 1973 *Survey of Housing Conditions* Sidetall 175 Pris kr. 9,00
 - 674 Finansinstitusjoner 1973 *Financial Institutions* Sidetall 113 Pris kr. 9,00
 - 675 Utdanningsstatistikk Fag- og yrkesskoler og høyskoler 1. oktober 1972 *Educational
 Statistics Vocational Schools and Colleges* Sidetall 137 Pris kr. 8,00
 - 676 Lønnsstatistikk for ansatte i skoleverket 1. oktober 1973 *Wage Statistics for Employees in
 Publicly Maintained Schools* Sidetall 61 Pris kr. 8,00
 - 677 Rutebilstatistikk 1973 *Scheduled Road Transport* Sidetall 35 Pris kr. 7,00
 - 678 Sosial hjemmehjelp 1973 *Social Home-Help Services* Sidetall 29 Pris kr. 7,00
 - 679 Folke- og boligteiling 1970 I Folkemengden etter geografiske inndelinger *Population and
 Housing Census I Population by Geographical Divisions* Sidetall 195 Pris kr. 9,00
 - 680 Kriminalstatistikk Reaksjoner 1973 *Criminal Statistics Sanctions* Sidetall 51 Pris kr. 7,00
 - 681 Utdanningsstatistikk Vaksenopplæring og folkeopplysning 1973-74 *Educational Statistics
 Adult Education and Popular Education* Sidetall 59 Pris kr. 7,00
 - 682 Dødsårsaker 1973 Hovedtabeller *Causes of Death Main Tables* Sidetall 78 Pris kr. 8,00

Rekke XII

Boktrykk 1975

- Nr. 280 Økonomisk utsyn over året 1974 *Economic Survey* Sidetall 142 Pris kr. 15,00
 - 281 Statistisk årbok 1975 *Statistical Yearbook of Norway* Sidetall 496 Pris kr. 15,00
 - 282 Fiskeristatistikk 1971 *Fishery Statistics* Sidetall 115 Pris kr. 8,00

Rekke A

Offsettrykk 1975

- Nr. 683 Psykiatriske sykehus 1973 *Mental Hospitals* Sidetall 55 Pris kr. 7,00
 - 684 Byggearealstatistikk 1973 *Building Statistics* Sidetall 79 Pris kr. 8,00
 - 685 Regnskapsstatistikk 1973 Engroshandel *Statistics of Accounts Wholesale Trade* Sidetall 55
 Pris kr. 8,00
 - 686 Regnskapsstatistikk 1973 Bergverksdrift og industri *Statistics of Accounts Mining and
 Manufacturing* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
 - 687 Fiskeritellingen 1. oktober 1971 IV Oversikt *Fishery Census IV Survey* Sidetall 115
 Pris kr. 9,00
 - 688 Sosialhjelpstatistikk 1972 *Social Care Statistics* Sidetall 59 Pris kr. 8,00
 - 689 Kriminalstatistikk Fanger 1973 *Criminal Statistics Prisoners* Sidetall 47 Pris kr. 8,00
 - 690 Utdanningsstatistikk Folkehøgskolar, realskolar og gymnas 1. oktober 1973 *Educational
 Statistics Folk High Schools and Secondary Schools* Sidetall 45 Pris kr. 8,00
 - 691 Sykehusstatistikk 1973 *Hospital Statistics* Sidetall 39 Pris kr. 7,00
 - 692 Tidsnyttingsundersøkelsen 1971-72 I *The Time Budget Survey I* Sidetall 139 Pris kr. 8,00
 - 693 Folke- og boligstelling 1970 II Næring, yrke og arbeidstid m.v. *Population and Housing
 Census II Industry, Occupation, Working Hours etc.* Sidetall 327 Pris kr. 11,00
 - 694 Utdanningsstatistikk Grunnskoler 1. oktober 1973 *Educational Statistics Primary Schools*
 Sidetall 59 Pris kr. 8,00
 - 695 Bygge- og anleggsstatistikk 1973 *Construction Statistics* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
 - 696 Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1974 *Wage
 Statistics for Workers in Mining and Manufacturing* Sidetall 29 Pris kr. 7,00
 - 697 Utdanningsstatistikk Fag- og yrkesskoler og høgskoler 1. oktober 1973 *Educational
 Statistics Vocational Schools and Colleges* Sidetall 109 Pris kr. 8,00
 - 698 Lønnsstatistikk for ansatte i jordbruk, gartnerier og hagebruk september 1974 *Wage
 Statistics for Workers and Salaried Employees in Agriculture and Horticulture*
 Sidetall 35 Pris kr. 7,00
 - 699 Varehandelsstatistikk 1973 *Wholesale and Retail Trade Statistics* Sidetall 161 Pris kr. 8,00
 - 700 Folketallet i kommunene 1974-1975 *Population in Municipalities* Sidetall 41 Pris kr. 7,00
 - 701 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart november 1974 *Wage Statistics for
 Seamen on Ships in Scheduled Coasting Trade* Sidetall 27 Pris kr. 7,00
 - 702 Industristatistikk 1973 *Industrial Statistics* Sidetall 221 Pris kr. 9,00
 - 703 Barneomsorg 1973 *Child Welfare Statistics* Sidetall 57 Pris kr. 7,00
 - 704 Sjøulykkesstatistikk 1974 *Marine Casualties* Sidetall 59 Pris kr. 8,00
 - 705 Forbruksundersøkelse 1973 *Survey of Consumer Expenditure* Sidetall 209 Pris kr. 9,00
 - 706 Utdanningsstatistikk Universiteter og vitenskapelige høgskoler Høstsemesteret 1972
Educational Statistics Universities Autumn Term Sidetall 125 Pris kr. 8,00
 - 707 Helsestatistikk 1973 *Health Statistics* Sidetall 99 Pris kr. 8,00
 - 708 Folke- og boligstelling 1970 III Utdanning *Population and Housing Census III Education*
 Sidetall 225 Pris kr. 9,00
 - 709 Utenrikshandel 1974 I *External Trade I* Sidetall 249 Pris kr. 11,00
 - 710 Elektrisitetsstatistikk 1973 *Electricity Statistics* Sidetall 91 Pris kr. 8,00
 - 711 Legestatistikk 1974 *Statistics on Physicians* Sidetall 77 Pris kr. 8,00
 - 712 Veitrafikkulykker 1974 *Road Traffic Accidents* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
 - 713 Samferdselsstatistikk 1973-1974 *Transport and Communications Statistics* Sidetall 195
 Pris kr. 9,00
 - 714 Arbeidsmarkedstatistikk 1974 *Labour Market Statistics* Sidetall 101 Pris kr. 8,00
 - 715 Lønnsstatistikk for ansatte i hotell- og restaurantdrift april og oktober 1974 *Wage
 Statistics for Employees in Hotels and Restaurants* Sidetall 45 Pris kr. 7,00
 - 716 Lønnsstatistikk for statens embets- og tjenestemenn 1. oktober 1974 *Wage Statistics
 for Central Government Employees* Sidetall 77 Pris kr. 8,00
 - 717 Forbruksundersøkelse for skoleungdom og studenter 1973-1974 *Survey of Students' Consumer
 Expenditure* Sidetall 144 Pris kr. 8,00
 - 718 Hotelstatistikk 1974 *Hotel Statistics* Sidetall 61 Pris kr. 7,00
 - 719 Utenrikshandel 1974 II *External Trade II* Sidetall 275 Pris kr. 11,00
 - 720 Levekår 1973 *Level of Living* Sidetall 139 Pris kr. 9,00
 - 721 Sivilrettsstatistikk 1974 *Civil Judicial Statistics* Sidetall 31 Pris kr. 7,00
 - 722 Skogavvirking til salg og industriell produksjon 1973-74 *Roundwood Cut for Sale and
 Industrial Production* Sidetall 55 Pris kr. 7,00
 - 723 Jaktstatistikk 1974 *Hunting Statistics* Sidetall 65 Pris kr. 7,00
 - 724 Lønnsstatistikk 1974 *Wage Statistics* Sidetall 69 Pris kr. 8,00
 - 725 Friluftslivundersøkelse 1974 *Outdoor Life Survey* Sidetall 133 Pris kr. 9,00
 - 726 Utdanningsstatistikk Grunnskoler 1. oktober 1974 *Educational Statistics Primary Schools*
 Sidetall 69 Pris kr. 8,00
 - 727 Flyttestatistikk 1974 *Migration Statistics* Sidetall 95 Pris kr. 8,00
 - 728 Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket av politiet 1974 *Criminal Statistics
 Crimes Investigated by the Police* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
 - 729 Folkemengden etter alder og ekteskapelig status 31. desember 1974 *Population by Age and
 Marital Status* Sidetall 141 Pris kr. 8,00
 - 730 Folke- og boligstelling 1970 V Boligstatistikk *Population and Housing Census V Housing
 Statistics* Sidetall 155 Pris kr. 8,00

- Rekke A Offsettrykk 1975 (forts.)
- Nr. 731 Utdanningsstatistikk Universiteter og vitenskapelige høyskoler Høstsemesteret 1973
Educational Statistics Universities Autumn Term Sidetall 125 Pris kr. 9,00
- 732 Ferieundersøkelsen 1974 *Holiday Survey* Sidetall 131 Pris kr. 9,00
- 733 Bøndernes inntekt og formue 1973 *The Holders' Income and Property* Sidetall 53 Pris kr. 8,00
- 734 Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1. mars 1975 *Wage Statistics for Employees in Wholesale and Retail Trade* Sidetall 79 Pris kr. 8,00
- 735 Rutebilstatistikk 1974 *Scheduled Road Transport* Sidetall 35 Pris kr. 7,00
- 736 Alkohol og andre rusmidler 1974 *Alcohol and Drugs* Sidetall 49 Pris kr. 7,00
- 737 Folkemengdens bevegelse 1974 *Vital Statistics and Migration Statistics* Sidetall 67
Pris kr. 8,00
- 738 Familiestatistikk 1974 *Family Statistics* Sidetall 71 Pris kr. 8,00
- 740 Veterinærstatistikk 1974 *Veterinary Statistics* Sidetall 79 Pris kr. 8,00
- 741 Skattestatistikk Inntektsåret 1973 *Tax Statistics* Sidetall 131 Pris kr. 8,00
- 742 Laks- og sjøaurefiske 1974 *Salmon and Sea Trout Fisheries* Sidetall 55 Pris kr. 8,00
- 746 Sosial hjemmehjelp 1974 *Social Home-Help Services* Sidetall 29 Pris kr. 7,00
- 747 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart mars 1975 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Ocean Transport* Sidetall 35 Pris kr. 7,00

I serien Statistiske analyser (SA):

- Nr. 8 Produksjonsutviklinga i jordbruket 1925-1972 *Trend in Agricultural Production*
Sidetall 223 Pris kr. 9,00
- 9 Dødelighetsutvikling og dødsårsaksmønster 1951-1970 *Mortality Trend and Mortality Pattern*
Sidetall 209 Pris kr. 8,00
- 10 Sosialt utsyn 1974 *Social Survey* Sidetall 295 Pris kr. 11,00
- 11 Folkerøystinga om EF Aktivitet blant veljarane *The Advisory Referendum on Norway's Accession to the EC Voters' Activity* Sidetall 63 Pris kr. 8,00
- 12 Regnskapsanalyse Industri og engroshandel *Accounting Analysis Manufacturing and Wholesale Trade* Sidetall 131 Pris kr. 8,00
- 13 Flyttingene i Norge 1971 og 1949-1973 Rapport nr. 3 fra Flyttemotivundersøkelsen 1972
Migration in Norway 1971 and 1949-1973 Report no. 3 from Survey of Migration Motives 1972 Sidetall 63 Pris kr. 8,00
- 14 Revidert nasjonalregnskap Sidetall 63 Pris kr. 8,00
- 15 Dødeligheten omkring fødselen og i første leveår 1969-1972 *Fetal and Infant Mortality*
Sidetall 107 Pris kr. 8,00
- 16 Skilsmisser 1971-1973 *Divorces* Sidetall 59 Pris kr. 8,00
- 18 Sesongkorrigering av norske konjunkturindikatorer *Seasonal Adjustment of Norwegian Economic Indicators* Sidetall 29 Pris kr. 7,00
- 19 Tid nyttet til egenarbeid *Time Spent on Household Work and Family Care* Sidetall 77
Pris kr. 8,00

I serien Samfunnsøkonomiske studier (SØS):

- Nr. 24 Det norske skattesystemet I Direkte skatter 1974 *The Norwegian System of Taxation I Direct Taxes* Sidetall 139 Pris kr. 9,00
- 25 Friluftsliv, idrett og mosjon *Outdoor Recreation, Sport and Exercise* Sidetall 114 Pris kr. 8,00

I serien Artikler fra Statistisk Sentralbyrå (ART):

- Nr. 65 Bosettingskart over Norge 1970: Grunnlag, innhold og bruk *Map of the Population Distribution of Norway 1970: Basis, Contents and Use* Sidetall 43 Pris kr. 7,00
- 66 Etterhåndsstratifisering og estimering innen del-bestander *Post-Stratification and Estimation within Subpopulations* Sidetall 49 Pris kr. 7,00
- 67 Klassifisering av kommunene i Norge 1974 *Classification of the Municipalities of Norway* Sidetall 56 Pris kr. 7,00
- 68 Estimating the Flexibility of the Marginal Utility of Money: An Errors-in-Variables Approach *Estimering av pengenes grensenyttefleksibilitet: Et opplegg med feil i de variable* Sidetall 18 Pris kr. 5,00
- 69 Framskriving av folkemengden i Norge 1973-2100 Et analytisk eksperiment *Population Projections for Norway An Analytic Experiment* Sidetall 100 Pris kr. 8,00
- 70 Aktuelle skattetall 1974 *Current Tax Data* Sidetall 73 Pris kr. 8,00
- 71 Some Empirical Evidence on the Decreasing Scale Elasticity. Noen resultater for produkt-funksjoner med fallende passuskoeffisient for norsk bergverk og industri Sidetall 20
Pris kr. 5,00
- 72 En modell for analyse av utviklingen i de direkte skatter: Skattemodellen i MODIS IV *A Model for Analysis of the Development in Direct Taxes: Tax Model in MODIS IV* Sidetall 65 Pris kr. 8,00
- 73 Hvem flytter i Norge? Tendenser i flyttergruppenes sammensetning etter 1950 *The Migrants in Norway Trends in the Composition of the Migrant Group after 1950* Sidetall 23
Pris kr. 5,00
- 74 Avskrivningsregler og prisen på bruk av realkapital *Depreciation Rules and the User Cost of Capital* Sidetall 46 Pris kr. 7,00
- 75 Multiple Comparisons by Binary and Multinary Observations *Multiple sammenlikninger ved binære og multinære observasjoner* Sidetall 33 Pris kr. 7,00
- 77 The Distributive Effects of Indirect Taxation: An Econometric Modell and Empirical Results Based on Norwegian Data *Fordelingsvirkningene av den indirekte beskatning: En økonometrisk modell og empiriske resultater basert på norske data* Sidetall 17 Pris kr. 5,00

Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)
Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)

- | | | |
|-----|----|--|
| Nr. | 4 | Innføring i maskinregning. Hefte 1. Addisjonsmaskiner |
| " | 5 | Innføring i maskinregning. Hefte 2. Kalkulasjonsmaskiner |
| " | 8 | Framlegg til nordisk statistisk terminologi |
| " | 9 | Standard for næringsgruppering |
| " | 13 | Standard for handelsområder |
| " | 19 | Varenomenklatur for industristatistikken |
| " | 22 | Statistisk testing av hypoteser ved regresjonsberegninger |
| " | 23 | Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk |
| " | 24 | Standard for gruppering av sykdommer - skader - dødsårsaker i offentlig norsk statistikk |
| " | 26 | Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen |
| " | 27 | Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk. Fra Forbruksundersøkelsen 1958 |
| " | 28 | Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk |
| " | 29 | Norsk-Engelsk ordliste |
| " | 30 | Lov, forskrifter og overenskomst om folkeregistrering |
| " | 32 | Konsumprisindeksens representantvarer. Gruppering etter leveringssektor og art |
| " | 35 | Standard for kommuneklassifisering |
| " | 36 | Produksjonsindeks for bergverksdrift, industri og kraftforsyning |

Pris: kr. 8,00

Publikationer sælges i samarbejde med PE, RACHENBERG & CO., Oslo, Oslo, og er til salg hos alle bokhandlere.